

Budapest,
2002. március 1.,
péntek

29. szám

Ára: 1260,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
2002: VI. tv.	Az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt Egyezménye: Az emberi jogokról és a biomedicináról szóló Egyezmény, valamint az Egyezménynek az emberi lény klónozásának tilalmáról szóló, Párizsban, 1998. január 12-én kelt Kiegészítő Jegyzőkönyve kihirdetéséről	1798
2002: VII. tv.	A Magyar Köztársaság és a Holland Királyság között a szociális biztonsági ellátások kivételével kapcsolatos együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről	1814
2002: VIII. tv.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Marokkói Királyság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadóik területén Rabatban, 1991. december 12-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről, valamint a Magyar Köztársaság és a Fülöp-szigeteki Köztársaság között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelemadóik területén Budapesten, 1997. június 13-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2000. évi XVII. törvény módosításáról	1821
31/2002. (III. 1.) Korm. r.	A tartós külszolgálatról	1830
32/2002. (III. 1.) Korm. r.	A radioaktív hulladékok országhatáron át való szállításának engedélyezéséről	1845
6/2002. (III. 1.) KöM r.	A környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény végrehajtásáról szóló 10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet módosításáról	1872
7/2002. (III. 1.) KöM r.	A használt és szennyvizek kibocsátásának méréséről, ellenőrzéséről, adatszolgáltatásáról, valamint a vízszennyezési bírság sajátos szabályairól	1881
9/2002. (III. 1.) ME h.	A Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ adatvédelmi felelőségének kinevezéséről	1892
10/2002. (III. 1.) ME h.	A Magyar Energia Hivatal elnökének és elnökhelyettesének kinevezéséről	1892

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2002. évi VI. törvény

az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt Egyezménye:
Az emberi jogokról és a biomedicináról szóló Egyezmény, valamint az Egyezménynek az emberi lény klónozásának tilalmáról szóló, Párizsban, 1998. január 12-én kelt Kiegészítő Jegyzőkönyve kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt Egyezménye: Az emberi jogokról és a biomedicináról szóló Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény), valamint az Egyezménynek az emberi lény klónozásának tilalmáról szóló, Párizsban, 1998. január 12-én kelt Kiegészítő Jegyzőkönyvét (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) e törvénnyel hirdeti ki. (A megerősítéséről szóló okirat letétbe helyezése 2002. január 9-én megtörtént.)

2. § Az Egyezmény angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

**„Convention for the Protection of Human Rights and Dignity of the Human Being with regard to the Application of Biology and Medicine:
Convention on Human Rights and Biomedicine**

Preamble

The Member States of the Council of Europe, the other States and the European Community signatories hereto,

bearing in mind the Universal Declaration of Human Rights proclaimed by the General Assembly of the United Nations on 10 December 1948,

bearing in mind the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of 4 November 1950,

bearing in mind the European Social Charter of 18 October 1961,

bearing in mind the International Covenant on Civil and Political Rights and the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights of 16 December 1966,

bearing in mind the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data of 28 January 1981,

bearing also in mind the Convention on the Rights of the Child of 20 November 1989,

considering that the aim of the Council of Europe is the achievement of a greater unity between its members and that one of the methods by which that aim is to be pursued is the maintenance and further realisation of human rights and fundamental freedoms,

conscious of the accelerating developments in biology and medicine,

convinced of the need to respect the human being both as an individual and as a member of the human species and recognising the importance of ensuring the dignity of the human being,

conscious that the misuse of biology and medicine may lead to acts endangering human dignity,

affirming that progress in biology and medicine should be used for the benefit of present and future generations,

stressing the need for international co-operation so that all humanity may enjoy the benefits of biology and medicine,

recognising the importance of promoting a public debate on the questions posed by the application of biology and medicine and the responses to be given thereto,

wishing to remind all members of society of their rights and responsibilities,

taking account of the work of the Parliamentary Assembly in this field, including Recommendation 1160 (1991) on the preparation of a Convention on bio-ethics,

resolving to take such measures as are necessary to safeguard human dignity and the fundamental rights and freedoms of the individual with regard to the application of biology and medicine

have agreed as follows:

Chapter I

GENERAL PROVISIONS

Article 1

Purpose and object

Parties to this Convention shall protect the dignity and identity of all human beings and guarantee everyone,

* A törvényt az Országgyűlés a 2002. február 26-i ülésnapján fogadta el.

without discrimination, respect for their integrity and other rights and fundamental freedoms with regard to the application of biology and medicine.

Each Party shall take in its internal law the necessary measures to give effect to the provisions of this Convention.

Article 2

Primacy of the human being

The interests and welfare of the human being shall prevail over the sole interest of society or science.

Article 3

Equitable access to health care

Parties, taking into account health needs and available resources, shall take appropriate measures with a view to providing, within their jurisdiction, equitable access to health care of appropriate quality.

Article 4

Professional standards

Any intervention in the health field, including research, must be carried out in accordance with relevant professional obligations and standards.

Chapter II

CONSENT

Article 5

General rule

An intervention in the health field may only be carried out after the person concerned has given free and informed consent to it.

This person shall beforehand be given appropriate information as to the purpose and nature of the intervention as well as on its consequences and risks.

The person concerned may freely withdraw consent at any time.

Article 6

Protection of persons not able to consent

1. Subject to Articles 17 and 20 below, an intervention may only be carried out on a person who does not have the capacity to consent, for his or her direct benefit.

2. Where, according to law, a minor does not have the capacity to consent to an intervention, the intervention may only be carried out with the authorisation of his or her representative or an authority or a person or body provided for by law.

The opinion of the minor shall be taken into consideration as an increasingly determining factor in proportion to his or her age and degree of maturity.

3. Where, according to law, an adult does not have the capacity to consent to an intervention because of a mental disability, a disease or for similar reasons, the intervention may only be carried out with the authorisation of his or her representative or an authority or a person or body provided for by law.

The individual concerned shall as far as possible take part in the authorisation procedure.

4. The representative, the authority, the person or the body mentioned in paragraphs 2. and 3. above shall be given, under the same conditions, the information referred to in Article 5.

5. The authorisation referred to in paragraphs 2 and 3 above may be withdrawn at any time in the best interests of the person concerned.

Article 7

Protection of persons who have mental disorder

Subject to protective conditions prescribed by law, including supervisory, control and appeal procedures, a person who has a mental disorder of a serious nature may be subjected, without his or her consent, to an intervention aimed at treating his or her mental disorder only where, without such treatment, serious harm is likely to result to his or her health.

Article 8

Emergency situation

When because of an emergency situation the appropriate consent cannot be obtained, any medically necessary intervention may be carried out immediately for the benefit of the health of the individual concerned.

*Article 9**Previously expressed wishes*

The previously expressed wishes relating to a medical intervention by a patient who is not, at the time of the intervention, in a state to express his or her wishes shall be taken into account.

Chapter III

*PRIVATE LIFE AND RIGHT TO INFORMATION**Article 10**Private life and right to information*

1. Everyone has the right to respect for private life in relation to information about his or her health.

2. Everyone is entitled to know any information collected about his or her health. However, the wishes of individuals not to be so informed shall be observed.

3. In exceptional cases, restrictions may be placed by law on the exercise of the rights contained in paragraph 2 in the interests of the patient.

Chapter IV

*HUMAN GENOME**Article 11**Non-discrimination*

Any form of discrimination against a person on grounds of his or her genetic heritage is prohibited.

*Article 12**Predictive genetic tests*

Tests which are predictive of genetic diseases or which serve either to identify the subject as a carrier of a gene responsible for a disease or to detect a genetic predisposition or susceptibility to a disease may be performed only for health purposes or for scientific research linked to health purposes, and subject to appropriate genetic counselling.

*Article 13**Interventions on the human genome*

An intervention seeking to modify the human genome may only be undertaken for preventive, diagnostic or therapeutic purposes and only if its aim is not to introduce any modification in the genome of any descendants.

*Article 14**Non-selection of sex*

The use of techniques of medically assisted procreation shall not be allowed for the purpose of choosing a future child's sex, except where serious hereditary sex-related disease is to be avoided.

Chapter V

*SCIENTIFIC RESEARCH**Article 15**General rule*

Scientific research in the field of biology and medicine shall be carried out freely, subject to the provisions of this Convention and the other legal provisions ensuring the protection of the human being.

*Article 16**Protection of persons undergoing research*

Research on a person may only be undertaken if all the following conditions are met:

(i) there is no alternative of comparable effectiveness to research on humans,

(ii) the risks which may be incurred by that person are not disproportionate to the potential benefits of the research,

(iii) the research project has been approved by the competent body after independent examination of its scientific merit, including assessment of the importance of the aim of the research, and multidisciplinary review of its ethical acceptability,

(iv) the persons undergoing research have been informed of their rights and the safeguards prescribed by law for their protection,

(v) the necessary consent as provided for under Article 5 has been given expressly, specifically and is documented. Such consent may be freely withdrawn at any time.

*Article 17**Protection of persons not able to consent to research*

1. Research on a person without the capacity to consent as stipulated in Article 5 may be undertaken only if all the following conditions are met:

- (i) the conditions laid down in Article 16, sub-paragraphs (i) to (iv), are fulfilled;
- (ii) the results of the research have the potential to produce real and direct benefit to his or her health;
- (iii) research of comparable effectiveness cannot be carried out on individuals capable of giving consent;
- (iv) the necessary authorisation provided for under Article 6 has been given specifically and in writing; and
- (v) the person concerned does not object.

2. Exceptionally and under the protective conditions prescribed by law, where the research has not the potential to produce results of direct benefit to the health of the person concerned, such research may be authorised subject to the conditions laid down in paragraph 1, sub-paragraphs (i), (iii), (iv) and (v) above, and to the following additional conditions

- (i) the research has the aim of contributing, through significant improvement in the scientific understanding of the individual's condition, disease or disorder, to the ultimate attainment of results capable of conferring benefit to the person concerned or to other persons in the same age category or afflicted with the same disease or disorder or having the same condition,
- (ii) the research entails only minimal risk and minimal burden for the individual concerned.

*Article 18**Research on embryos in vitro*

1. Where the law allows research on embryos in vitro, it shall ensure adequate protection of the embryo.

2. The creation of human embryos for research purposes is prohibited.

Chapter VI

*ORGAN AND TISSUE REMOVAL FROM LIVING DONORS FOR TRANSPLANTATION PURPOSES**Article 19**General rule*

1. Removal of organs or tissue from a living person for transplantation purposes may be carried out solely for the

therapeutic benefit of the recipient and where there is no suitable organ or tissue available from a deceased person and no other alternative therapeutic method of comparable effectiveness.

2. The necessary consent as provided for under Article 5 must have been given expressly and specifically either in written form or before an official body.

*Article 20**Protection of persons not able to consent to organ removal*

1. No organ or tissue removal may be carried out on a person who does not have the capacity to consent under Article 5.

2. Exceptionally and under the protective conditions prescribed by law, the removal of regenerative tissue from a person who does not have the capacity to consent may be authorised provided the following conditions are met:

- (i) there is no compatible donor available who has the capacity to consent,
- (ii) recipient is a brother or sister of the donor,
- (iii) the donation must have the potential to be life-saving for the recipient,
- (iv) the authorisation provided for under paragraphs 2 and 3 of Article 6 has been given specifically and in writing, in accordance with the law and with the approval of the competent body,
- v) the potential donor concerned does not object.

Chapter VII

*PROHIBITION OF FINANCIAL GAIN AND DISPOSAL OF A PART OF THE HUMAN BODY**Article 21**Prohibition of financial gain*

The human body and its parts shall not, as such, give rise to financial gain.

*Article 22**Disposal of a removed part of the human body*

When in the course of an intervention any part of a human body is removed, it may be stored and used for a purpose other than that for which it was removed, only if this is done in conformity with appropriate information and consent procedures.

Chapter VIII

*INFRINGEMENTS OF THE PROVISIONS OF THE CONVENTION**Article 23**Infringement of the rights or principles*

The Parties shall provide appropriate judicial protection to prevent or to put a stop to an unlawful infringement of the rights and principles set forth in this Convention at short notice.

*Article 24**Compensation for undue damage*

The person who has suffered undue damage resulting from an intervention is entitled to fair compensation according to the conditions and procedures prescribed by law.

*Article 25**Sanctions*

Parties shall provide for appropriate sanctions to be applied in the event of infringement of the provisions contained in this Convention.

Chapter IX

*RELATION BETWEEN THIS CONVENTION AND OTHER PROVISIONS**Article 26**Restrictions on the exercise of the rights*

1. No restrictions shall be placed on the exercise of the rights and protective provisions contained in this Convention other than such as are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interest of public safety, for the prevention of crime, for the protection of public health or for the protection of the rights and freedoms of others.

2. The restrictions contemplated in the preceding paragraph may not be placed on Articles 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20 and 21.

*Article 27**Wider protection*

None of the provisions of this Convention shall be interpreted as limiting or otherwise affecting the possibility for a Party to grant a wider measure of protection with regard to the application of biology and medicine than is stipulated in this Convention.

Chapter X

*PUBLIC DEBATE**Article 28**Public debate*

Parties to this Convention shall see to it that: the fundamental questions raised by the developments of biology and medicine are the subject of appropriate public discussion in the light, in particular, of relevant medical, social, economic, ethical and legal implications, and that their possible application is Trade the subject of appropriate consultation.

Chapter XI

*INTERPRETATION AND FOLLOW-UP OF THE CONVENTION**Article 29**Interpretation of the Convention*

The European Court of Human Rights may give, without direct reference to any specific proceedings pending in a court, advisory opinions on legal questions concerning the interpretation of the present Convention at the request of:

— the Government of a Party, after having informed the other Parties,

— the Committee set up by Article 32, with membership restricted to the Representatives of the Parties to this Convention, by a decision adopted by a two-third majority of votes cast.

*Article 30**Reports on the application of the Convention*

On receipt of a request from the Secretary General of the Council of Europe any Party shall furnish an

explanation of the manner in which its internal law ensures the effective implementation of any of the provisions of the Convention.

Chapter XII

PROTOCOLS

Article 31

Protocols

Protocols may be concluded in pursuance of Article 32, with a view to developing, in specific fields, the principles contained in this Convention.

The Protocols shall be open for signature by Signatories of the Convention. They shall be subject to ratification, acceptance or approval. A signatory may not ratify, accept or approve Protocols without previously or simultaneously ratifying accepting or approving the Convention.

Chapter XIII

AMENDMENTS TO THE CONVENTION

Article 32

Amendments to the Convention

1. The tasks assigned to „the Committee” in the present article and in Article 29 shall be carried out by they Steering Committee on Bioethics (CDBI), or by any other committee designated to do so by the Committee of Ministers.

2. Without prejudice to the specific provisions of Article 29, each member State of the Council of Europe, as well as each Party to the present convention which is not a member of the Council of Europe, may be represented and have one vote in the Committee when the Committee carries out the tasks assigned to it by the present Convention.

3. Any State referred to in Article 33 or invited to accede to the Convention in accordance with the provisions of Article 34 which is not Party to this Convention may be represented on the Committee by an observer. If the European Community is not a Party it may be represented on the Committee by an observer.

4. In order to monitor scientific developments, the present Convention shall be examined within the Committee no later than five years from its entry into force and thereafter at such intervals as the Committee may determine.

5. Any proposal for an amendment to this Convention, and any proposal for a Protocol or for an amendment to a Protocol, presented by a party, the Committee or the Committee of Ministers shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her to the member States of the Council of Europe, to the European Community, to any Signatory, to any Party, to any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 33 and to any State invited to accede to it in accordance with the provisions of Article 34.

6. The Committee shall examine the proposal not earlier than two months after it has been forwarded by the Secretary General in accordance with paragraph 5. The Committee shall submit the text adopted by a two-thirds majority of the votes cast to the Committee of Ministers for approval. After its approval, this text shall be forwarded to the Parties for ratification, acceptance or approval.

7. Any amendment shall enter into force, in respect of those Parties which have accepted it, on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which five Parties, including at least four member States of the Council of Europe, have informed the Secretary General that they have accepted it.

In respect of any Party which subsequently accepts it, the amendment shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which that Party has informed the Secretary General of its acceptance.

Chapter XIV

FINAL CLAUSES

Article 33

Signature, ratification and entry into force

1. This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in its elaboration and by the European Community.

2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five States, including at least four member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2 of the present article.

4. In respect of any Signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 34

Non-member States

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consultation of the Parties, invite any non-member State of the Council of Europe to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20, sub-paragraph *d*), of the Statute of the Council of Europe, and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

2. In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Articles 35

Territories

1. Any Signatory may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, specify the territory or territories to which this Convention shall apply. Any other State may formulate the same declaration when depositing its instrument of accession.

2. Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 36

Reservations

1. Any State and the European Community may, when signing this Convention or when depositing the instrument of ratification, acceptance, approval or accession, make a reservation in respect of any particular provision of the Convention to the extent that any law then in force in its territory is not in conformity with the provision. Reservations of a general character shall not be permitted under this article.

2. Any reservation made under this article shall contain a brief statement of the relevant law.

3. Any Party which extends the application of this Convention to a territory mentioned in the declaration referred to in Article 35, paragraph 2, may, in respect of the territory concerned, make a reservation in accordance with the provisions of the preceding paragraphs.

4. Any Party which has made the reservation mentioned in this Article may withdraw it by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of its receipt by the Secretary General.

Article 37

Denunciation

1. Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 38

Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council, the European Community, any Signatory, any Party and any other State which has been invited to accede to this Convention of

- a*) any signature;
- b*) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession ;
- c*) any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 33 or 34;

d) any amendment or Protocol adopted in accordance with Article 32, and the date on which such an amendment or Protocol enters into force;

e) any declaration made under the provisions of Article 35;

f) any reservation and withdrawal of reservation made in pursuance of the provisions of Article 36;

g) any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Oviedo (Asturias), this 4th day of April 1997, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the European Community, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, and to any State invited to accede to this Convention.

**Az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására való tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt egyezménye:
Egyezmény az emberi jogokról és a biomedicináról**

Preambulum

Az Európa Tanács tagállamai, más Államok és az Európai Közösség, amelyek a jelen Egyezményt aláírták,

figyelembe véve az Emberi jogok egyetemes nyilatkozatát, amelyet az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 1948. december 10-én fogadott el,

figyelembe véve az 1950. november 4. napján kelt Egyezményt az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről,

figyelembe véve az 1961. október 18. napján kelt Európai Szociális Kártát,

figyelembe véve az 1966. december 16. keltezésű Polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányát és a Gazdasági, szociális és kulturális jogok nemzetközi egyezségokmányát,

figyelembe véve az 1981. január 28. napján kelt Egyezményt az egyén védelméről tekintettel személyes jellegű adatainak gépi feldolgozására,

figyelembe véve egyúttal a Gyermekek jogairól szóló, 1989. november 20. napján kelt egyezményt,

figyelembe véve, hogy az Európa Tanács célja a tagjai közötti nagyobb egység megvalósítása és hogy e cél eléré-

sének egyik módja az emberi jogok és alapvető szabadságok védelme és fejlesztése,

tudatában a biológia és az orvostudomány gyors fejlődésének,

meggyőződve az emberi lény tiszteletben tartásának szükségességéről mind egyéni, mind az emberi fajhoz tartozó mivoltában és elismerve méltósága biztosításának jelentőségét,

annak tudatában, hogy a biológia és az orvostudomány nem megfelelő alkalmazása az emberi méltóságot veszélyeztető cselekményekhez vezethet,

kijelentve, hogy a biológia és az orvostudomány előrehaladását a jelen és a jövő nemzedékek javára kell felhasználni,

hangsúlyozva a nemzetközi együttműködés szükségességét annak érdekében, hogy az egész emberiség élvezze a biológia és az orvostudomány eredményeit,

elismerve a nyilvános vita szorgalmazásának jelentőségét a biológia és az orvostudomány alkalmazása által felvetett kérdésekről és az azokra adandó válaszokról,

azzal a szándékkal, hogy emlékeztessék a társadalom minden tagját jogaira és felelősségére,

figyelembe véve a Parlamenti Közgyűlés e területen végzett munkáját, ideértve egy bioetikai egyezmény kidolgozására vonatkozó 1160 (1991) számú ajánlását,

attól a szándéktól vezéreltetve, hogy a biológia és az orvostudomány alkalmazási területén megtegyék a szükséges intézkedéseket az emberi lény méltóságának és az egyén alapvető jogainak és szabadságjogainak védelmére,

az alábbiakban állapodtak meg:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Cikk

Tárgy és cél

A jelen Egyezményben Részes Felek védelemben részesítik az emberi lényt méltóságában és önazonosságában és megkülönböztetés nélkül mindenki számára biztosítják sérthetetlenységének és más jogainak és alapvető szabadságainak tiszteletben tartását a biológia és az orvostudomány alkalmazásának vonatkozásában.

Minden Részes Állam saját belső jogában megteszi a szükséges intézkedéseket a jelen Egyezmény rendelkezéseinek hatályba léptetésére.

2. Cikk

Az emberi lény elsőbbsége

Az emberi lény érdeke és jóléte a társadalom vagy a tudomány pusztá érdekével szemben mindenkor elsőbbséget élvez.

3. Cikk

Igazságos hozzáférés az egészségügyi ellátáshoz

A Részes Felek, figyelembe véve az egészségügyi szükségleteket és a rendelkezésre álló forrásokat, megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy joghatóságuk területén biztosítsák a megfelelő minőségű egészségügyi ellátáshoz való igazságos hozzáférést.

4. Cikk

Szakmai előírások és kötelezettségek

Minden egészségügyi beavatkozást, beleértve a kutatást is, a vonatkozó szakmai előírások és kötelezettségek tiszteletben tartásával kell végrehajtani.

II. Fejezet

BELEEGYZÉS

5. Cikk

Általános szabály

Egészségügyi beavatkozás csak azután hajtható végre, ha abba az érintett személy szabadon és tájékozottságon alapuló beleegyezését adta.

Ennek a személynek előzetesen megfelelő tájékoztatást kell kapnia a beavatkozás céljáról és természetéről, valamint következményeiről és kockázatairól.

Az érintett személy beleegyezését bármikor szabadon visszavonhatja.

6. Cikk

Beleegyezési képességgel nem rendelkező személyek védelme

1. A 17. és 20. Cikk fenntartása mellett, beleegyezési képességgel nem rendelkező személyen csak saját közvetlen javát szolgáló beavatkozás hajtható végre.

2. Abban az esetben, amikor a törvény szerint, egy kiskorú nem rendelkezik a beavatkozásba való beleegyezés képességével, a beavatkozást csak képviselője, hatóság vagy a törvény által kijelölt személy vagy testület engedélyével lehet végrehajtani.

A kiskorú véleményét korának és érettségi fokának megfelelően egyre meghatározóbb mértékű tényezőként kell figyelembe venni.

3. Abban az esetben, ha a törvény szerint, szellemi fogyatékos, betegség vagy más hasonló ok miatt a nagykorú nem rendelkezik a beavatkozásba való beleegyezés képességével, a beavatkozást csak képviselője, hatóság vagy a törvény által kijelölt személy vagy testület engedélyével lehet végrehajtani.

Az érintett személyt a lehetőséghez képest be kell vonni az engedélyezési eljárásba.

4. A 2. és 3. bekezdésben említett képviselőt, hatóságot, személyt vagy testületet az 5. Cikkben megjelölteknek megfelelő tájékoztatásban kell részesíteni.

5. A 2. és 3. bekezdésben említett engedély az érintett személy érdekében bármikor visszavonható.

7. Cikk

Elmezavarban szenvedő személyek védelme

A törvényben meghatározott felügyeleti és ellenőrzési, valamint fellebbezési eljárásokat magában foglaló védelmi feltételek előírják, hogy a súlyos elmezavarban szenvedő személyt beleegyezése nélkül csak abban az esetben lehet olyan beavatkozásnak alávetni, amelynek célja e zavar kezelése, ha a kezelés hiánya az érintett egészségének súlyos károsodásával fenyeget.

8. Cikk

Sürgősségi helyzetek

Amikor sürgősségi helyzetben a megfelelő beleegyezés nem szerezhető meg, az érintett személy egészsége érdekében minden orvosilag nélkülözhetetlen beavatkozás azonnal végrehajtható.

9. Cikk

Előzetesen kinyilvánított szándék

Az orvosi beavatkozás időpontjában szándéka kinyilvánítására képtelen állapotban lévő beteg beavatkozással kapcsolatos, előzetesen kinyilvánított szándékát figyelembe kell venni.

III. Fejezet

MAGÁNÉLET ÉS A TÁJÉKOZTATÁSHOZ VALÓ
JOG

10. Cikk

Magánélet és a tájékoztatáshoz való jog

1. Minden személynek joga van arra, hogy magánéletét tiszteletben tartsák az egészségével kapcsolatos adataival összefüggésben.

2. Minden személynek joga van ismerni az egészségével kapcsolatosan összegyűjtött minden adatot. Ugyanakkor tiszteletben kell tartani annak a személynek az akaratát is, aki a tájékoztatása mellőzését kívánja.

3. Kivételes esetben, a beteg érdekében a törvény korlátozhatja a 2. bekezdésben meghatározott jogok gyakorlását.

IV. Fejezet

EMBERI GÉNÁLLOMÁNY

11. Cikk

Hátrányos megkülönböztetés tilalma

Az egyén örökletes genetikai állománya alapján történő hátrányos megkülönböztetésének minden formája tilos.

12. Cikk

Genetikai előrejelző vizsgálatok

Csak orvosi vagy orvosi kutatási célból, megfelelő genetikai tanácsadás biztosításával lehet olyan vizsgálatokhoz folyamodni, amelyek genetikai betegségek előrejelzésére vagy az érintett személy betegségre való genetikai hajlamának vagy fogékonyságának kimutatására, illetve annak megállapítására szolgálnak, hogy hordoz-e betegséget előidéző gént.

13. Cikk

Beavatkozások az emberi génállományon

Olyan beavatkozás, amelynek tárgya az emberi génállomány megváltoztatása csak megelőzési, kórismézési vagy gyógyítási indokból hajtható végre és csak akkor, ha nem célja a leszármazottak genetikai állományának megváltoztatása.

14. Cikk

A nem megválasztásának tilalma

A születendő gyermek nemének megválasztására nem elfogadható az orvosi segítséggel végzett reprodukciós technikák alkalmazása, kivéve, ha a cél egy nemhez kötötten öröklődő súlyos betegség elkerülése.

V. Fejezet

TUDOMÁNYOS KUTATÁS

15. Cikk

Általános szabály

A tudományos kutatás a biológia és az orvostudomány területén szabadon gyakorolható, amennyiben a jelen Egyezmény rendelkezéseit és az emberi lényt védelmező egyéb jogi rendelkezéseket betartják.

16. Cikk

A magukat kutatásnak alávető személyek védelme

Egyéneken bármiféle kutatás kizárólag a következő feltételek együttes fennállása esetén folytatható:

(i) nem létezik az emberen folytatott kutatáshoz hasonló hatékonyságú alternatív módszer,

(ii) a személyt fenyegető esetleges kockázatok nem haladják meg a kutatás lehetséges hasznát,

(iii) a kutatási terv megkapta az illetékes testület jóváhagyását, miután a kutatási terv tudományos helyállóságát független vizsgálatnak vetették alá, beleértve a kutatási cél jelentőségének értékelését, valamint etikai elfogadhatóságának multidiszciplináris vizsgálatát,

(iv) a magukat kutatásnak alávető személyek tájékoztatási jogairól és az őket védelmező törvényben előírt biztosítékokról,

(v) az 5. Cikkben előírt beleegyezés megadása kifejezett, célzott és írásos formában történt. Ez a beleegyezés bármikor szabadon visszavonható.

17. Cikk

A kutatásba való beleegyezésük képességével nem rendelkező egyének védelme

1. Az 5. Cikkben előírtaknak megfelelő beleegyezési képességgel nem rendelkező egyéneken csak abban az esetben folytatható kutatás, ha a következő feltételek együttesen fennállnak:

(i) a 16. Cikk (i)—(iv) pontjaiban foglalt feltételek teljesülnek;

(ii) a kutatástól várt eredmények valóságos és közvetlen haszonnal járhatnak az egyén egészségére nézve;

(iii) a kutatás beleegyezési képességgel rendelkező alanyokon nem végezhető el hasonló hatékonysággal;

(iv) a 6. Cikk által előírt engedély megadása célzott és írásos formában történt; és

(v) a személy azt nem tagadja meg.

2. Kivételesen és a törvény által előírt védelmi feltételek között, engedélyezhető olyan kutatás, amelynek eredménye nem jár közvetlen haszonnal az érintett személy egészségére nézve, ha az 1. bekezdés (i), (iii), (iv) és (v) pontjában előírt, valamint a következő kiegészítő feltételek együttesen fennállnak:

(i) a kutatás célja, hogy az érintett személy állapotához, betegségéhez vagy zavarához kapcsolódó tudományos ismeretek jelentős gyarapításával meghatározott időn belül hozzájáruljon olyan eredmények eléréséhez, amelyek hasznosak az érintett személy, vagy más, azonos korcsoporthoz tartozó vagy azonos betegségben vagy zavarban szenvedő vagy azonos jellegzetességeket mutató személyek számára,

(ii) a kutatás az érintett személy számára csupán minimális kockázattal és minimális igénybevétellel jár együtt.

18. Cikk

Embriókon végzett in vitro kutatás

1. Amennyiben az embriókon végzett in vitro kutatást törvény megengedi, a törvénynek megfelelő védelmet kell biztosítani az embrió számára.

2. Emberi embrió létrehozása kutatás céljából tilos.

VI. Fejezet

ÉLŐ ADOMÁNYOZÓBÓL TÖRTÉNŐ SZERV- ÉS SZÖVETKIVÉTEL ÁTÜLTETÉS CÉLJÁBÓL

19. Cikk

Általános szabály

1. Élő adományozótól átültetés céljából szerv- vagy szövetkivételt csak a befogadó gyógyításának érdekében lehet végrehajtani, és ha nem áll rendelkezésre halott személy megfelelő szerve vagy szövete, vagy más hasonló hatékonyságú gyógyító eljárás.

2. Az 5. Cikkben előírt beleegyezést kifejezetten és céltan, vagy írásban vagy hivatalos testület előtt kell megadni.

20. Cikk

Szerv kivételbe való beleegyezésük képességével nem rendelkező egyének védelme

1. Semmilyen szerv- vagy szövetkivétel sem végezhető olyan személyen, aki nem rendelkezik az 5. Cikkben előírtak megfelelő beleegyezési képességgel.

2. Kivételesen és a törvény által előírt védelmi feltételek között engedélyezhető újraképződő szövet kivétele olyan személyből, aki nem rendelkezik beleegyezési képességgel, ha a következő feltételek együttesen fennállnak:

(i) nem áll rendelkezésre beleegyezési képessége birtokában lévő megfelelő adományozó,

(ii) a befogadó az adományozó testvére,

(iii) az adományozás alkalmas a befogadó életének megmentésére,

(iv) a 6. Cikk 2. és 3. bekezdésében előírt engedély megadása célzott és írásos formában, a törvény előírásainak és az illetékes testület jóváhagyásának megfelelően történt,

(v) a lehetséges adományozó az adományozást nem tagadja meg.

VII. Fejezet

A HASZONSZERZÉS TILALMA ÉS AZ EMBERI TESTRÉSZ FELHASZNÁLÁSA

21. Cikk

A haszonszerzés tilalma

Az emberi test és részei, mint ilyenek, nem képezhetik haszonszerzés forrását.

22. Cikk

Az emberi test eltávolított alkotórészének felhasználása

Az emberi test valamely beavatkozás során eltávolított alkotórészét kizárólag a megfelelő tájékoztatási és beleegyezési eljárásokkal összhangban lehet az eltávolítás céljától eltérő célra megőrizni és felhasználni.

VIII. Fejezet

AZ EGYEZMÉNY RENDELKEZÉSEINEK MEGSÉRTÉSE

23. Cikk

A jogok vagy elvek megsértése

A Részes Felek megfelelő bírói védelmet biztosítanak annak érdekében, hogy meggátolják vagy mielőbb meg-

szüntessék a jelen Egyezményben elismert jogok vagy elvek törvénytelen megsértését.

24. Cikk

Indokolatlan kár jóvátétele

Egy beavatkozás következtében indokolatlan kárt szenvedett személynek joga van méltányos jóvátételre a törvény által előírt feltételek és eljárások szerint.

25. Cikk

Szankciók

A Részes Felek megfelelő szankciókat helyeznek kilátásba azokra az esetekre, amelyekben megsértik a jelen Egyezmény előírásait.

IX. Fejezet

A JELEN EGYEZMÉNY VISZONYA MÁS RENDELKEZÉSEKHEZ

26. Cikk

A jogok gyakorlásának korlátozásai

1. A jelen Egyezményben foglalt jogok gyakorlása és a védelmi rendelkezések nem képezhetik más korlátozások tárgyát, mint amelyek törvényben meghatározott esetekben, egy demokratikus társadalomban a közbiztonság, a bűncselekmények megelőzése, a közegészség védelme vagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.

2. Az előző bekezdésben említett korlátozások nem alkalmazhatóak a 11., 13., 14., 16., 17., 19., 20. és 21. Cikk esetében.

27. Cikk

Szélesebb körű védelem

A jelen Egyezmény egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely korlátozza vagy sérti valamely Részes Állam lehetőségét arra, hogy szélesebb körű védelmet nyújtson a biológia és az orvostudomány alkalmazását illetően, mint amelyet a jelen Egyezmény előír.

X. Fejezet

NYILVÁNOS VITA

28. Cikk

Nyilvános vita

A jelen Egyezményben Részes Felek ügyelnek arra, hogy a biológia és az orvostudomány fejlődése által felvetett alapkérdések megfelelő nyilvános vita tárgyát képezik, különösen a jelentős orvosi, társadalmi, gazdasági, etikai és jogi vonatkozások fényében, és hogy az esetleges gyakorlati alkalmazások megfelelő szakmai tanácskozás tárgyát képezzék.

XI. Fejezet

AZ EGYEZMÉNY ÉRTELMEZÉSE ÉS TOVÁBBI ELJÁRÁSOK

29. Cikk

Az Egyezmény értelmezése

Az Emberi Jogok Európai Bírósága, minden bírósági peres eljárástól függetlenül, konzultatív véleményt adhat a jelen Egyezmény értelmezésével kapcsolatos jogi kérdésekben az alábbiak megkeresésére:

— egy Részes Fél kormánya számára, miután erről tájékoztatta a többi Felet,

— a 32. Cikk által felállított és a Részes Felek Képviselőire szűkített összetételű Bizottság, a leadott szavazatok kétharmados többségével meghozott döntése alapján.

30. Cikk

Jelentések az Egyezmény alkalmazásáról

Az Európa Tanács Főtitkárának kérésére valamennyi Részes Fél köteles magyarázatot adni arról, hogy miként biztosítja saját belső jogában az Egyezmény valamennyi rendelkezésének hatékony alkalmazását.

XII. Fejezet

JEGYZŐKÖNYVEK

31. Cikk

Jegyzőkönyvek

A 32. Cikk rendelkezéseinek megfelelően Jegyzőkönyvek kerülhetnek kidolgozásra annak érdekében, hogy

a jelen Egyezményben foglalt elvek meghatározott területeken továbbfejlesztésre kerüljenek.

A Jegyzőkönyvek az Egyezmény Aláírói számára aláírásra nyitva állnak. A Jegyzőkönyvek megerősítésre, elfogadásra vagy jóváhagyásra szorulnak. Egy aláíró nem erősítheti meg, fogadhatja el vagy hagyhatja jóvá a Jegyzőkönyveket, ha előzetesen vagy egyidejűleg nem erősítette meg, nem fogadta el vagy nem hagyta jóvá az Egyezményt.

XIII. Fejezet

AZ EGYEZMÉNY MÓDOSÍTÁSAI

32. Cikk

Az Egyezmény módosításai

1. A jelen Cikkben és a 29. Cikkben a „Bizottságra” ruházott feladatokat a Bioetikai Igazgató Bizottság (CDBI) vagy bármely más, a Miniszteri Bizottság által erre a célra kijelölt bizottság hajtja végre.

2. A 29. Cikkben meghatározott rendelkezések sérelme nélkül, az Európa Tanács minden tagállama, továbbá a jelen Egyezmény minden olyan Részese Fele, amely nem tagja az Európa Tanácsnak, képviselheti magát a Bizottságban, amikor az a jelen Egyezmény által ráruházott feladatokat teljesíti, és ott egy szavazattal rendelkezik.

3. A 33. Cikkben megjelölt vagy a 34. Cikk rendelkezéseinek megfelelően csatlakozásra felkért minden Állam, amely az Egyezménynek nem Részese, megfigyelővel képviselheti magát a Bizottságban. Amennyiben az Európai Közösség nem Részese az Egyezménynek, megfigyelővel képviselheti magát a Bizottságban.

4. A tudományos fejlődés figyelembevétele érdekében a jelen Egyezményt a hatálybalépését követően legkésőbb öt évvel, majd ezt követően a Bizottság által meghatározott rendszeres időközönként a Bizottság vizsgálatnak veti alá.

5. Valamely Részese Fél, a Bizottság vagy a Miniszteri Bizottság által beterjesztett, a jelen Egyezményhez kapcsolódó minden módosító javaslatot, valamint jegyzőkönyv-javaslatot vagy egy Jegyzőkönyvhöz kapcsolódó módosító javaslatot az Európa Tanács Főtitkárának tudomására kell hozni, aki azt maga továbbítja az Európa Tanács tagállamainak, az Európai Közösségnek, minden Aláírónak, minden Részese Félnak, minden, a 33. Cikk rendelkezéseinek megfelelően aláírásra felkért Államnak és minden, a 34. Cikk rendelkezéseinek megfelelően csatlakozásra felkért Államnak.

6. A Bizottság a javaslatot leghamarabb két hónappal azt követően vizsgálja meg, hogy az a Főtitkár által az 5. bekezdésnek megfelelően továbbításra került. A Bizottság a leadott szavazatok kétharmados többségével elfoga-

dott szöveget jóváhagyásra a Miniszteri Bizottság elé terjeszti. A szöveget elfogadása után eljuttatják megerősítésre, elfogadásra vagy jóváhagyásra a Részese Feleknek.

7. Minden módosítás annak a hónapnak az első napján lép hatályba az azt elfogadó Részese Felekre nézve, amely egy hónap elteltével azon időpont után következik be, amikor öt Részese Fél, közöttük az Európa Tanács legalább négy tagállama tájékoztatta a Főtitkárt az elfogadásról.

Minden Részese Fél számára, amely azt később fogadja el, a módosítás annak a hónapnak az első napján lép hatályba, amely egy hónap elteltével következik be azon időpont után, amikor az illető Részese Fél tájékoztatta a Főtitkárt az elfogadásról.

XIV. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

33. Cikk

Aláírás, megerősítés és hatálybalépés

1. A jelen Egyezmény nyitva áll aláírásra az Európa Tanács tagállamai, a kidolgozásában részt vett nem tagállamok és az Európai Közösség részére.

2. A jelen Egyezmény megerősítésre, elfogadásra vagy jóváhagyásra szorul. A megerősítési, elfogadási vagy jóváhagyási okmányokat az Európa Tanács Főtitkáránál kell letétbe helyezni.

3. A jelen Egyezmény az azon időpontot követő három hónap lejárta utáni hónap első napján lép hatályba, amikor öt Állam, közöttük az Európa Tanács legkevesebb négy tagállama kifejezte, hogy az Egyezményt az előző bekezdés rendelkezéseinek megfelelően magára nézve kötelezőnek ismeri el.

4. Minden Aláíró számára, aki később fejezi ki, hogy az Egyezményt magára nézve kötelezőnek ismeri el, az Egyezmény a megerősítési, elfogadási vagy jóváhagyási okmány letétbe helyezésének időpontját követő három hónap lejárta utáni hónap első napján lép hatályba.

34. Cikk

Az Európa Tanácson kívüli országok

1. Jelen Egyezmény hatálybalépését követően az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága a Részese Felekkel folytatott konzultáció után az Európa Tanács Alapszabályának 20. Cikk d) pontja alapján hozott többségi határozattal és a Miniszteri Bizottságban helyet foglalni jogosult szerződő Felek képviselőinek egyhangú szavazatával csatlakozásra

kérhet fel bármely olyan Államot, amely nem tagja az Európa Tanácsnak.

2. Az Egyezmény minden csatlakozó Állam számára a csatlakozási okmányok az Európa Tanács Főtitkáránál történő letétbe helyezésének időpontját követő három hónap lejártá utáni hónap első napján lép hatályba.

35. Cikk

Területi hatály

1. Az aláíráskor vagy a megerősítésről, elfogadásról vagy jóváhagyásról szóló okmány letétbe helyezésének időpontjában minden Aláíró meghatározhatja azt a területet vagy azokat a területeket, amely vagy amelyek vonatkozásában a jelen Egyezményt alkalmazni kell. Ugyanezt a nyilatkozatot minden más Állam megteheti csatlakozási okmánya letétbe helyezésekor.

2. Az Európa Tanács Főtitkárához intézett nyilatkozatban ezt követően bármikor minden Résztes Fél kiterjeszheti a jelen Egyezmény érvényességét a nyilatkozatában megjelölt minden további területre, amelynek nemzetközi kapcsolataiért felelős vagy amelynek képviselőjében kötelezettség vállalására jogosult. E terület vonatkozásában az Egyezmény a nyilatkozatnak a Főtitkár általi kézhezvételének időpontját követő három hónap elteltét követő hónap első napján lép hatályba.

3. A két előző bekezdésnek megfelelően tett minden nyilatkozat, a nyilatkozatban megjelölt bármely terület vonatkozásában a Főtitkárhoz címzett értesítéssel visszavonható. A visszavonás az értesítésnek a Főtitkár általi kézhezvételétől számított három hónap elteltét követő hónap első napján válik hatályossá.

36. Cikk

Fenntartások

1. Az Egyezmény aláírása vagy a megerősítésről szóló okirat letétbe helyezése alkalmával bármely Állam és az Európai Közösség az Egyezmény minden egyedi rendelkezésével kapcsolatban fenntartást tehet, amennyiben a területén ekkor hatályban lévő valamely törvény nincs összhangban ezzel a rendelkezéssel. A jelen Cikk alapján általános jellegű fenntartásokat nem lehet tenni.

2. A jelen Cikk alapján tett minden fenntartásnak tartalmaznia kell a vonatkozó törvény rövid ismertetését.

3. Bármely Résztes Fél, amely a jelen Egyezmény hatályát kiterjeszti a 35. Cikk 2. bekezdésnek előírt nyilatkozatban megjelölt valamely területre, az előző pontoknak megfelelően fenntartást tehet az érintett területre vonatkozóan.

4. Bármely Résztes Fél, amely a jelen Cikkben említett fenntartást tette, fenntartását visszavonhatja az Európa Tanács Főtitkárához címzett nyilatkozat útján. A visszavonás az értesítésnek a Főtitkár általi kézhezvételétől számított egy hónap elteltét követő hónap első napján válik hatályossá.

37. Cikk

Felmondás

1. Bármely Résztes Fél bármikor felmondhatja a jelen Egyezményt az Európa Tanács Főtitkárához intézett értesítés útján.

2. A felmondás az értesítésnek a Főtitkár általi kézhezvételétől számított három hónap elteltét követő hónap első napján válik hatályossá.

38. Cikk

Értesítések

Az Európa Tanács Főtitkára értesíti a Tanács tagállamait, az Európai Közösséget, valamennyi Aláíró, valamennyi Résztes Felet és minden további, a jelen Egyezményhez való csatlakozásra felkért Államot:

- a) minden aláírásról;
- b) minden megerősítési, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okmány letétbe helyezéséről;
- c) a jelen Egyezmény 33. vagy 34. Cikkeiben meghatározott valamennyi hatálybalépési időpontról;
- d) a 32. Cikknek megfelelően elfogadott valamennyi módosításról vagy jegyzőkönyvről és arról az időpontról, amikor ez a módosítás vagy jegyzőkönyv hatályba lép;
- e) a 35. Cikk rendelkezései alapján megtett minden nyilatkozatról;
- f) a 36. Cikk rendelkezéseinek megfelelően megtett minden fenntartásról és visszavonásról;
- g) minden, jelen Egyezménnyel összefüggő cselekményről, értesítésről és tájékoztatásról.

Ennek hitelül az alulírottak, kellő felhatalmazás birtokában, aláírták a jelen Egyezményt.

Készült Oviedóban (Asztúria), 1997. április 4. napján, angol és francia nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles, egyetlen példányban, amelyet az Európa Tanács levéltárában kell letétbe helyezni. Az Európa Tanács Főtitkára az Európa Tanács minden tagállamának, az Európai Közösségnek, a jelen Egyezmény kidolgozásában részt vett nem tagállamoknak és minden, jelen Egyezményhez való csatlakozásra felkért Államnak hitelesített másolatot küld.”

3. § A Jegyzőkönyv angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

**„Additional Protocol
to the Convention for the Protection
of Human Rights and Dignity
of the Human Being with regard
to the Application of Biology and Medicine,
on the Prohibition of Cloning Human Beings**

The member States of the Council of Europe, the other States and the European Community Signatories to this Additional Protocol to the Convention for the Protection of Human Rights and Dignity of the Human Being with regard to the Application of Biology and Medicine,

noting scientific developments in the field of mammal cloning, particularly through embryo splitting and nuclear transfer,

mindful of the progress that some cloning techniques themselves may bring to scientific knowledge and its medical application,

considering that the cloning of human beings may become a technical possibility,

having noted that embryo splitting may occur naturally and sometimes result in the birth of genetically identical twins,

considering however that the instrumentalisation of human beings through the deliberate creation of genetically identical human beings is contrary to human dignity and thus constitutes a misuse of biology and medicine,

considering also the serious difficulties of a medical, psychological and social nature that such a deliberate biomedical practice might imply for all the individuals involved,

considering the purpose of the Convention on Human Rights and Biomedicine, in particular the principle mentioned in Article 1 aiming to protect the dignity and identity of all human beings,

have agreed as follows:

Article 1

1. Any intervention seeking to create a human being genetically identical to another human being, whether living or dead, is prohibited.

2. For the purpose of this article, the term human being „genetically identical” to another human being means a human being sharing with another the same nuclear gene set.

Article 2

No derogation from the provisions of this Protocol shall be made under Article 26, paragraph 1, of the Convention.

Article 3

As between the Parties, the provisions of Articles 1 and 2 of this Protocol shall be regarded as additional articles to the Convention and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.

Article 4

This Protocol shall be open for signature by Signatories to the Convention. It is subject to ratification, acceptance or approval. A Signatory may not ratify, accept or approve this Protocol unless it has previously or simultaneously ratified, accepted or approved the Convention. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 5

1. This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five States, including at least four member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 4.

2. In respect of any Signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 6

1. After the entry into force of this Protocol, any State which has acceded to the Convention may also accede to this Protocol.

2. Accession shall be effected by the deposit with the Secretary General of the Council of Europe of an instrument of accession which shall take effect on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of its deposit.

Article 7

1. Any Party may at any time denounce his Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 8

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the European Community, any Signatory, any Party and any other State which has been invited to accede to the Convention of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c) any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 5 and 6;
- d) any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Paris, this 12th day of January 1998, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe to the non-member States which have participated in the elaboration of this Protocol, to any State invited to accede to the Convention and to the European Community.

Az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt egyezménye: az emberi jogokról és a biomedicináról szóló egyezménynek az emberi lény klónozásának tilalmáról szóló, Párizsban, 1998. január 12-én kelt Kiegészítő Jegyzőkönyve

Az Európa Tanács Tagállamai, más Államok és az Európai Közösség, amelyek a jelen Kiegészítő Jegyzőkönyvet az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt egyezménye: Az emberi jogokról és a biomedicináról szóló egyezményéhez aláírták,

tudomásul véve az emlősök klónozása területén bekövetkezett tudományos haladást, különösen az embriódivízió és sejtmag-átvitel révén,

tudatában annak a haladásnak, amelyet bizonyos klónozási eljárások révén lehet elérni a tudományos megismerés és az orvosi alkalmazások területén,

figyelembe véve, hogy az emberi lények klónozása technikai lehetőséggé válhat,

tudomásul véve, hogy az embriódivízió bekövetkezhet természetes módon is, ami esetenként genetikailag azonos ikrek születéséhez vezet,

figyelembe véve ugyanakkor, hogy az emberi lények a genetikailag azonos emberi lények szándékos létrehozásával történő eszközé alacsonyítása ellenkezik az emberi méltósággal és a biológia és az orvostudomány nem helyénvaló alkalmazását jelenti,

figyelembe véve egyúttal azokat a jelentős orvosi, lélektani és társadalmi jellegű nehézségeket, amelyeket egy ilyenfajta szándékosan alkalmazott orvosbiológiai gyakorlat jelenthet minden érintett személy számára,

figyelembe véve az emberi jogokról és a biomedicináról szóló Egyezmény tárgyát, különösen annak az 1. Cikkében foglalt elvet, amely az emberi lény méltóságának és önazonosságának védelmét célozza

az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

1. Tiltott minden olyan beavatkozás, amelynek célja egy másik élő vagy holt emberi lényvel genetikailag azonos emberi lény létrehozása.

2. A jelen Cikk értelmében az egymásik emberi lényvel „genetikailag azonos” emberi lény kifejezés azt az emberi lényt jelenti, akinek egy másikéval genetikailag megegyező sejtmagállománya van.

2. Cikk

A jelen Kiegészítő Jegyzőkönyv rendelkezései alól semmilyen kivétel sem engedélyezett az Egyezmény 26. Cikkének 1. bekezdésére való hivatkozással.

3. Cikk

A jelen Kiegészítő Jegyzőkönyv Részesei az 1. és 2. Cikkeket az Egyezmény kiegészítő cikkeinek tekintik, következésképpen az Egyezmény valamennyi rendelkezése ennek megfelelően alkalmazandó.

4. Cikk

A jelen Kiegészítő Jegyzőkönyv aláírásra az Egyezmény Aláírói részére áll nyitva. A Jegyzőkönyvet meg kell erősíteni, el kell fogadni vagy jóvá kell hagyni. A jelen Kiegészítő Jegyzőkönyvet egy Aláíró sem erősítheti meg, fogadhatja el vagy hagyhatja jóvá, ha előzetesen vagy egyidőben nem erősítette meg, nem fogadta el vagy nem hagyta jóvá az Egyezményt. A megerősítési, elfogadási vagy jóváhagyási okmányokat az Európa Tanács Főtitkáránál kell letétbe helyezni.

5. Cikk

1. A jelen Kiegészítő Jegyzőkönyv azt az időpontot követő három hónap lejárta utáni hónap első napján lép hatályba, amikor öt Állam, közöttük az Európa Tanács legalább négy Tagállama kifejezte, hogy a Kiegészítő Jegyzőkönyvet a 4. Cikk rendelkezéseinek megfelelően magára nézve kötelezőnek ismeri el.

2. Minden Aláíró számára, aki később ismeri el magára nézve kötelezőnek a Kiegészítő Jegyzőkönyvet, a Kiegészítő Jegyzőkönyv a megerősítési, az elfogadási vagy a jóváhagyási okmány letétbe helyezésének időpontját követő három hónap lejárta utáni hónap első napján lép hatályba.

6. Cikk

1. A jelen Kiegészítő Jegyzőkönyv hatálybalépését követően minden Állam, csatlakozhat a jelen Kiegészítő Jegyzőkönyvhöz is, amennyiben csatlakozott az Egyezményhez.

2. A csatlakozás a csatlakozási okmánynak az Európa Tanács Főtitkáránál történő letétbe helyezése útján történhet, és a letétbe helyezés időpontját követő három hónap lejárta utáni hónap első napján lép hatályba.

7. Cikk

1. Bármely Fél bármikor felmondhatja a jelen Kiegészítő Jegyzőkönyvet az Európa Tanács Főtitkárához intézett értesítés útján.

2. A felmondás az értesítésnek a Főtitkár általi kézhezvételétől számított három hónap elteltét követő hónap első napján válik hatályossá.

8. Cikk

Az Európa Tanács Főtitkára értesíti az Európa Tanács Tagállamait, az Európai Közösséget, valamennyi Aláírót, valamennyi Részes Felet és minden további, az Egyezményhez való csatlakozásra felkért Államot:

a) minden aláírásról;

b) minden megerősítési, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okmány letétbe helyezéséről;

c) a jelen Kiegészítő Jegyzőkönyv 5. és 6. Cikkeiben meghatározott valamennyi hatálybalépési időpontról;

d) a jelen Kiegészítő Jegyzőkönyvvel összefüggő minden cselekményről, értesítésről és tájékoztatásról.

Ennek hitelül az alulírottak, kellő felhatalmazás birtokában, aláírták a jelen Kiegészítő Jegyzőkönyvet.

Készült Párizsban, 1998. január 12. napján, angol és francia nyelven, amelyek mindegyike egyaránt hiteles, egyetlen példányban, amelyet az Európa Tanács levéltárában kell letétbe helyezni. Az Európa Tanács Főtitkára az Európa Tanács minden tagállamának, a jelen Kiegészítő Jegyzőkönyv kidolgozásában részt vett nem tagállamoknak, minden, az Egyezményhez való csatlakozásra felkért Államnak és az Európai Közösségnek hitelesített másolatot küld.’’

4. § Ez a törvény 2002. május 1-jén lép hatályba.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2002. évi VII. törvény

**a Magyar Köztársaság és a Holland Királyság között
a szociális biztonsági ellátások kivitelével kapcsolatos
együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Holland Királyság között a szociális biztonsági ellátások kivitelével kapcsolatos együttműködésről szóló Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény), e törvénnyel hirdeti ki. *(A megerősítésről szóló utolsó értesítésre 2002. január 31-én került sor.)*

2. § Az Egyezmény angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

**„Agreement between the Kingdom of the Netherlands
and the Republic of Hungary on co-operation related
to the export of social security benefits**

The Kingdom of the Netherlands and the Republic of Hungary, hereinafter referred to as the Contracting Parties,

wishing to allow the lawful payment of their social security benefits in each other's country, being desirous to regulate the co-operation between the two States, have agreed as follows:

* A törvényt az Országgyűlés a 2002. február 26-i ülésnapján fogadta el.

*Article 1**Definitions*

1. For the purpose of this Agreement:

a) „territory” means in relation to Hungary the territory of the Republic of Hungary; in relation to the Kingdom of the Netherlands the territory of the Kingdom in Europe;

b) „legislation” means the legislation relating to the branches of social security mentioned under Article 2;

c) „competent authority” means in relation to the Republic of Hungary the Ministries or relevant authorities in charge of the social insurance schemes regulated by the legislation mentioned under Article 2, paragraph 2, in relation to the Kingdom of the Netherlands the Minister of Social Affairs and Employment of the Netherlands;

d) „competent institution” means in relation to the Republic of Hungary: the „Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság” (Central Administration of National Pension Insurance) or its legal successor; in relation to the Kingdom of the Netherlands regarding the branches of social security mentioned in Article 2, paragraph 1, under a), b) and c): the „Landelijk instituut sociale verzekeringen” (National Institute for Social Insurance) c/o Gak Nederland bv or its legal successor and regarding the branches of social security mentioned under Article 2, paragraph 1, under d), e) and f): the „Sociale Verzekeringsbank” (Social Insurance Bank) or its legal successor;

e) „agencies” means all the organisations that are involved in the implementation of this Agreement, including the personal data and address registries, tax authorities, marriage registers, employment agencies, the trade authorities, the police, the prison service and the immigration offices;

f) „benefit” means any cash benefit or pension under the legislation referred to under Article 2;

g) „beneficiary” means a person who applies for or receives a benefit;

h) „member of the family” means a person defined, or recognised as such by the Netherlands’ legislation and as next of kin under the Hungarian legislation;

i) „place of residence” means a place in the territory of a Contracting Party where the person concerned takes up habitual residence and where such person is registered in line with the applicable regulations of this Contracting Party;

j) „place of stay” means, unlike place of residence, temporary short-term residence in the territory of one of the Contracting Parties, the duration of which is usually related to the implementation of the objective of stay defined in advance.

2. Other terms used in this Agreement have the meaning given to them under the legislation, which is being applied.

*Article 2**Material scope*

This Agreement shall apply:

1. With respect to the Kingdom of the Netherlands, to the Netherlands’ legislation concerning the following branches of social security:

- a) sickness and maternity benefits;
- b) disablement benefits for employed persons;
- c) disablement benefits for self-employed persons;
- d) old age pensions;
- e) survivors’ benefits;
- f) child benefits.

2. With respect to the Republic of Hungary, to the legislation of Hungary concerning

a) the following social insurance benefits:

aa) pension benefits under the social insurance pension scheme (old age pension, disability pension, accident disability pension, widows’ and widowers’ pension, orphans’ benefit, parental pension, accident survivors’ pension) and other benefits treated as pension benefits under the social insurance pension scheme for the purposes of payment,

- ab) accident annuity;
- b) the collection of social insurance contributions.

*Article 3**Personal scope*

Unless otherwise provided in this Agreement, this Agreement shall apply to any beneficiary as well as to members of his family insofar as they reside or stay in the territory of the Contracting Parties.

*Article 4**Export of benefits*

1. Unless otherwise provided for in this Agreement, any legislation of a Contracting Party which restricts payment of a benefit solely because the beneficiary or a member of his family resides or stays outside the territory of this Contracting Party shall not be applicable with respect to beneficiaries or to members of their families who reside or stay in the territory of the other Contracting Party.

2. The provision of paragraph 1 shall not apply to benefits provided by virtue of a bilateral agreement concluded between the Republic of Hungary and a third State on the basis of the territorial principle.

*Article 5**Verification concerning application for and payment of benefits*

1. With regard to an application for or the legitimacy of payment of benefits, the competent institution of a Contracting Party shall, at the request of the competent institution of the other Contracting Party, provide data and information — with the required collaboration of the agencies and the beneficiary — in order to verify the entitlement to a benefit or the legitimacy of payment of a benefit. The competent institution shall forward a statement of verification concerning the beneficiary along with authenticated copies of the relevant documents to the competent institution of the other Contracting Party.

2. The information referred to in the first paragraph shall include, in particular, information regarding identity, address, household, education, income, state of health, death and detention.

3. The competent institutions of the Contracting Parties may contact each other, as well as the beneficiaries, the members of their families, or their representatives, directly.

4. Notwithstanding paragraph 1, the diplomatic or consular representatives and the competent institutions of a Contracting Party are allowed to contact the agencies of the other Contracting Party directly in order to verify entitlement to benefits and legitimacy of payments to the beneficiaries.

5. For the purposes of implementing this Agreement, the competent institutions and the agencies shall lend their good offices and act as though implementing their own legislation. The administrative assistance furnished by the competent institutions and the agencies shall be free of charge. However, the competent authorities of the Contracting Parties may agree to certain expenses being reimbursed.

6. Notwithstanding paragraph 1, the competent institution of a Contracting Party shall, to the extent possible and without prior request, inform the competent institution of the other Contracting Party of any changes in the information regarding the beneficiary or members of his family.

*Article 6**Identification*

1. In order to determine the entitlement to benefits and legitimacy of payments under the Hungarian or Netherlands' legislation, a person who falls under the

scope of this Agreement is obliged to identify himself by submitting an official proof of identity to the competent institution of the Contracting Party in whose territory this person resides or stays. The competent institution identifies the beneficiary on the basis of this identification. Official proof of identity includes a passport or any other valid proof of identity issued by the authorities competent in this respect in the person's residence.

2. The competent institution shall inform the competent institution of the other Contracting Party that the identity of the beneficiary has been verified by sending a copy of the identity document.

*Article 7**Medical examination*

1. At the request of the competent institution of a Contracting Party, the competent institution of the other Contracting Party shall see to having the medical examinations of a beneficiary residing or staying in its territory carried out.

2. In order to determine the degree of disability for work, the competent institutions of both Contracting Parties shall use the medical reports and the administrative data provided by the competent institution of the other Contracting Party, but they nevertheless reserve the right to have the beneficiary examined by a doctor of its own choice or to summon the person involved to undergo a medical examination in its territory.

3. The beneficiary shall comply with any request by presenting himself for a medical examination. If the beneficiary feels that, for medical reasons, he is unfit to travel to the territory of the Contracting Party where he has been summoned by the competent institution, he must inform that competent institution immediately. He will then be obliged to submit a medical certificate issued by the attending physician. This certificate shall include the medical reasons for his unfitness for travelling as well as the expected duration of this unfitness.

4. The costs of the examination and, as the case may be, the expenses for travel and accommodation shall be paid for by the competent institution at whose request the examination is carried out.

*Article 8**Recovery of undue payment of benefits and collection of social insurance contributions*

1. Any enforceable decision by a court or a competent institution of a Contracting Party regarding the recovery of

a benefit to which the beneficiary was not entitled or the collection of social insurance contributions shall be recognised and enforced by the competent institution of the other Contracting Party within the legal limits of that Contracting Party. Confirmation that a decision or decree is enforceable must be stated on the authentic copy of that decision or decree.

2. If a beneficiary has been paid a benefit to which he is not entitled by a competent institution of a Contracting Party and he receives a benefit from a competent institution of the other Contracting Party, the former competent institution may request that the payment in question be balanced against a benefit due to the beneficiary in the latter Contracting Party. The latter competent institution shall arrange for the deduction of the amount in accordance with, and within the limits of the legislation implemented by the institution, and shall remit the amount to the competent institution that is entitled to reimbursement.

3. The competent institutions of both Contracting Parties shall carry out their activities in terms of this Article free of charge. Any other costs made for the execution of any enforceable decision or decree such as legal costs, shall be paid for by the competent institution whose decision or decree is to be executed.

Article 9

Refusal to pay, suspension, withdrawal

The competent institution of a Contracting Party may refuse to pay, suspend or withdraw a benefit if, within a period of three months, the beneficiary has failed to undergo a medical examination or to provide the information as requested under Article 6 and Article 7, paragraphs 2 and 3 of this Agreement.

Article 10

Data protection

1. Where, under this Agreement, the competent authorities or competent institutions of a Contracting Party communicate personal data to the competent authorities or competent institutions of the other Contracting Party, that communication shall be subject to the legal provisions governing protection of data laid down by the Contracting Party providing the data. Any subsequent transmission as well as storage, alteration and destruction of the data shall be subject to the provisions of the legislation on data protection of the receiving Contracting Party.

2. The use of personal data for purposes other than those of social security shall be subject to the approval of the person concerned or in accordance with other guarantees provided for by national legislation.

Article 11

Implementation of the Agreement

The competent institutions of both Contracting Parties may, by means of supplementary arrangements, establish measures for the application of this Agreement.

Article 12

Settlement of disputes

1. The competent institutions of the Contracting Parties shall resolve, to the extent possible, any disputes arising from the interpretation or application of this Agreement in accordance with its spirit and principles. If the competent institutions fail to settle a dispute, the competent authorities of the Contracting Parties shall make efforts to resolve such dispute.

2. Upon the request of a Contracting Party, the Contracting Parties shall consult each other immediately about disputes that could not have been settled either by the competent institutions or the competent authorities in accordance with paragraph 1.

Article 13

Entry into force

1. The Contracting Parties shall notify each other in writing of the completion of their respective legal or constitutional procedures required for the entry into force of this Agreement.

2. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month after the date of the last notification, on the understanding that Article 4 shall be applied provisionally from the first day of the second month following the date of signature.

Article 14

Territorial application

In relation to the Kingdom of the Netherlands, this Agreement shall apply only to the territory of the Kingdom in Europe.

Article 15

Termination of the Agreement

This Agreement may be terminated at any time by notice in writing to the other Contracting Party. In the event of termination, this Agreement shall remain in force until the end of the calendar year following the year in which the notice of termination has been received by the other Contracting Party.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

DONE at the Hague this 22nd day of May 2001, in duplicate, each in the Netherlands, Hungarian and English language, all texts being equally authentic. In case of differences of interpretation the English version is the authoritative one.

Egyezmény a Magyar Köztársaság és a Holland Királyság között a szociális biztonsági ellátások kivételével kapcsolatos együttműködésről

A Magyar Köztársaság és a Holland Királyság (a továbbiakban: Szerződő Felek),

azon kívánságtól vezérelve, hogy lehetővé tegyék szociális biztonsági ellátásaik jogszerű folyósítását egymás országaiban,

azon célból, hogy szabályozzák a két állam közötti együttműködést,

az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

Fogalommeghatározások

1. Jelen egyezmény alkalmazásában

a) „terület” a Holland Királyság tekintetében a Királyság európai területét, a Magyar Köztársaság tekintetében a Magyar Köztársaság területét jelenti;

b) „jogszabályok” a 2. Cikk szerinti szociális biztonsági rendszerekre vonatkozó jogszabályokat jelentik;

c) „illetékes hatóság” a Magyar Köztársaság tekintetében a 2. Cikk 2. bekezdésében megjelölt jogszabályok által szabályozott társadalombiztosítási rendszerekért felelős minisztériumok vagy megfelelő hatóságok, a Holland Királyság tekintetében pedig Hollandia Szociális Ügyek és Foglalkoztatási Miniszterét jelenti;

d) „illetékes intézmény” a Magyar Köztársaság tekintetében az „Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság”-ot (Central Administration of National Pension Insurance) vagy annak jogutódját, a Holland Királyság tekintetében a 2. Cikk 1. bekezdés a), b) és c) pontjában említett szociális

biztonsági ágazatokra vonatkozó jogszabályok tekintetében az Országos Társadalombiztosítási Intézetet („Landelijk instituut sociale verzekeringen” — National Institute for Social Insurance), c/o Gak Nederland bv, vagy annak jogutódját, a 2. Cikk 1. bekezdés d), e) és f) pontja alatt említett szociális biztonsági ágazatokra vonatkozó jogszabályok tekintetében pedig a Társadalombiztosítási Bankot („Sociale Verzekeringsbank” — Social Insurance Bank) vagy annak jogutódját jelenti;

e) „közreműködő szervek” az Egyezmény végrehajtásában közreműködő szervezetet, így különösen a népszékvizsgáló hivatalokat, az adóhatóságokat, az anyakönyvi hivatalokat, a munkaügyi hivatalokat, a kereskedelmi hatóságokat, a rendőrséget, a büntetés-végrehajtási szervezetet és a bevándorlási hivatalokat jelentik;

f) „ellátás” a 2. Cikkben hivatkozott jogszabályok szerinti bármely pénzügyi ellátást vagy nyugdíjat jelenti;

g) „igényjogosult” az ellátást kérelmező és az ellátásban részesülő bármely személyt jelenti;

h) „családtag” olyan személyt jelent, akit a holland jogszabályok családtagnak, a magyar jogszabályok hozzátartozónak ismernek el;

i) „lakóhely” az egyik Szerződő Fél területén lévő az a hely, ahova az illető személy letelepedési szándékkal költözik, és ahol e Szerződő Fél jogszabályai szerint van bejelentve;

j) „tartózkodási hely” a lakóhellyel ellentétben ideiglenes rövid távú helybenlakást jelent a Szerződő Felek egyikének területén, melynek időtartama rendszerint kapcsolódik az előzetesen meghatározott tartózkodási célkitűzés megvalósulásához.

2. A jelen Egyezményben használt egyéb fogalmak az alkalmazott jogszabályok szerinti értelemben értendők.

2. Cikk

Tárgyi hatály

A jelen Egyezmény hatálya kiterjed:

1. A Holland Királyság tekintetében, a szociális biztonság alábbi ágazataira vonatkozó holland jogszabályaira:

a) betegségbiztosítás (betegségi és anyasági ellátások),
b) rokkantsági ellátások a foglalkoztatott személyek részére,

c) rokkantsági ellátások önfoglalkoztatott személyek részére,

d) öregségi nyugdíjak,

e) hátramaradotti ellátások,

f) gyermekellátások.

2. A Magyar Köztársaság tekintetében Magyarországnak
a) a társadalombiztosítási ellátásokra vonatkozó jogszabályaira:

aa) társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó nyugellátások (öregségi nyugdíj, rokkantsági nyugdíj,

baleseti rokkantsági nyugdíj, özvegyi nyugdíj, árvaellátás, szülői nyugdíj, baleseti hozzátartozói nyugellátások), valamint a folyósítás szempontjából azzal azonos elbírálás alá eső egyéb nyugellátások,

ab) baleseti járadék;

b) a társadalombiztosítási járulékok behajtására vonatkozó jogszabályaira.

3. Cikk

Személyi hatály

Ha a jelen Egyezmény másképpen nem rendelkezik, jelen Egyezmény hatálya kiterjed bármely igényjogosultra és családtagjaira, amennyiben állandó lakóhelyük vagy tartózkodási helyük a Szerződő Felek területén található.

4. Cikk

Ellátások kivitele

1. Ha a jelen Egyezmény másképpen nem rendelkezik, az egyik Szerződő Fél bármely jogszabálya, amely egy ellátás folyósítását kizárólag azért korlátozza, mert az igényjogosultnak vagy családtagjainak ezen Szerződő Fél területén kívül található az állandó lakóhelye vagy tartózkodási helye, nem alkalmazandó azon igényjogosultak vagy családtagjaik tekintetében, akiknek az állandó lakóhelye vagy tartózkodási helye a másik Szerződő Fél területén található.

2. Az 1. bekezdésben foglaltak nem vonatkoznak a Magyar Köztársaság harmadik állammal — a területi elv alapján — kötött kétoldalú megállapodásai alapján járó ellátásokra.

5. Cikk

Az igénybejelentésre és az ellátások folyósítására vonatkozó igényjogosultság igazolása

1. Az ellátások iránti igénybejelentés vagy az ellátások folyósításának jogszerűsége tekintetében, az egyik Szerződő Fél illetékes intézménye a másik Szerződő Fél illetékes intézményének kezdeményezésére, az igényjogosult közreműködésével adatokat és információkat szolgáltat — szükség szerint a közreműködő szervek bevonásával — azért, hogy az ellátásra való jogosultság vagy egy ellátás folyósításának jogszerűsége megállapítható legyen. Az illetékes intézmény az igényjogosultra vonatkozó igazolási nyilatkozatot az ezzel összefüggő dokumentáció hitelesített másolatával együtt eljuttatja a másik Szerződő Fél illetékes intézményének.

2. Az 1. bekezdésben hivatkozott információk körébe tartozik különösen a személyazonosságra, a lakcímre, a közös háztartásra, a tanulói jogviszonyra, a jövedelemre, az egészségi állapotra, a halálozásra, a szabadságvesztésre és fogvatartásra vonatkozó információ.

3. A Szerződő Felek illetékes intézményei közvetlenül kapcsolatba léphetnek egymással, továbbá az igényjogosultakkal, azok családtagjaival vagy képviselőivel.

4. Az 1. bekezdéstől függetlenül, a Szerződő Felek diplomáciai vagy konzuli képviselői és illetékes intézményei közvetlenül kapcsolatba léphetnek a másik Szerződő Fél közreműködő szerveivel annak érdekében, hogy igazolják az ellátásra való jogosultságot és az igényjogosultak részére eszközölt folyósítások jogszerűségét.

5. A jelen Egyezmény alkalmazásának érdekében az illetékes intézmények és a közreműködő szervek rendelkezésre bocsátják jó szolgálataikat és úgy járnak el, mintha saját jogszabályukat alkalmaznák. Az illetékes intézmények és közreműködő szervek által biztosított igazgatási segítségnyújtás térítésmentes. A Szerződő Felek illetékes hatóságai azonban megállapodhatnak bizonyos költségek megtérítésében.

6. Az 1. bekezdés ellenére bármely Szerződő Fél illetékes intézménye, a lehetséges mértékben és előzetes kérés nélkül, tájékoztatja a másik Szerződő Fél illetékes intézményét az igényjogosultra vagy családtagjaira vonatkozó információkban bekövetkezett bármely változásról.

6. Cikk

Személyazonosítás

1. A magyar vagy holland jogszabályok szerint az ellátásokra való jogosultság és a folyósítás jogszerűsége meghatározásának érdekében annak a személynek, aki a jelen Egyezmény hatálya alá tartozik, a személyazonosságát igazolnia kell a személyazonosság igazolására szolgáló hivatalos okmánnal, a lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti Szerződő Fél illetékes intézménye előtt. Az illetékes intézmény e igényjogosultat személyazonossági igazolás alapján azonosítja. A személyazonosság hivatalos igazolása történhet az útlevél vagy bármilyen más érvényes, a személyazonosság igazolására szolgáló bizonyíték alapján, amelyet az egyén lakóhelye szerint erre hatáskörrel rendelkező illetékes szervek állítottak ki.

2. Az illetékes intézmény a személyazonosság igazolására szolgáló dokumentum másolatának megküldésével tájékoztatja a másik Szerződő Fél illetékes intézményét arról, hogy az igényjogosult személyazonosságának igazolása kellően megtörtént.

7. Cikk

Orvosi vizsgálat

1. Az egyik Szerződő Fél illetékes intézménye kérésére a másik Szerződő Fél területén lakó vagy tartózkodó igényjogosult orvosi vizsgálatát az utóbbi Szerződő Fél illetékes intézménye végezteti el.

2. A munkaképtelenség fokának megállapítása céljából mindkét Szerződő Fél illetékes intézményei felhasználják a másik Szerződő Fél illetékes intézménye által rendelkezésre bocsátott orvosi véleményeket és adminisztratív adatokat. Mindazonáltal az első Szerződő Fél illetékes intézményei fenntartják a jogot arra, hogy az igényjogosultat a saját választásuk szerinti orvossal megvizsgáltsák vagy az érintett személyt területükre orvosi vizsgálatra berendeljék.

3. Az igényjogosult bármely ilyen felkérésnek az orvosi vizsgálaton való megjelenéssel tesz eleget. Ha az igényjogosult úgy érzi, hogy egészségügyi okokból nem képes elutazni a másik Szerződő Fél területére, ahova az illetékes intézmény berendelte, haladéktalanul értesítenie kell e Szerződő Fél illetékes intézményét. Ebben az esetben az igényjogosultnak be kell nyújtania a kezelőorvosa által kiállított orvosi igazolást. Ennek az igazolásnak tartalmaznia kell az utazási képtelenség orvosi indokait és annak várható időtartamát.

4. A vizsgálatok és adott esetben az utazás és szállás költségei azt az illetékes intézményt terhelik, amelynek a kérésére a vizsgálatot elvégezték.

8. Cikk

Jogalap nélkül kifizetett ellátások visszatérítése és társadalombiztosítási járulékok behajtása

1. Az egyik Szerződő Fél jogalap nélkül kifizetett ellátások behajtására vagy társadalombiztosítási járulékok behajtására vonatkozó jogerős bírósági ítéleteit vagy illetékes intézményének jogerős határozatait a másik Szerződő Fél illetékes intézménye elismeri és végrehajtja, ez utóbbi Szerződő Fél törvényes keretei között. Az ítélet vagy határozat jogerőre emelkedését az ítélet vagy határozat hiteles másolatán fel kell tüntetni.

2. Ha az egyik Szerződő Fél illetékes intézménye egy igényjogosult számára jogalap nélküli ellátást folyósított és e személy ellátásban részesül a másik Szerződő Fél valamely illetékes intézményétől, az előző illetékes intézmény kérheti, hogy a szóban forgó kifizetést egyenlegezzék az igényjogosultat az utóbbi Szerződő Fél-től megillető ellátásból. Ez utóbbi illetékes intézmény az általa alkalmazott jogszabállyal összhangban és annak keretei között intézkedik az összeg levonásáról, és átutalja az összeget annak az intézménynek, amely a visszatérítésre jogosult.

3. Mindkét Szerződő Fél illetékes intézményei jelen Cikk szerinti tevékenységeiket térítésmentesen végzik. Bármely egyéb költséget, amely jogerős döntések vagy határozatok végrehajtásával kapcsolatban felmerül, például jogi költségek, az az illetékes intézmény viseli, amelynek a döntését vagy határozatát végre kell hajtani.

9. Cikk

A folyósítás megtagadása, felfüggesztés, visszavonás

Bármely Szerződő Fél illetékes intézménye megtagadhatja az ellátás folyósítását és felfüggesztheti vagy visszavonhatja az ellátást, ha az igényjogosult a jelen Egyezmény 6. Cikkében és 7. Cikk 2. és 3. bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően nem jelenik meg orvosi vizsgálaton vagy nem bocsátja rendelkezésre a kért információkat három hónapon belül.

10. Cikk

Adatvédelem

1. Ahol jelen Egyezmény szerint az egyik Szerződő Fél illetékes hatóságai vagy illetékes intézményei személyes adatokat közölnek a másik Szerződő Fél illetékes hatóságaival vagy illetékes intézményeivel, az adatközlésre az adatot szolgáltató Szerződő Fél adatvédelmet szabályozó jogi rendelkezései irányadóak. Az adatok minden további átadása, valamint tárolása, módosítása vagy megsemmisítése az adatokat fogadó Szerződő Fél adatvédelmi jogszabályainak hatálya alá tartozik.

2. A személyes adatok szociális biztonságtól eltérő célokra történő felhasználása az érintett személy jóváhagyásával vagy a nemzeti jogszabályok által nyújtott egyéb garanciákkal összhangban lehetséges.

11. Cikk

Az Egyezmény alkalmazása

Mindkét Szerződő Fél illetékes intézményei kiegészítő megállapodásokban meghatározhatják jelen Egyezmény alkalmazásához szükséges eljárásokat.

12. Cikk

Viták kérdések rendezése

1. A Szerződő Felek illetékes intézményei a jelen Egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolat-

ban felmerülő vitás kérdéseket a lehetséges mértékig annak szelleme és alapelvei szerint oldanak meg. Ha az illetékes intézmények nem rendeztek egy vitás kérdést, akkor a Szerződő Felek illetékes hatóságai teszik azt meg.

2. A Szerződő Felek bármely Szerződő Fél kérésére haladéktalanul konzultálnak egymással olyan kérdéseket illetően, amelyeket az illetékes intézmények vagy hatóságok nem rendeztek az 1. bekezdés szerint.

13. Cikk

Hatálybalépés

1. A Szerződő Felek írásban tájékoztatják egymást a jelen Egyezmény hatálybaléptetéséhez szükséges jogi vagy alkotmányos eljárásaik befejezéséről.

2. A jelen Egyezmény az utolsó értesítés dátumát követő második hónap első napján lép hatályba azzal, hogy a 4. Cikket ideiglenesen alkalmazni kell az aláírás dátumát követő második hónap első napjától kezdődően.

14. Cikk

Területi alkalmazás

A Holland Királyság tekintetében a jelen Egyezményt kizárólag a Királyság európai területén kell alkalmazni.

15. Cikk

Az Egyezmény felmondása

Jelen Egyezményt a másik Szerződő Félnek küldött írásos értesítéssel bármikor felmondható. Felmondás esetén jelen Egyezményt az az évet követő naptári év végéig hatályban marad, amikor a felmondásról szóló értesítést a másik Szerződő Fél megkapta.

A jelen Egyezményt kellően meghatalmazott alulírottak aláírták.

Készült Hágában, két-két példányban, 2001. év május hó 22. napján, magyar, holland és angol nyelven. Mindegyik szöveg egyaránt hiteles. Eltérről értelmezés esetén az angol nyelvű változat az irányadó.

(Aláírások)''

3. § Ez a törvény 2002. március 1-jén lép hatályba.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2002. évi VIII. törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Marokkói Királyság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén Rabatban, 1991. december 12-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről, valamint a Magyar Köztársaság és a Fülöp-szigeteki Köztársaság között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelemadók területén Budapesten, 1997. június 13-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2000. évi XVII. törvény módosításáról*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és a Marokkói Királyság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén Rabatban, 1991. december 12-én aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 2000. július 21-én megtörtént és az Egyezmény 2000. augusztus 20-án hatályba lépett.)

2. § Az Egyezmény hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény a Magyar Köztársaság Kormánya és a Marokkói Királyság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén

Preambulum

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Marokkói Királyság Kormánya

— attól az óhajtól vezetve, hogy elkerüljék a kettős adóztatást a jövedelemadók területén,

— a két ország közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztésének és megszilárdításának különös jelentőséget tulajdonítva,

a következő rendelkezésekben állapodtak meg:

1. Cikk

Az Egyezmény alá eső személyek

Az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik Szerződő Államban vagy mindkét Szerződő Államban illetőséggel bírnak.

* A törvényt az Országgyűlés a 2002. február 26-i ülésnapján fogadta el.

2. Cikk

Az Egyezmény alá eső adók

(1) Az Egyezmény a beszedés módjára való tekintet nélkül, azokra a jövedelemadókra terjed ki, amelyeket az egyik Szerződő Állam, politikai egységei vagy helyi hatóságai javára beszednek.

(2) Jövedelemadóknak tekintendők azok az adók, amelyeket a teljes jövedelem vagy a jövedelem részei után beszednek, ideértve az ingó vagy ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat, valamint az értéknövekedési adókat.

(3) Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény kiterjed, a következők:

a) a Marokkói Királyságban:

1. társasági adó,
2. általános jövedelemadó,
3. településfejlesztési adó és az ahhoz kapcsolódó adók,
4. osztalékok vagy társasági részesedések és hasonló jövedelmek utáni adó,
5. az ingatlanokból származó nyereségadó,
6. a nemzeti szolidaritásban való részvétel,
7. a határidős betétek és a pénzügyi kötvények kamatadója

(a továbbiakban: marokkói adó);

b) a Magyar Köztársaságban:

1. a személyi jövedelemadó,
2. a jövedelemadó

(a továbbiakban: magyar adó).

(4) Az Egyezmény alkalmazandó azokra az azonos vagy hasonló jellegű adókra is, amelyeket az Egyezmény aláírása után a jelenleg létező adók mellett vagy azok helyett bevezetnek. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesítik egymást a vonatkozó adójogszabályaikban végrehajtott lényeges változásokról.

3. Cikk

Általános meghatározások

(1) A jelen Egyezmény értelmében, ha a szövegösszefüggés eltérő értelmezést nem kíván:

a) a „Magyar Köztársaság” kifejezés, földrajzi értelemben használva, a Magyar Köztársaság területét jelenti;

b) a „Marokkó” kifejezés a Marokkói Királyságot jelenti és földrajzi értelemben használva, Marokkó területét, valamint Marokkó parti vizeivel határos és az adózás szempontjából nemzeti területnek minősülő területet és amelyen Marokkó, a nemzetközi joggal összhangban, a tengerfenék és az altalaj (kontinentális talapzat), valamint természeti kincsei vonatkozásában jogait gyakorolhatja;

c) „az egyik Szerződő Állam” és „a másik Szerződő Állam” kifejezés, a szövegösszefüggésnek megfelelően, a Magyar Köztársaságot vagy a Marokkói Királyságot jelenti;

d) a „személy” kifejezés magában foglalja a természetes személyeket, a társaságokat és minden más személyi egyesülést;

e) a „társaság” kifejezés minden olyan jogi személyt vagy mindazokat a jogalanyokat jelenti, akit az adóztatás szempontjából jogi személynek tekintenek;

f) „az egyik Szerződő Állam vállalkozása” és „a másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezés az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy, illetőleg a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által folytatott vállalkozást jelenti;

g) az „állampolgárok” kifejezés jelenti:

(i) mindazokat a természetes személyeket, akik az egyik Szerződő Állam állampolgárságával rendelkeznek,

(ii) mindazokat a jogi személyeket, személyi egyesületeket és társulásokat, amelyeket az egyik Szerződő Államban érvényben levő jogszabályoknak megfelelően hoztak létre;

h) az „illetékes hatóság” kifejezés

(i) a Magyar Köztársaságban a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét,

(ii) a Marokkói Királyságban a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét jelenti;

i) „nemzetközi forgalom” alatt értendő minden olyan szállítás, amelyet egy olyan vállalkozás által üzemeltetett tengeri hajó vagy légitársaság bonyolít le, amelynek a tényleges üzletvezetés helye az egyik Szerződő Államban van, kivéve, ha a tengeri hajót vagy légitársaságot csak a másik Szerződő Államban levő helyek között üzemeltetik.

(2) Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván, bármely, abban meg nem határozott kifejezésnek olyan értelme van, mint amilyent arra nézve ennek az Államnak azokra az adókra vonatkozó jogszabályai megállapítanak, amelyekre az Egyezmény alkalmazást nyer.

4. Cikk

Lakóhely az adó szempontjából

(1) A jelen Egyezmény értelmében az „egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek az Államnak a jogszabályai szerint, ebben az Államban lakóhelye, állandó tartózkodási helye, üzletvezetésének helye vagy más hasonló ismérv alapján adóköteles. Mindazonáltal ez a kifejezés nem foglalja magában azokat a személyeket, akik ebben az Államban csak az ott levő forrásokból élvezett jövedelem után adóztathatók.

(2) Amennyiben egy természetes személy az (1) bekezdés rendelkezése szerint mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, helyzete az alábbiak szerint határozandó meg:

a) ez a személy abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben állandó lakóhellyel rendelkezik;

kezik; ha mindkét Szerződő Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amellyel személyi és gazdasági kapcsolatai a legszorosabbak (létérdekek központja);

b) amennyiben nem határozható meg, hogy e személy létérdekeinek központja melyik Szerződő Államban van, vagy ha a Szerződő Államok egyikében sem rendelkezik állandó lakóhellyel, abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben e személynek mindkét Szerződő Államban van, vagy ha egyikben sincs szokásos tartózkodási helye, abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelynek állampolgára;

d) amennyiben e személy mindkét Szerződő Államnak állampolgára, vagy ha egyiknek sem állampolgára, a Szerződő Államok illetékes hatóságai közös megegyezéssel döntenek a kérdésben.

(3) Amennyiben más személy mint az (1) bekezdés rendelkezései szerinti természetes személy, mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben tényleges üzletvezetésének helye van.

5. Cikk

Telephely

(1) Az Egyezmény értelmében a „telephely” kifejezés olyan állandó üzleti létesítményt jelent, amellyel a vállalkozás tevékenységét egészben vagy részben kifejti.

(2) A „telephely” kifejezés magában foglalja nevezetesen:

- a) az üzletvezetés helyét,
- b) a fiókot,
- c) az irodát,
- d) a gyártelepet,
- e) a műhelyt,

f) a bányát, az olaj vagy földgázkutatót, a kőfejtőt, vagy a természeti kincsek kiaknázására szolgáló bármely más telepet,

g) az olyan építési vagy szerelési területet, amely hat hónavnál hosszabb ideig áll fenn.

(3) Nem tekintendő telephelynek, ha

a) a berendezéseket kizárólag a vállalkozás áruinak raktározására, kiállítására vagy szállítására használják;

b) a vállalkozás áruinak készleteit kizárólag raktározás, kiállítás vagy szállítás céljából helyezték el;

c) a vállalkozás áruinak készleteit kizárólag abból a célból raktározzák, hogy egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) az állandó üzleti létesítményt kizárólag abból a célból tartják fenn, hogy a vállalkozás részére árut vásároljanak vagy információt szerezzenek;

e) az állandó üzleti létesítményt a vállalkozás részére kizárólag olyan elősegítő vagy kiegészítő jellegű tevékenység

céljára használják, mint a reklám, információnyújtás, tudományos kutatás vagy más hasonló tevékenység;

f) az állandó üzleti létesítményt kizárólag az a)–e) pontokban említett tevékenységek valamely kombinációja céljára használják, feltéve, hogy az állandó üzleti létesítmény ebből a kombinációból származó teljes tevékenysége megőrzi előkészítő vagy kiegészítő jellegét.

(4) Az a személy — kivéve a független képviselőt, akire az (5) bekezdés nyer alkalmazást — aki az egyik Szerződő Államban a másik Szerződő Állam vállalkozása érdekében tevékenykedik, a vállalkozás telephelyét képezi az először említett Államban, ha ebben az Államban meghatalmazása van, amellyel ott rendszeresen él, a célból, hogy a vállalkozás nevében szerződéseket kössön, kivéve ha e személy tevékenysége áruknak a vállalkozás részére való vásárlására korlátozódik.

(5) Az egyik Szerződő Állam vállalkozását nem lehet úgy tekinteni, mintha annak telephelye lenne a másik Szerződő Államban csupán azért, mert tevékenységét alkuusz, bizományos vagy más független képviselő útján fejti ki, feltéve, hogy ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el.

(6) Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság egy olyan társaságot irányít, vagy egy olyan társaság irányítja, amely a másik Szerződő Államban illetőséggel bír, vagy ott (akár telephely útján, akár más módon) fejti ki tevékenységét, önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

6. Cikk

Ingatlan vagyomból származó jövedelem

(1) Ingatlan vagyomból származó jövedelem, beleértve a mező- és erdőgazdasági üzemek jövedelmét, abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben ez a vagyon van.

(2) a) A b) és c) bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával az „ingatlan vagyon” kifejezést annak a Szerződő Államnak a joga szerint kell meghatározni, amelyben ez a vagyon van.

b) Az „ingatlan vagyon” kifejezés minden esetben magában foglalja az ingatlan vagyon tartozékait, a mező- és erdőgazdasági üzemek élő és holt felszerelését, azokat a jogokat, amelyekre a földtulajdonra vonatkozó magánjogi rendelkezések nyernek alkalmazást, az ingatlan vagyon hasznélvezetét, valamint az ásványlelőhelyeknek, forrásoknak és a föld más kincseinek kiaknázásáért vagy kiaknázásának jogáért járó változó vagy állandó térítésekre vonatkozó jogokat.

c) A tengeri hajók, belvízi hajók és légijárművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezései az ingatlan vagyon közvetlen kiaknázásából, bérbe adásából vagy hasznbérbe

adásából, valamint a kiaknázás minden más formájából származó jövedelemre alkalmazandók.

(4) Az (1) és (3) bekezdés rendelkezései a vállalkozás ingatlan vagyonából származó jövedelemre, valamint a szabad foglalkozás gyakorlatára szolgáló ingatlan vagyonból származó jövedelemre is alkalmazandók.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

(1) Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben a Szerződő Államban adóztatható, kivéve ha a vállalkozás tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján fejti ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejti ki tevékenységét, a vállalkozás nyeresége a másik Államban adóztatható, azonban csak olyan mértékben, amilyen mértékben az ennek a telephelynek tudható be.

(2) Ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján fejti ki, úgy ennek a telephelynek mindegyik Szerződő Államban azt a nyereséget kell betudni, amelyet a telephely akkor ért volna el, ha azonos vagy hasonló tevékenységet azonos vagy hasonló feltételek mellett, mint különálló, és attól a vállalkozástól, amelynek telephelye, teljesen függetlenül működő vállalkozás fejtett volna ki.

(3) A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók az e telephely miatt felmerült költségek, beleértve az üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket, tekintet nélkül arra, hogy abban az Államban merültek-e fel, ahol a telephely fekszik, vagy máshol.

(4) Amennyiben az egyik Szerződő Államban a telephelynek betudható nyereséget a vállalkozás teljes nyereségének a különböző részek közötti megosztása alapján szokás meghatározni, a jelen Cikk (2) bekezdésének egyik rendelkezése sem akadályozza ezt a Szerződő Államot abban, hogy a betudható nyereséget a szokásos megosztás szerint határozza meg; az alkalmazott nyereség megosztási módszernek azonban olyannak kell lennie, hogy a kapott eredmény a jelen Cikkben foglalt elveknek megfeleljen.

(5) A telephelynek nem tudható be nyereség abból kifolyólag, hogy egyszerűen árut vásárolt a vállalkozás részére.

(6) Az előző bekezdések céljaira a telephelynek betudandó nyereséget évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak alapos és elégséges ok nincs más eljárásra.

(7) Amennyiben a nyereség olyan jövedelemtételt tartalmaz, amelyekkel a jelen Egyezmény más cikkei külön foglalkoznak, úgy azoknak a cikkeknak a rendelkezéseit e Cikk rendelkezései nem érintik.

8. Cikk

Tengeri hajózás és légiforgalom

(1) Az a nyereség, amely tengeri hajóknak vagy légitjárműveknek a nemzetközi forgalomban való üzemeltetéséből származik, csak abban a Szerződő Államban adóztatható, ahol a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

(2) Ha egy tengerhajózási vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye egy tengeri hajó fedélzetén van, úgy e hely abban a Szerződő Államban levőnek tekintendő, amelyikben a tengeri hajó hazai kikötője van, vagy hazai kikötő hiányában, abban a Szerződő Államban, amelyben a tengeri hajó üzemben tartója illetőséggel bír.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezései alkalmazandók azokra a nyereségekre is, amelyek valamely pool-ban, közös üzemeltetésben vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételtől származnak.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül, vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek, ha az egyik vagy a másik esetben a két vállalkozás az egymás közötti kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikra tekintettel olyan feltételekben állapodik meg vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike ezen feltételek nélkül ért volna, ezen feltételek miatt azonban nem ért el, ennek a vállalkozásnak a nyereségéhez hozzászámítható és következőképpen megadóztatható.

10. Cikk

Osztalék

(1) Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizet, a másik Államban adóztatható.

(2) Mindazonáltal ez az osztalék abban a Szerződő Államban, és ezen Állam jogszabályai szerint megadóztat-

ható, amelyben az osztalékot fizető társaság az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, de az így megállapított adó az osztalék bruttó összegének 12 százalékát nem haladhatja meg. Ez a bekezdés nem érinti a társaság adóztatását azon nyereség után, amelyből az osztalékot fizetik.

(3) Az e Cikkben használt „osztalék” kifejezés részvényekből, élvezeti részvényekből vagy élvezeti jegyekből, bányarészvényekből, alapítói részvényekből vagy más, nyereségrészesedést biztosító jogokból — kivéve a hitelköveteléseket — származó jövedelmet, valamint olyan jövedelmet jelent, amely annak az Államnak az adójogszabályai szerint, amelyben az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, a részvényekből származó jövedelemmel azonos adóztatási elbírálás alá esik.

(4) Az (1) és (2) bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, akár egy ott lévő telephely útján ipari vagy kereskedelmi tevékenységet fejt ki, akár egy ott lévő állandó bázis segítségével szabadfoglalkozást űz, és ha az osztalékban való részesedés ténylegesen ehhez kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. vagy a 14. Cikk rendelkezései alkalmazandók.

(5) Ha az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, ez a másik Állam nem adóztathatja meg ennek a másik Államnak a társasága által fizetett osztalékot, kivéve ha az osztalékot e másik Államban illetőséggel bíró személynek fizetik, vagy ha az osztalékban való részesedés ténylegesen e másik Államban lévő telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik, továbbá semmilyen adót nem vehet ki fel nem osztott nyereség címén a társaság fel nem osztott nyereségére, akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben a másik Államban elért nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

Kamat

(1) A kamat, amely az egyik Szerződő Államból származik és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, ebben a másik Államban adóztatható. Mindazonáltal ez a kamat — kivéve az egyik Szerződő Állam által nyújtott vagy általa garantált hiteleket és azokat, amelyeket a másik Szerződő Állam vagy politikai egysége, helyi hatósága, vagy ennek az Államnak a Központi Bankja kap — abban a Szerződő Államban is, amelyből származik, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de az így megállapított adó nem haladhatja meg a kamat bruttó összegének 10 százalékát.

(2) Az ebben a Cikkben használt „kamat” kifejezés mindenfajta hitelnyújtásból származó jövedelmet jelent, akár biztosítva van jelzáloggal, akár nem, akár ad jogot az adós

nyereségében való részesedésre, akár nem, különösen pedig az állami alapokból és a kölcsönkötvényekből származó jövedelmet, beleértve az azokhoz kapcsolódó prémiumokat és jutalmakat. A jelen Cikk értelmében a késedelmi kamat nem tekintendő kamatnak.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró tényleges kedvezményezettje a másik Szerződő Államban, amelyből a kamat származik, akár egy ott lévő telephely útján ipari vagy kereskedelmi tevékenységet fejt ki, akár egy ott lévő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és ha a kamatfizetés ténylegesen ehhez kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerneket, az esettől függően, alkalmazást.

(4) A kamat akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha az adós maga ez az Állam, ennek egyik politikai egysége, helyi hatósága vagy egy ebben az Államban illetőséggel bíró személy. Ha azonban a kamat adója, függetlenül attól, hogy az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró vagy sem, az egyik Szerződő Államban telephellyel vagy állandó bázissal rendelkezik és ehhez vett fel hitelt, amely után a kamatfizetés fennáll, s amelyet a telephely vagy állandó bázis visel, a kamat abból az Államból származónak tekintendő, amelyikben a telephely vagy állandó bázisa van.

(5) Ha az adós és a tényleges kedvezményezett között fennálló különleges kapcsolatok miatt, vagy ha az egyik vagy a másik harmadik személyekkel áll kapcsolatban és emiatt a kamat összege, figyelembe véve a hitelnyújtást, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben az adós és a kamat kedvezményezettje ilyen kapcsolatok nélkül megállapodott volna, e Cikk rendelkezéseit csak ez utóbbi összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben, a kifizetett többletösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és a jelen Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

12. Cikk

Licencdíj

(1) A licencdíj, amely az egyik Szerződő Államból származik és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, ebben a másik Államban adóztatható.

Mindazonáltal az ilyen licencdíj megadóztatható abban a Szerződő Államban is, ahonnan származik, ennek az Államnak a jogszabályai szerint, de az így megállapított adó nem haladhatja meg a licencdíj bruttó összegének 10 százalékát.

(2) Az e Cikkben használt „licencdíj” kifejezés azt a bármilyen jellegű térítést jelenti, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos művek, beleértve a mozgóképfilmek és a rádió- vagy televíziós közvetítésre szolgáló

filmek és hangszalagok szerzői jogának, szabadalmak, védjegyek, minták vagy modellek, tervek, titkos formulák vagy eljárások használatáért vagy használati jogáért, valamint ipari, kereskedelmi vagy tudományos berendezések és ipari, kereskedelmi vagy tudományos téren szerzett tapasztalatokon alapuló ismeretek használatáért vagy használati jogáért fizetnek.

(3) A fenti (1) bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a licencdíj egyik Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje, a másik Szerződő Államban, ahonnan a licencdíj származik, akár egy ott levő telephely útján ipari vagy kereskedelmi tevékenységet fejt ki, akár egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy vagyoni érték, amelyekért a licencdíjat fizetik, ténylegesen ezekhez kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. vagy a 14. Cikk rendelkezései nyernek, az esettől függően, alkalmazást.

(4) A licencdíj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha azt ez az Állam vagy ennek egyik politikai egysége, helyi hatósága vagy egy ebben az Államban illetőséggel bíró személy fizeti. Ha azonban a licencdíjat fizető személy, függetlenül attól, hogy az egyik Szerződő Államban illetőséggel bír vagy sem, az egyik Szerződő Államban telephellyel rendelkezik, amely számára a licencdíj fizetésére alapot adó szerződést kötöttek, és amely viseli az ezzel kapcsolatos terheket, úgy ez a licencdíj abból az Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely van.

(5) Ha a licencdíjat fizető személy és a tényleges kedvezményezett között különleges kapcsolat áll fenn, vagy mindkettő harmadik személyekkel áll kapcsolatban és emiatt a licencdíj összege azon szolgáltatáshoz mérten, amely után fizetik meghaladja azt az összeget, amelyben a licencdíj fizető és a tényleges kedvezményezett ilyen kapcsolatok nélkül megállapodott volna, úgy e Cikk (1) bekezdésének rendelkezéseit csak ez utóbbi összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a licencdíj többletösszege mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

(1) A 6. Cikk (2) bekezdésében meghatározott ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben ez a vagyon van.

(2) Az olyan ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban levő telephelye tulajdonát képezi, vagy amely egy olyan állandó bázist alkotó ingó vagyon, amellyel az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozás gyakorlása céljából a másik Szerződő Államban rendelkezik, beleértve ennek a

telephelynek (egyedül vagy a vállalkozással együtt történő) vagy ennek az állandó bázisnak az elidegenítéséből származó nyereséget, ebben a másik Államban adóztatható.

Mindazonáltal a nemzetközi forgalomban üzemeltetett tengeri hajók vagy légi járművek elidegenítéséből, valamint az ilyen tengeri hajók vagy légi járművek üzemeltetésére szolgáló ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben nem említett minden egyéb vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben az elidegenítő illetőséggel bír.

14. Cikk

Szabad foglalkozás

(1) Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozásból, vagy más hasonló jellegű önálló tevékenységből élvez, csak ebben az Államban adóztatható. Mindazonáltal ez a jövedelem a következő esetekben a másik Szerződő Államban is megadóztatható:

a) ha az érdekelt személy tevékenységének gyakorlásához rendszeresen állandó bázissal rendelkezik a másik Szerződő Államban, azonban csak olyan mértékben, amelyen mértékben az ennek az állandó bázisnak tudható be; vagy

b) ha az érdekelt személy tevékenységét a másik Szerződő államban a naptári évben összesen 183 napot meghaladó időszakban vagy időszakokban végzi, beleértve a szokásos munkamegszakításokat is.

(2) A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja a különösen az önállóan kifejtett tudományos, irodalmi, művészi, nevelési vagy oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, ügyvédek, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló munka

(1) A 16., 18. és 19. Cikk rendelkezéseinek fenntartásával a fizetés, a bér és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy fizetett alkalmazott címen kap, csak ebben az Államban adóztatható, kivéve ha a munkát a másik Államban végzik. Ha a munkát ott végzik, az ezért kapott térítés ebben a másik Államban adóztatható.

(2) Tekintet nélkül az (1) bekezdés rendelkezéseire, az a térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel

bíró személy a másik Szerződő Államban fizetett alkalmazott címen kap, csak az első Államban adóztatható, ha

a) a kedvezményezett a másik Államban a vonatkozó naptári évben nem tartózkodik összesen 183 napot meghaladó időszakban vagy időszakokban, és

b) a térítést olyan munkaadó fizeti vagy olyan munkaadó nevében fizetik, aki nem bír a másik Államban illetőséggel, és

c) a térítést nem a munkaadónak a másik Államban levő telephelye vagy állandó bázisa viseli.

(3) Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, a nemzetközi forgalomban üzemeltetett tengeri hajó vagy légi jármű fedélzetén végzett, fizetett alkalmazott címen járó térítés abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzemeltetésének helye van.

16. Cikk

Igazgatótanácsi térítés

Az igazgatótanácsi térítés, jelenléti díj és más hasonló fizetés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy olyan minőségében élvez, mint a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság igazgatótanácsának vagy felügyelő bizottságának a tagja, ebben a másik Államban adóztatható.

17. Cikk

Művészek és sportolók

(1) Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy, mint előadóművész, például színpadi, film-, rádió- vagy televíziós művész, vagy mint zeneművész vagy mint sportoló a másik Szerződő Államban kifejtett személyes tevékenységéből élvez, ebben a másik Államban adóztatható.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók az egyik Szerződő Államban a másik Szerződő Állam nem anyagi céllal működő szervezetei vagy állományuk tagjai által végzett tevékenységből származó jövedelmekre, kivéve, ha ez utóbbiak saját számlájuk javára járnak el.

(3) Tekintet nélkül az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseire, az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró előadóművész vagy sportoló által ilyen minőségben személyesen kifejtett tevékenységből származó jövedelem csak ebben az Államban adóztatható, ha ezt a tevékenységet a két Szerződő Állam között létrejött kulturális vagy sport csere keretében a másik Szerződő Államban fejtik ki.

18. Cikk

Nyugdíj

A 19. Cikk (2) bekezdésében foglalt rendelkezések fenn tartásával, a nyugdíj és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek korábbi alkalmazás címén fizetnek, csak ebben az Államban adóztatható.

19. Cikk

Közszolgálat

(1) a) A nem nyugdíj jellegű térítés, amelyet az egyik Szerződő Állam, vagy annak egyik politikai egysége vagy helyi hatósága fizet egy természetes személynek az ezen Államnak vagy politikai egységének vagy hatóságának teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható;

b) Mindazonáltal ez a térítés csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a szolgálatot ebben az Államban teljesítették, és ha a kedvezményezett ebben az Államban illetőséggel bíró személy, aki

(i) ennek az államnak az állampolgára, vagy

(ii) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából vált ebben az Államban illetőséggel bíró személlyé.

(2) a) A nyugdíj, amelyet az egyik Szerződő Állam vagy egyik politikai egysége vagy helyi hatósága akár közvetlenül, akár az általuk létesített alaptól fizet egy természetes személynek az ezen Államnak vagy politikai egységének vagy hatóságának teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Mindazonáltal a nyugdíj csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a természetes személy ebben az Államban bír illetőséggel és ennek az Államnak az állampolgára.

(3) A 15., 16. és 18. Cikk rendelkezései alkalmazandók az egyik Államnak vagy valamely politikai egységének vagy helyi hatóságának ipari vagy kereskedelmi tevékenysége keretében teljesített szolgálatért fizetett térítésre és nyugdíjra.

20. Cikk

Tanulók, gyakornokok és szakmai képzésben részt vevő személyek

(1) Az az összeg, amelyet tanuló, gyakornok vagy továbbképzésben részt vevő bármely személy, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban bír vagy bírt illetőséggel, és aki az első Államban kizárólag egyetemi vagy más oktatási intézményben folytatandó tanulmányi vagy szakmai képzés

céljából ideiglenesen tartózkodik, ezen Államon kívüli forrásból kap az ellátására, tanulmányaira vagy képzésére, nem adóztatható ebben az Államban.

(2) Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az a térítés, amelyet olyan tanuló, gyakornok vagy továbbképzésben részt vevő személy kap az első Államban végzett szolgálatai címén, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban bírt, vagy bírt illetőséggel és aki az első Államban kizárólag tanulmányi vagy szakmai képzés céljából ideiglenesen tartózkodik, nem adóztatható az első Államban, feltéve, hogy ez a szolgálat tanulmányaival vagy képzésével van kapcsolatban, vagy hogy e szolgálatért járó térítés az ellátásához, tanulmányaihoz, vagy a képzéséhez rendelkezésre álló források kiegészítésére szükséges.

21. Cikk

Tanárok és kutatók

(1) Az a térítés, amelyet egy olyan természetes személy kap tanítás vagy kutatás címén, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban bírt, vagy bírt illetőséggel és aki az előbb említett Államban kizárólag egyetemen, főiskolán vagy más hasonló intézetben folytatandó tanítás vagy kutatás céljából ideiglenesen, 12 hónapot meg nem haladó időszakban tartózkodik, nem adóztatható ebben az Államban.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók a nem közérdekből vállalt, hanem elsősorban egy vagy több meghatározott személy részére különleges előnyt biztosító kutatómunkáért kapott térítésre.

22. Cikk

Egyéb jövedelem

(1) Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a jelen Egyezmény előző cikkeiben nem említett jövedelemtétellei, bárholnan származzanak is, csak ebben az Államban adóztathatók.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók a 6. Cikk (2) bekezdésében meghatározott ingatlan vagyonból származó jövedelmen kívüli jövedelemre, ha az ilyen jövedelemnek az egyik Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje a másik Államban akár egy ott levő telephely útján ipari vagy kereskedelmi tevékenységet fejt ki, akár egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy a vagyon, amelyből a jövedelem származik, ténylegesen ezekhez tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyernek, az esettől függően, alkalmazást.

23. Cikk

Rendelkezések a kettős adóztatás elkerülésére

(1) Amennyiben az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy olyan jövedelmet élvez, amely a jelen Egyezmény rendelkezései szerint a másik Szerződő Államban adóztatható, úgy az első Állam az alábbi (2) és (3) bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával, ezt a jövedelmet kiveszi az adóztatás alól.

(2) Amennyiben az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy olyan jövedelemtételleket élvez, amely a 10., 11. és 12. Cikk rendelkezései szerint a másik Szerződő Államban adóztatható, úgy az első Állam levonja ennek a személynek a jövedelme után beszedendő adóból a másik Államban fizetett adó összegét. A levonás azonban nem haladhatja meg a levonás előtt megállapított adónak azt a részét, amely a másik Államból élvezett jövedelemnek felel meg.

(3) Amennyiben az Egyezmény bármely rendelkezése szerint valamely, az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által élvezett jövedelem ki van véve az adóztatás alól ebben az Államban, ez az Állam mindazonáltal ennek a személynek a többi jövedelmére történő adó megállapításánál figyelembe veheti a kivett jövedelmet.

(4) Amennyiben az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a másik Szerződő Államból élvezett jövedelme ki van véve az adóztatás alól ebben a másik Államban, a másik Állam belső, a beruházások ösztönzését szolgáló szabályozása szerint, az első Szerződő Állam olyan levonást enged, amely megfelel annak az adónak, amelyet a másik Szerződő Államban az említett szabályozás hiányában fizetni kellett volna.

24. Cikk

Egyenlő elbánás

(1) Az egyik Szerződő Állam állampolgárai a másik Szerződő Államban nem vehetők sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely más vagy terheesebb, mint amelyeknek e másik Állam állampolgárai, azonos körülmények között, alá vannak vagy alá lehetnek vetve. Ez a rendelkezés, tekintet nélkül az 1. Cikk rendelkezéseire, olyan személyekre is alkalmazandó, akik nem bírnak illetőséggel egyik Államban sem.

(2) Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban levő telephelyét a másik Szerződő Államban nem lehet kedvezőtlenebbül adóztatni, mint e másik Állam azonos tevékenységet folytató vállalkozásait. E rendelkezés nem értelmezendő akként, mintha az egyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy a másik Szerződő

Államban illetőséggel bíró személynek személyi állapot vagy családi terhek alapján, olyan egyéni levonásokat, adókedvezményeket és adómérsékléseket nyújtson, amelyeket a saját területén illetőséggel bíró személynek nyújt.

(3) Kivéve azt, amikor a 9. Cikknek, a 11. Cikk (5) bekezdésének vagy a 12. Cikk (5) bekezdésének rendelkezései nyerne alkalmazást, az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetett kamat, licenccím és más költség ugyanolyan feltételek mellett levonható e vállalkozás adóztatható nyereségének megállapításánál, mintha azokat az első Államban illetőséggel bíró személy részére fizették volna.

(4) Az egyik Szerződő Állam vállalkozásai, amelyeknek tőkéje teljesen vagy részben, közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, az első Államban nem vethetők sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő, olyan kötelezettség alá, amely más vagy terhesebb, mint azok, amelyeknek az első Állam más hasonló vállalkozásai alá vannak vagy alá lehetnek vetve.

(5) Az Egyezmény rendelkezései nem akadályozhatják meg azt, hogy a Szerződő Államok jogszabályai által a beruházások ösztönzését szolgáló kedvezőbb pénzügyi rendelkezések nyerjenek alkalmazást.

(6) A jelen Cikk rendelkezései, tekintet nélkül a 2. Cikk rendelkezéseire, bármilyen fajtájú vagy megnevezésű adókra alkalmazandók.

25. Cikk

Egyeztető eljárás

(1) Ha egy személy véleménye szerint az egyik Szerződő Állam vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései ránézve olyan adóztatáshoz vezetnek vagy fognak vezetni, amely nem felel meg a jelen Egyezmény rendelkezéseinek, úgy, ezeknek az Államoknak a belső jogszabályai szerinti jogorvoslattól függetlenül, ügyét előterjeszheti annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben illetőséggel bír, vagy, ha ügye a 24. Cikk (1) bekezdése alá tartozik, annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelynek állampolgára. Az ügyet arra az intézkedésre vonatkozó első értesítést követő három éven belül kell előterjeszteni, amely az Egyezmény rendelkezéseinek meg nem felelő adózáshoz vezetett.

(2) Ha az illetékes hatóság a kifogást jogosnak találja és maga nincs abban a helyzetben, hogy kielégítő megoldást találjon, úgy törekedni fog az ügyet a másik Szerződő Államban illetékes hatóságával egyetértésben úgy rendezni, hogy az Egyezménynek meg nem felelő adóztatás elke-

rülhető legyen. Az így létrejött megállapodást alkalmazni kell, bármilyen határidőket írnak is elő a Szerződő Államok belső jogszabályai.

(3) A Szerződő Államok hatóságai törekedni fognak arra, hogy a nehézségeket vagy kétségeket, amelyek az Egyezmény értelmezésénél vagy alkalmazásánál felmerülnek, egymással egyetértésben eloszlassák. Tanácskozhatnak arról is, hogy miként lehet a kettős adóztatást elkerülni olyan esetekben, amelyet az Egyezmény nem tartalmaz.

(4) A Szerződő Államok illetékes hatóságai az előző bekezdések értelmében létrehozandó egyetértés elérése céljából egymással közvetlenül érintkezhetnek. Amennyiben szóbeli véleménycsere megkönnyítené a megegyezést, ez a véleménycsere lefolytatható olyan bizottságban, amely a Szerződő Államok illetékes hatóságainak képviselőiből áll.

26. Cikk

Kölcsönös tájékoztatás

(1) A Szerződő Államok illetékes hatóságai kicserélik az Egyezmény vagy a Szerződő Államoknak az Egyezményben érintett adókra vonatkozó belső jogszabályai végrehajtásához szükséges tájékoztatásokat, amennyiben az általuk előírányzott adóztatás nem ellentétes az Egyezménnyel. A kölcsönös tájékoztatást az 1. Cikk nem korlátozza. A Szerződő Államnak a kapott tájékoztatást ugyanúgy kell titokban tartania, mint az ennek az Államnak belső jogszabályai szerint kapott tájékoztatásokat és csak olyan személyeknek vagy hatóságoknak (ideértve a bíróságokat és az államigazgatási szerveket) lehet hozzáférhetővé tenni, amelyek az Egyezményben érintett adók kivetésével vagy beszedésével, ezen adók érvényesítésével és az azokra vonatkozó eljárásokkal, vagy az ezekkel az adókkal kapcsolatos jogorvoslatra vonatkozó határozatokkal foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok csak ezekre a célokra használhatják fel a tájékoztatásokat. Ezek a személyek vagy hatóságok nyilvános bírósági tárgyalásokon vagy bírósági határozatokban a tájékoztatásokat felhasználhatják.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései semmi esetre sem értelmezhetők úgy, mintha azok az egyik Szerződő Államot kötelezhetnék:

a) olyan államigazgatási intézkedések hozatalára, amelyek ennek vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályaitól és államigazgatási gyakorlatától eltérnek;

b) olyan tájékoztatás adására, amely ennek a másik Szerződő Államnak a jogszabályai szerint vagy rendes államigazgatási gyakorlatában nem szerezhető be;

c) olyan tájékoztatás adására, amely kereskedelmi, ipari, foglalkozási titkot vagy üzleti eljárást tárna fel, vagy amelynek a közlése ellentmond a közrendnek.

27. Cikk

Diplomáciai képviseletek és a konzulátusok tagjai

Az Egyezmény rendelkezései nem érintik a diplomáciai képviseletek és a konzulátusok tagjainak adózási kiváltságait, amelyek a nemzetközi jog általános szabályai szerint vagy külön megegyezések rendelkezései alapján őket illetik.

28. Cikk

Hatálybalépés

(1) A Szerződő Felek értesítik egymást arról, hogy az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek.

(2) Az Egyezmény az (1) bekezdésben említett levélváltás után 30 nappal lép hatályba és rendelkezései alkalmazandók:

a) a forrásnál levont adók tekintetében a levélváltás évének december 31-ike után jóváírt vagy fizetett jövedelmekre;

b) az egyéb adók tekintetében a jegyzékváltás évének január 1-je után véget érő bármely adózási időszakra.

29. Cikk

Felmondás

Az Egyezmény addig marad hatályban, ameddig a Szerződő Államok egyike fel nem mondja.

Az Egyezményt bármelyik Szerződő Állam felmondhatja a diplomáciai úton, az Egyezmény hatálybalépésének keltétől számított öt év eltelte után bármely naptári év vége előtt legalább hat hónappal. Ebben az esetben az egyezmény utoljára:

a) a forrásnál levont adók tekintetében a legkésőbb a felmondás évének december 31-én jóváírt vagy fizetett jövedelmekre,

b) az egyéb jövedelemadók tekintetében a legkésőbb ugyanazon év december 31-én véget érő adózási időszakokra alkalmazandó.

Ennek hitelül a Kormányai által kellőképpen felhatalmazott alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült Rabatban, 1991. december 12-én, két eredeti példányban magyar, arab és francia nyelven, mindhárom szöveg egyaránt hiteles.

Az Egyezmény rendelkezéseinek eltérő értelmezése esetén a francia nyelvű szöveg irányadó.

A Magyar Köztársaság
Kormányának nevében

A Marokkói Királyság
Kormányának nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, az Egyezmény rendelkezéseit azonban az Egyezmény 28. Cikk (2) bekezdés a) pontja alá eső adók tekintetében a 2000. december 31-ike után jóváírt vagy fizetett jövedelmekre, a 28. Cikk (2) bekezdés b) pontja alá eső adók tekintetében a 2000. január 1-je után véget érő bármely adózási időszakra kell alkalmazni.

Módosuló jogszabály

4. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Magyar Köztársaság és a Fülöp-szigeteki Köztársaság között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelemadók területén Budapesten, 1997. június 13-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2000. évi XVII. törvény 2. §-ában említett, az Egyezmény hiteles magyar nyelvű szövegének 9. Cikk 2. bekezdésének a) pontja az alábbiak szerint módosul:

(2. Ugyanakkor ez az osztalék abban a Szerződő Államban és annak a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint is megadóztatható, amelyben az osztaléket fizető társaság belföldi illetőségű, ha azonban az osztaléket kapó személy annak hasznélhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg:)

„a) az osztalék bruttó összegének 15 százalékát, ha a hasznélhúzó egy olyan társaság, amely az osztaléket fizető társaság tőkéjében legalább 25 százalékos közvetlen érdekeltséggel rendelkezik;”

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

A Kormány rendeletei

A Kormány 31/2002. (III. 1.) Korm. rendelete

a tartós külszolgálatról

A Kormány a külképviseletek működtetésével és irányításával, illetve a tartós külszolgálat ellátásával kapcsolatban a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 80. §-a (1) bekezdésének e) pontjában kapott felhatalmazás, valamint az Alkotmány 35. §-a (1) bekezdésének c) pontjában és (2) bekezdésében foglaltak alapján — a diplomáciai kapcsolatokról szóló 1961. évi Bécsi Szerződéssel és a konzuli kapcsolatokról szóló 1963. évi Bécsi Egyezményrel, továbbá a külképviseletekre vonatkozó egyéb nemzetközi szerződésekkel összhangban — a következőket rendeli el:

I. Fejezet

A RENDELET HATÁLYA

1. §

(1) E rendelet hatálya a Magyar Köztársaság diplomáciai és konzuli képviselőire, a nemzetközi szervezetek mellett működő állandó képviselőire (a továbbiakban együtt: külképviseletek), továbbá más hivatalos kirendeltségeire terjed ki.

(2) E rendeletet a külföldi kulturális intézetek tartós külszolgálatot ellátó munkatársaira a külföldi kulturális intézetekről szóló 11/2000. (II. 8.) Korm. rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) E rendeletet a Magyar Köztársaság külképviseletein szolgálatot teljesítő belügyi attasékra, valamint a Magyar Köztársaság Állandó NATO Képviseletén szolgálatot teljesítő Polgári Veszélyhelyzet Tervezési (CEP) összekötőre akkor kell alkalmazni, ha a szolgálati jogviszonyukra vonatkozó jogszabályok másként nem rendelkeznek.

(4) E rendelet hatálya a külképviseleteknek a honvédelmi miniszter alárendeltségébe tartozó szervezeti egységére és az ott beosztást betöltő személyekre — jogviszonyuk típusától függetlenül — csak a rendelet kifejezett ilyen irányú rendelkezése esetén terjed ki.

(5) Nem tartoznak e rendelet hatálya alá a tiszteletbeli konzulok küldéséről és fogadásáról szóló 2/1995. (III. 24.) KüM rendelettel létesített, tiszteletbeli konzuli tisztviselő által vezetett konzuli képviseletek és ezek alkalmazottai.

(6) Nem tartoznak e rendelet hatálya alá a külképviseletek által foglalkoztatott helyi alkalmazottak, továbbá a háztartási alkalmazottak és a magánszemélyzet tagjai.

(7) A Magyar Befektetési és Kereskedelemfejlesztési Közhasznú Társaság (ITDH) kereskedelmi szolgálati irodáinak és kiküldött munkatársainak diplomáciai jogállását a Külügyminisztérium és a Gazdasági Minisztérium megállapodásának megfelelően a külügyminiszter és a gazdasági miniszter együttesen szabályozza.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

1. *tartós külszolgálat*: az a külképviseleten teljesített közszolgálat, amelynek tervezett időtartama — megszakítás nélkül — a három hónapot meghaladja;

2. *külképviselet (állomáshely)*:

- a Magyar Köztársaság diplomáciai képviselője,
- a Magyar Köztársaság konzuli képviselője,

c) az előbbieket alá rendelt, a fogadó államban, illetve — nemzetközi szerződés vagy megállapodás alapján — harmadik államban működő hivatal és iroda,

d) nemzetközi szervezet mellett működő állandó képviselő;

3. *HM szervezeti egység*: a külképviseletnek a honvédelmi miniszter alárendeltségébe tartozó, általa irányított és működtetett szervezeti egysége, így különösen a katonai attasé hivatala, a Magyar Köztársaság Észak-atlanti Szerződés Szervezete mellett működő Állandó Képviselete keretén belül működő Katonai Képviselő Hivatala, a Védelempolitikai Részleg és a HM Protokoll és Nemzetközi Rendezvényszervező Igazgatóság nemzeti támogató szerve;

4. *kihelyező közigazgatási szerv*: az a központi közigazgatási szerv, amely az általa foglalkoztatott köztisztviselőt tartós külszolgálat ellátására e rendelet szabályai szerint kihelyező okirattal kiküldi;

5. *kihelyezett*: a közigazgatási szerv által kihelyező okirattal tartós külszolgálatot ellátó köztisztviselő;

6. *szakdiplomata*: közigazgatási szervtől határozott időre — egy külszolgálat időtartamára — a Külügyminisztérium állományába áthelyezett, speciális szakismeretekkel rendelkező köztisztviselő;

7. *HM kiküldött*: a HM szervezeti egységben beosztást betöltő személy, jogviszonyának típusától függetlenül;

8. *kihelyezés*: munkáltatói intézkedés, mellyel a kihelyező közigazgatási szerv a köztisztviselőt tartós külszolgálat ellátására rendeli;

9. *szolgálati érdek*: a külügyminiszter, illetve a szakmai irányítást ellátó központi közigazgatási szerv vezetőjének feladat- és hatásköréről szóló kormányrendeletekben megállapított feladatok végrehajtásával kapcsolatos érdek;

10. *együtt élő családtag*: a kihelyezettel az állomáshelyen egy háztartásban élő, illetőleg általa eltartott házastársa és gyermeke, akik után a kihelyezett jelen paragrafus 11. pontja alapján ellátmánypótlékre jogosult;

11. *ellátmánypótlékre jogosító személy*:

a) a kihelyezettel együtt élő házastársa, valamint

b) a kihelyezettel együtt élő gyermeke, ha utána belföldön a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerint

1. családi pótlék, illetve

2. iskoláztatási támogatás

(együtt: nevelési ellátás) járna.

Alapvető rendelkezések

3. §

(1) E jogszabály rendelkezéseinek alkalmazásakor és értelmezésekor mindenkor a külképviseletek személyzete és családtagjaik életének, testi épségének és egészségének védelme, a külképviseletek működőképességének fenntar-

tása, valamint a külképviselet vagyonának megóvása az elsődlegesen irányadó szempont.

(2) A kihelyező közigazgatási szerv közvetlen életveszélyt okozó természeti katasztrófa, súlyos járvány, fegyveres zavargás, illetve összeütközés vagy háború (a továbbiakban együtt: válsághelyzet) esetén gondoskodik a kihelyezettek és együtt élő családtagjaik biztonságos helyre történő menekítéséről, illetve hazaszállításukról. Az e feladat végrehajtásából eredő költségeket a kihelyező közigazgatási szerv viseli.

II. Fejezet

A KÜLKÉPVISELETEK

Külképviselet létesítése, megszüntetése

4. §

(1) Külképviselet létesítésére, illetve megszüntetésére a külügyminiszter javaslatára a Kormány jogosult.

(2) A Kormány határozatban dönt a felállítandó külképviselet típusáról (konzuli képviselet esetén rangjáról), székhelyéről, a 2. számú melléklet szerinti részletes tervezési adatlap alapján a létszám és pénzügyi előirányzat biztosításáról (megszüntetés esetén annak felhasználásáról), illetve az előirányzat rendelkezésre bocsátásának időpontjáról.

5. §

(1) A Magyar Köztársaság külképviseleteinek — azok székhelyét, hivatalos elnevezését, valamint típusuk megjelölését is tartalmazó — jegyzékét a Kormány határozatban teszi közzé.

(2) Új külképviselet létesítésekor, illetve valamely külképviselet megszüntetésekor az erről rendelkező kormányhatározattal az (1) bekezdés szerint kiadott kormányhatározatot módosítani kell.

A külképviseletek irányítása

6. §

(1) A Magyar Köztársaság külképviseleteit a külügyminiszter irányítja. A Magyar Köztársaság valamennyi külképviselete — az integrált külképviseleti rendszer részeként — egységes irányítás alatt működik. Az egyes külképviseletek irányítását a külügyminiszter a képviselet-vezetők, illetve a Külügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatában kijelölt minisztériumi vezetők és szervezeti egységek útján látja el.

(2) A külügyminiszter és a feladattal érintett központi közigazgatási szerv vezetője által kiadott együttes utasítás alapján a szakminiszter látja el a külképviseletekre delegált szakdiplomata szakmai irányítását.

(3) A Magyar Köztársaság külképviseletein szolgálatot teljesítő belügyi attasék és a Magyar Köztársaság Állandó NATO Képviselete mellé rendelt állandó képviseletén szolgálatot teljesítő Polgári Veszélyhelyzet Tervezési (CEP) összekötő szakmai irányítását a belügyminiszter látja el.

A külképviseletek működése

7. §

(1) A külképviseletek a Külügyminisztérium külföldön működő szervezeti egységei, a Külügyminisztérium hivatali szervezetének részei. A külképviseletek a Külügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatának hatálya alá tartoznak.

(2) A külképviseletek a Ktv. alkalmazása szempontjából önálló szervezeti egységnek minősülnek.

(3) A külképviseletek fenntartásához és működéséhez szükséges kiadási és bevételi előirányzatot a Külügyminisztérium költségvetési fejezet tartalmazza.

(4) A külképviselet önállóan nem gazdálkodik, vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

(5) A külképviselet — a vonatkozó jogszabályok szerint — hatósági jogkört is ellát.

(6) A külképviseletek működésének részletes szabályait a külügyminiszter rendeletekben és miniszteri utasításokban szabályozza. A külképviseletek munkarendjét és a munkavégzés részletes szabályait a Külügyminisztérium közigazgatási államtitkára határozza meg.

(7) A külképviseletek személyi állománya tekintetében a munkáltatói jogok gyakorlásának rendjét a külügyminiszter belső szabályzatban állapítja meg.

A külképviseletek személyi állománya

8. §

(1) A külképviseletek diplomáciai, illetve hivatásos konzuli személyzetének tagjait külszolgálat ellátására a külügyminiszter nevezi ki.

(2) A kinevezésre zártkörű pályázat, szolgálati érdekből történő kijelölés, illetve a szakminiszter javaslata alapján kerül sor. A szakdiplomata álláshelyeket — a szakminiszter javaslata alapján — szolgálati érdekből történő kijelöléssel vagy a Ktv. szerinti pályázat útján lehet betölteni.

(3) A külképviseletek igazgatási és műszaki, konzuli alkalmazotti, valamint kisegítő személyzete tagjainak kiválasztásáról a Külügyminisztérium közigazgatási államtitkára — döntése szerint — zártkörű vagy nyílt pályázat alapján dönt.

9. §

(1) A külképviseletek személyi állománya foglalkoztatási jogviszonyuk típusa alapján

a) a Külügyminisztérium határozatlan idejű közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatott köztisztviselőiből,

b) a Külügyminisztériumba központi közigazgatási szervektől (a továbbiakban: áthelyező közigazgatási szerv) — egy külszolgálat időtartamára, meghatározott feladat ellátása céljából — határozott időre áthelyezett, közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatott köztisztviselők közül (szakdiplomáták),

c) HM kiküldöttekből (2. § 7. pont),

d) határozott, illetőleg határozatlan idejű munkaszerződéssel foglalkoztatott munkavállalókból,

e) fentiek határozott idejű közszolgálati vagy munkajogviszonyban, illetőleg megbízási szerződéssel foglalkoztatott házastársaiból

tevédik össze.

(2) A külképviseletek munkajogviszonyban, illetve megbízási szerződéssel foglalkoztatott munkatársai tartós külszolgálatára vonatkozó szabályokat a kirendelő közigazgatási szerv vezetője által kiadott belső szabályzat tartalmazza.

A külképviseletek vezetői

10. §

(1) A külképviseletek vezetését

a) a köztársasági elnök által kinevezett és e feladattal megbízott nagykövet vagy követ,

b) a külügyminiszter által kinevezett és megbízott főkonzul,

c) a külügyminiszter által megbízott állandó ügyvivő (a továbbiakban együtt: képviselet-vezető) látja el.

(2) A nagykövetek és követek képviselettel történő megbízására a külügyminiszter tesz javaslatot a köztársasági elnöknek.

(3) Megbízott képviselet-vezető hiányában, távollétében, illetve akadályoztatása esetén — a képviselet-vezető jogkörében és feladatkörében — ideiglenes ügyvivő jár el. Ideiglenes ügyvivő — mindig a megelőző hiányában — a külügyminiszter által kijelölt személy, az első beosztotti feladatkört ellátó diplomata, a külképviselet legmagasabb rangú diplomatája.

11. §

A 10. § (1) bekezdésében meghatározott személy a külképviselet egyszemélyi felelős vezetője. Feladatait a jogszabályok, az alaputasítás és a minisztertől kapott egyedi utasítások alapján látja el. A képviselet-vezetőt — a Külügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott feladat- és hatáskörükben — a Külügyminisztérium illetékes minisztériumi vezetői és főosztály-vezetői is utasíthatják. A minisztériumi vezető — a rendkívüli eseteket kivéve — a területileg, illetőleg szakmailag illetékes főosztályvezető útján utasítja a képviselet-vezetőt.

12. §

A nagykövetség vezetője az érintett külképviseletek vezetői útján — a nemzetközi szervezetek mellé rendelt állandó képviselők kivételével — ellátja a fogadó államban működő valamennyi külképviselet (főkonzulátus, hivatal stb.) politikai irányítását.

13. §

A 10. § (1) bekezdésében meghatározott képviselet-vezetők a Ktv. szerinti osztályvezetői megbízást kaphatnak. Részletes feladat- és hatáskörüket, vezetői jogkörüket a Külügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzata, munkaköri leírásuk és a képviselet-vezetői alaputasítás tartalmazza.

A szakdiplomáták

14. §

Szakdiplomáták a központi közigazgatási szervektől határozott idejű áthelyezéssel kerülnek a Külügyminisztérium állományába. A szakirányú ismereteket a kihelyező, illetve a küldő központi közigazgatási szerv (a továbbiakban: szaktárca) feladatköre határozza meg.

15. §

(1) Valamely külképviseleten új szakdiplomata álláshely létesítése érdekében a külügyminiszter az érintett szaktárca vezetőjével (a továbbiakban: szakminiszter) tesz együttes előterjesztést a Kormánynak. Az előterjesztésnek tartalmaznia kell az új álláshely létesítésének szakmai indokolását, a létesítés időpontját, az állomáshelyet, a biztosított létszám és pénzügyi előirányzat rendelkezésre bocsátásának módját, időpontját és pontos összegét.

(2) Az előterjesztés alapján az új szakdiplomata státusz létesítéséről és a költségvetési előirányzatok átcsoportosí-

tásáról a Kormány határozatban dönt. A Külügyminisztérium a későbbi költségvetési tervezésnél figyelembe veszi a szaktárcák igényeit.

16. §

A szakdiplomata kiválasztásának módját a szakminiszter határozza meg. A szakdiplomata álláshelyeket a szaktárca — indokolt esetben — a Ktv. szerinti pályázat útján meghirdeti. A szakdiplomata személyére a szaktárca vezetője tesz javaslatot a külügyminiszternek. A külügyminiszter egyetértése esetén a szaktárca a kiválasztott személyt — a külügyi-diplomáciai felkészülés és a külszolgálat idejére — a Ktv. szerinti határozott idejű áthelyezéssel a Külügyminisztérium állományába helyezi.

17. §

(1) A szakdiplomata szakmai felkészítése a szaktárca feladata. A külügyi-diplomáciai felkészítés időtartamára a szakdiplomata a Külügyminisztérium állományába kerül. A felkészülési idő — a Külügyminisztérium döntése szerint — egytől hat hónapig terjedhet.

(2) A szakdiplomata kiválasztásának, felkészítésének, szakmai irányításának, valamint a szakminisztérium és a szakdiplomata közötti kapcsolattartás részletes szabályait a külügyminiszter a szakminiszterrel együttes utasításban szabályozza.

(3) A szakdiplomata kihelyezésére csak akkor kerülhet sor, ha teljesíti a 22. §-ban foglalt, a külszolgálat ellátásához előírt általános és különös feltételeket.

(4) A szakdiplomata rangjára, ellátmányszorzójára, illetve a kihelyezés időpontjára a szakminiszter tesz javaslatot, megállapításához a külügyminiszter egyetértése szükséges. Határozott idejű áthelyezése és külszolgálati időtartama alatt a szakdiplomata is irányadók az általános rangadományozási és előmeneteli szabályok.

18. §

(1) A szakdiplomata általános irányítását a Külügyminisztérium, szakmai irányítását — a képviselő-vezető útján — a szaktárca végzi. A szakdiplomata alaputasítását a szaktárca, munkaköri leírását — a szaktárca egyetértésével — a Külügyminisztérium készíti el. A szakdiplomata a képviselő-vezető közvetlen irányítása és vezetése alá tartozik, a külképviselet munkájában — a képviselő-vezető utasításai szerint — vesz részt. A szakdiplomata készenlétre és ügyeletre az általános szabályok szerint osztható be.

(2) Határozott idejű áthelyezése és külszolgálati idején a szakdiplomata is irányadók a Külügyminisztérium belső szabályzatai.

19. §

(1) A külszolgálat leteltekor, annak idő előtti megszűnésekor, illetve meghíúsulásakor a Külügyminisztérium a szakdiplomata visszahelyezi a szaktárca állományába.

(2) A szakdiplomata külszolgálatának megszüntetésére vagy meghosszabbítására a szaktárca tesz javaslatot, a külszolgálatot a Külügyminisztérium szünteti meg. A külszolgálat megszüntetéséről indokolt esetben — a szakminiszter egyidejű értesítése mellett — a Külügyminisztérium önállóan is dönthet.

A HM szervezeti egységre vonatkozó szabályok

20. §

(1) A honvédelmi miniszter a külügyminiszterrel egyeztetve dönt a HM szervezeti egységnek a külképviseleten történő felállításáról vagy megszüntetéséről.

(2) A HM szervezeti egység fenntartási és működési költségeit a Honvédelmi Minisztérium tervezi és biztosítja.

(3) A HM szervezeti egység felett a külügyminiszter a képviselő-vezető útján általános politikai irányítást gyakorol, minden más irányítási jogkör a honvédelmi minisztert illet.

(4) A HM szervezeti egység szervezeti és működési szabályzatát, munkarendjét és a munkavégzés részletes szabályait a honvédelmi miniszter hagyja jóvá.

(5) A külügyminiszter és a honvédelmi miniszter együttes utasításban állapítja meg a HM szervezeti egység irányításának szabályait.

(6) A HM kiküldöttek tekintetében a kinevezési és munkáltatói jogokat — a jogviszony típusától függően — a munkáltatói jogokat gyakorló vezető gyakorolja.

III. Fejezet

*A TARTÓS KÜLSZOLGÁLAT ELLÁTÁSA**A tartós külszolgálat létesítése és megszüntetése, ideiglenes hazarendelés*

21. §

A tartós külszolgálat elrendeléséhez (a továbbiakban: kihelyezés) a külszolgálatra jelölt személy egyetértése szükséges.

22. §

(1) Tartós külszolgálatot az láthat el, aki az alábbi feltételeknek eleget tesz:

a) magyar állampolgárság, állandó magyarországi lakóhely, büntetlen előélet és cselekvőképesség,

b) a munkakörhöz jogszabályban, illetve a kihelyező közigazgatási szerv belső szabályzatában előírt iskolai végzettség, illetve szakképesítés,

c) a kihelyező közigazgatási szervnél működő foglalkozás-egészségügyi szolgálat által elvégzett orvosi vizsgálat eredménye alapján a kijelölt állomáshelyen külszolgálatra alkalmas,

d) a közigazgatási szerv által előírt, munkakörének megfelelő idegennyelv-ismerettel rendelkezik,

e) a kihelyező közigazgatási szerv belső szabályzatában előírt szakmai vizsgakövetelményeknek megfelelt,

f) a munkaköréhez előírt típusú nemzetbiztonsági ellenőrzését elvégezték, illetve annak elvégzéséhez írásban hozzájárult.

(2) A kihelyező közigazgatási szerv a kihelyezéshez előzetesen további szakmai és az adott állomáshely (beosztás) viszonyainak megfelelő egyéb feltételeket írhat elő. Az (1) bekezdésben foglalt feltételek alól felmentés vagy teljesítésükre halasztás nem adható.

(3) Meghatározott külszolgálati munkakörök, illetve állomáshelyek esetében a kihelyező közigazgatási szerv az orvosi alkalmassági vizsgálat keretében pszichikai vizsgálat elvégzését is előírhatja. E munkaköröket, illetve állomáshelyeket, továbbá a vizsgálat szempontjait, módját és az elvégzésére jogosultakat a külügyminiszter rendeletben határozza meg.

23. §

(1) A külszolgálat időtartama alatt a kihelyezett a fogadó országot — hivatalos, illetve magáncélból egyaránt — csak a Külügyminisztérium engedélyével hagyhatja el. A kérelemben és az engedélyben meg kell határozni az utazás célját, az úti célt, kezdő és befejező időpontját és módját, a kihelyezett az engedélyben foglaltaktól nem térhet el. Szakdiplomáták esetében az engedély megadása előtt a Külügyminisztérium a szakmai irányítást ellátó minisztériummal egyeztet.

(2) A kihelyező közigazgatási szerv a kihelyezettet ideiglenesen — legfeljebb 90 napra — hazarendelheti (ideiglenes hazarendelés)

a) a 3. § (2) bekezdésében foglalt esetben, illetve a közigazgatási szerv működési körén kívül eső egyéb elháríthatatlan okból,

b) hazai gyógykezelése, illetve soron kívüli munkaköri alkalmassági vizsgálat elvégzése miatt,

c) szolgálati érdekből.

(3) Az ideiglenes hazarendelés időtartama nem haladhatja meg a hazaérkezéstől számított 90 napot. Ezen időtartam alatt a munkáltatói jogkör gyakorlója dönt a külszolgálat folytatásáról vagy a rendelet 24. §-a (2) bekezdésének *a)*—*d)* pontja szerinti megszüntetéséről. A 3. § (2) bekezdésében foglalt esetben a munkáltatói jogkör gyakorlója az ideiglenes hazarendelés időtartamát egy alkalommal további legfeljebb 90 nappal meghosszabbíthatja.

(4) Ha az ideiglenes hazarendelésre a (2) bekezdés *b)* pontja alapján került sor, a munkaköri alkalmassági vizsgálat eredményéről, valamint a hazai gyógykezelés — külszolgálat folytatása, illetve megszüntetése szempontjából lényeges — körülményeiről a munkáltatói jogkör gyakorlóját a hazaérkezéstől számított 60 napon belül tájékoztatni kell.

24. §

(1) A külszolgálat megszűnik:

a) a kihelyező okiratban meghatározott idő lejártával,

b) a kihelyező okiratban meghatározott feltétel bekövetkeztével,

c) a közszolgálati jogviszony megszűnésével vagy 90 napot meghaladó szünetelésével (fizetés nélküli szabadság).

(2) A külszolgálat megszüntethető:

a) a felek közös megegyezésével,

b) a kihelyezés visszavonásával,

c) a kihelyezett kérelmére,

d) nemzetközi jogi okokból.

(3) A külszolgálat (2) bekezdés *b)* és *d)* pontja alapján történő megszüntetéséhez a kihelyezett egyetértése nem szükséges. A (2) bekezdés *d)* pontjában foglaltak fennállása kérdésében a külügyminiszter állásfoglalása az irányadó.

25. §

(1) A kihelyezés a 24. § (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott visszavonással a külszolgálat bármely szakaszában megszüntethető, ha

a) a kihelyezett ellen indított fegyelmi eljárás elmarasztaló határozattal zárult, és külszolgálatának folytatása az általa elkövetett kötelezettségzegés, illetve az általa tanúsított magatartás miatt a kihelyező közigazgatási szervtől nem várható el,

b) utóbb kiderül, hogy a kihelyezett a kihelyezés 22. §-ban meghatározott feltételeinek már a kihelyezéskor sem tett eleget,

c) külszolgálati munkaköre ellátására alkalmatlan minősítést kapott,

d) a kihelyezett az előírt időszakos vagy soron kívüli munkaköri egészségügyi alkalmassági vizsgálat eredménye

alapján a külszolgálat ellátására véglegesen vagy tartósan (90 napot meghaladóan) alkalmatlan,

e) a kihelyező közigazgatási szerv a külképviseleten átszervezést, illetve létszámleépítést hajt végre, és a kihelyezett álláshelye (munkaköre) megszűnik,

f) a külképviselet megszűnik, illetve működését bármely okból tartósan (90 napot meghaladóan) szünetelteti,

g) kivételesen fontos szolgálati érdekből.

(2) A külszolgálatnak a kihelyezés visszavonásával történő megszüntetéséről a külképviselet diplomáciai és konzuli személyzetének tagja esetében a külügyminiszter — szakdiplomata esetében a küldő közigazgatási szerv vezetőjének egyetértésével — dönt. A külképviselet igazgatási és műszaki, valamint kiegészítő személyzetének tagja esetében ezt a döntést a Külügyminisztérium közigazgatási államtitkára hozza meg.

26. §

(1) A kihelyezés megszűnéséről, megszüntetéséről, illetve az áthelyezésről a kihelyezettet a kihelyező közigazgatási szerv annak tervezett időpontját legalább két hónappal megelőzően írásban értesíti.

(2) Más állomáshelyre történő áthelyezés esetén a tartós külszolgálatot folyamatosnak kell tekinteni. Az áthelyezéshez a kihelyezett egyetértése szükséges.

(3) A külszolgálat a kihelyezett, a kihelyező közigazgatási szerv — szakdiplomata esetén a szakminisztérium — egyetértésével meghosszabbítható.

A kihelyező, berendelő és áthelyező okirat

27. §

(1) A kihelyezést, a kihelyezés megszűnését és megszüntetését, a más külföldi állomáshelyre történő áthelyezést írásba kell foglalni.

(2) A kihelyezésre és az áthelyezésre vonatkozó okiratnak tartalmazniuk kell a külszolgálattal kapcsolatos minden lényeges kérdést, így különösen a kihelyezett

a) rangját és munkakörét, munkaköri kulcsszámát (melléklet),

b) állomáshelyét,

c) a kihelyezés (áthelyezés) időpontjában érvényes alapellátmány összegét, ellátmánya szorzószámát, az ellátmánypótlékokat,

d) köztisztviselő külszolgálathoz fűződő kinevezését, megbízását, besorolását,

e) illetményét,

f) ellátmánypótléokra jogosító családtagjai nevét, családi jogállását és gyermekei születési idejét, továbbá ugyanezen

adatokat a 32. § (4) bekezdése szerint alkalmi látogatás esetén ellátmánypótléokra jogosító családtagok tekintetében,

g) állomáshelyére és visszautazásához, valamint a szabadságra történő hazautazásához biztosított utazási napok számát,

h) külszolgálatának kezdő időpontját (kihelyezés napja), illetőleg a külszolgálat várható időtartamát, illetve az áthelyezés napját,

i) gyermekei külföldi — alap- és középfokú — oktatási költségei viselésének mértékét és időtartamát,

j) munkaidő-beosztását, készenléti vagy ügyeleti munkakör esetén az erre történő utalást,

k) kötelezettségeit és jogosultságait, a külszolgálat ellátásával kapcsolatos feltételeket.

28. §

(1) A kihelyezettet a külszolgálat során ellátandó feladatkörének megfelelően e rendelet *1. számú mellékletében* meghatározott külképviseleti munkaköri kulcsszámba kell besorolni. Összevont munkakörök esetén a magasabb szorzójú munkakör az irányadó.

(2) A kihelyező okirathoz csatolni kell a kihelyezett állomáshelyre érvényes részletes munkaköri leírását.

(3) A kihelyező okirat a felek közös megegyezésével bármikor módosítható.

Járandóságok

29. §

(1) A külszolgálat időtartama alatt a kihelyezettet — a Ktv. szerinti illetményén felül — maga és együtt élő családja külföldi létfenntartásával, valamint a külszolgálati tevékenységgel kapcsolatos költségeinek megtérítésére szolgáló ellátmány, ellátmánypótlék, valamint e rendeletben meghatározott egyéb juttatások illetik meg. A kihelyezett ruházódásával és étkezésével kapcsolatos költségeket is az ellátmány tartalmazza.

(2) A kihelyező közigazgatási szerv a külpolitikai szempontból, illetőleg az állomáshely nehéz körülményeire tekintettel kiemelt állomáshelyeken külszolgálatot teljesítők részére további ellátmánypótlékokat állapíthat meg. A kiemelt állomáshelyek körét és az ellátmánypótlék mértékét a külügyminiszter belső szabályzatban állapítja meg, és szükség szerint évente felülvizsgálja.

(3) A főtisztviselői kinevezéssel rendelkező köztisztviselő tartós külszolgálat alatt főtisztviselői alapilletményre és az (1) és (2) bekezdés szerinti járandóságokra jogosult.

Ellátmány

30. §

(1) A havi ellátmány összegét az adott állomáshelyre érvényes alapellátmány és a kihelyezettre meghatározott munkaköri szorzószám szorzata határozza meg. A szorzószám a ranghoz és beosztáshoz kötődő — az 1. számú mellékletben szereplő — munkaköri kulcsszámhatárok között az állomáshely sajátosságainak, illetve a kihelyezett munkaköri feladatainak változása esetén a külszolgálat időtartama alatt módosítható.

(2) Az alapellátmány összegét, valamint a 34. §-ban meghatározott valuta költségtérítés összegét a külügyminiszter az érintett miniszterek egyetértésével — az ENSZ és más nemzetközi szervezetek által elfogadott, az adott állomáshelyre vonatkozó megélhetési statisztikák alapulvételével — rendeletben állapítja meg, melyet szükség szerinti rendszerességgel felülvizsgál.

(3) Az ellátmány a kihelyezett részére a külszolgálat kezdő napjától annak megszűnéséig (berendelés napjáig), az ellátmánypótlék az arra jogosító személy tényleges kitazásától a végleges hazautazásáig — az utazási napokat is beleértve — jár. A töredéknavi ellátmány és ellátmánypótlék kiszámításánál a tárgyó naptári napjainak számát kell alapul venni.

(4) Az ellátmányt és az ellátmánypótléket havonta utólag, legkésőbb a tárgyó követő hónap 5. napján kell kifizetni. A külszolgálat megszűnése esetén az ellátmány kifizethető a hazautazást megelőző öt munkanappal korábban. Amennyiben a kihelyezett a külszolgálat megszűnése előtt a külszolgálat megszűnésének évében járó szabadságát az állomáshelyen veszi ki, az ellátmány kifizethető a szabadság megkezdését megelőző utolsó munkában töltött napon.

31. §

(1) A kihelyezettet a keresőképtelenséggel járó betegség időtartamára — legfeljebb 90 napig — állomáshelyén a havi ellátmány 80%-a, belföldön 30%-a illeti meg. Amennyiben a kihelyezett nincs szállítható állapotban, havi ellátmánya 30%-a megilleti az állomáshelyen 90 napot meghaladó ideig is, de legfeljebb hazaszállításáig.

(2) A kihelyezett halála esetén a halál bekövetkeztéig járó ellátmányon és ellátmánypótlékon felül egyhavi ellátmányt és ellátmánypótléket a vele az elhalálozás időpontjában együtt élő, ellátmánypótlékre jogosító házastársa vagy gyermeke(i) részére ki kell fizetni.

Ellátmánypótlék

32. §

(1) A kihelyezett a vele tartósan együtt élő családtagok közül a 2. § 11. pontjában meghatározott személy után jogosult az ellátmánypótlékre.

(2) Az ellátmánypótlék összege:

a) ellátmánypótlékre jogosító házastárs esetén

aa) amennyiben nem rendelkezik jövedelemmel, a kihelyezett ellátmányának 25%-a,

ab) ha a külképviselőten legfeljebb napi 4 órás rész-munkaidőben dolgozik, a kihelyezett ellátmányának 12,5%-a;

b) ellátmánypótlékre jogosító gyermek esetén a 2,5 szorzószámmal számított ellátmány

ba) 12. életév betöltéséig 10%-a,

bb) 12. életév betöltését követően 15%-a.

(3) Ellátmánypótlék nem jár, ha az (1) bekezdésben meghatározott személy

a) a tárgyó hónapban az állomáshely szerinti alapellátmány összegét meghaladó, külföldön szerzett jövedelemmel rendelkezik. A jövedelem megszerzését a kihelyezett írásban köteles bejelenteni,

b) ha a külképviselőten teljes vagy napi 4 órát meghaladó munkaidőben dolgozik.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott családtag elhalálozása esetén a kihelyezett részére a halál bekövetkeztéig járó ellátmánypótlékon felül ki kell fizetni az ellátmánypótlék egyhavi összegét.

(5) Az ellátmánypótlék időarányosan jár a házastárs és az ellátmánypótlékre jogosító gyermek alkalmi látogatása esetén.

(6) A kihelyezett ellátmánypótlékre nem jogosult az (1) bekezdésben meghatározott személynek az állomáshelytől — a kihelyezett szabadsága idejének kivételével — 90 napot meghaladó távolléte után. Többszöri távollét esetén a részidőket naptári évenként össze kell adni. A kihelyezett — az állomáshelyre történő visszautazást követő 3 napon belül — köteles írásban jelenteni az ellátmánypótlékre jogosító családtagjai állomáshelytől való távollétének kezdő és befejező napját. A 2. § 11. pontjának a) alpontjában meghatározott személy szülése miatti távolléte esetén a kihelyező közigazgatási szerv e bekezdés rendelkezéseitől eltérhet.

(7) Az (1) bekezdésben nem említett családtagoknak az állomáshelyen 3 hónapot meghaladó tartózkodását a kihelyezett köteles írásban a kihelyezőnek bejelenteni.

Ellátmányelőleg

33. §

(1) A kihelyező közigazgatási szerv a kihelyezett kérelmére a külszolgálat megkezdésekor — egy alkalommal a

kihelyezett ellátmányozójával, de legfeljebb 2,5 szorzószámmal számítva — háromhavi, kamatmentes ellátmányelőleget nyújt.

(2) A kihelyező közigazgatási szerv az (1) bekezdésben meghatározottakon felül, a kihelyezett kérelmére — kizárólag gépkocsivásárlás céljára — további hathavi, kamatmentes ellátmányelőleget nyújthat. A gépkocsivásárlás céljára adott ellátmányelőleg összege nem haladhatja meg a gépkocsi vételárát. A gépkocsivásárlást a kihelyezett számlával igazolja.

(3) A kihelyezett az ellátmányelőleg felhasználásával vásárolt gépkocsira — az ellátmányelőleg törlesztésének időtartamára — köteles a vásárlással egyidejűleg casco vagy annak megfelelő egyéb biztosítást kötni.

(4) Az ellátmányelőleg felhasználásával vásárolt gépkocsit — jogszabályban meghatározott térítési díj ellenében — a kihelyezett a külszolgálat teljes időtartama alatt köteles a munkakörével összefüggő feladatai ellátására is használni.

(5) Az (1) bekezdésben meghatározott ellátmányelőleget 10 havi, a (2) bekezdésben meghatározott ellátmányelőleget pedig 20 havi részletben kell visszafizetni, abban a pénznemben, amelyben nyújtották. Az ellátmányelőleg törlesztését a felvételét követő negyedik hónapban kell megkezdeni.

(6) Amennyiben a külszolgálat az ellátmányelőleg visszafizetése előtt fejeződik be, a kihelyezett az ellátmányelőleg fennmaradó részét állomáshelyén egy összegben a felvétel pénznemében vagy belföldön — legkésőbb a külszolgálat befejezésétől számított 30 napon belül — a hazatérés időpontjában érvényes, az MNB által meghatározott deviza eladási árfolyamon számítva, forintban köteles visszafizetni. Ha a kihelyezett az ellátmányelőleget a külszolgálat befejezésétől számított 30 napon belül nem fizeti vissza, a kihelyező közigazgatási szerv jogosult a késedelmes napokra a Ptk. szerint kamatot felszámítani. Amennyiben a külszolgálat a kihelyezett önhibáján kívül fejeződik be az ellátmányelőleg visszafizetése előtt, a törlesztésre a kihelyező közigazgatási szerv a fentieknél kedvezőbb feltételeket állapíthat meg.

(7) Az egy évet meg nem haladó időtartamú kihelyezés esetén ellátmányelőleg nem adható.

(8) A kihelyezett halála esetén az ellátmányelőleg még esedékes, járandóságból le nem vonható részét kérelemre el lehet engedni.

Kiküldetés az állomáshelyről

34. §

(1) Ha a kihelyezett a külszolgálatát a Ktv. 49/C. §-a alapján a fogadó országban vagy harmadik országban kiküldetést teljesít, ellátmánya mellett valuta-költségtérítés

(napidíj) is megilleti. Nem számolható el napidíj, ha a kiküldetés időtartama a 4 órát nem éri el.

(2) Ha a kihelyezett az (1) bekezdés szerint kiküldetést teljesít, a napidíj egynapi összege a köztisztviselők ideiglenes külföldi kiküldetéséről szóló kormányrendelet mellékletében meghatározott, az adott kategóriához rendelt bázisösszeg 25%-a. A napidíj fele jár, ha a kiküldetés időtartama a 8 órát nem éri el.

(3) A kiküldött részére szállásköltség csak a naptári naponként 8 órát meghaladó távollét esetén jár.

Helyettesítés a külképviseleten

35. §

(1) Ha a kihelyezett saját munkakörének ellátása mellett mást helyettesít, a helyettesítés első napjától kezdődően helyettesítési díj illeti meg (rendkívüli helyettesítés). Ennek mértéke — időarányosan — a helyettesítő köztisztviselői besorolása szerinti illetményének 25—50%-a. A rendkívüli helyettesítést a képviselet-vezető írásban rendeli el.

(2) Helyettesítési díj nem állapítható meg az évi rendes szabadságát töltő köztisztviselő helyettesítése esetén (munkaköri helyettesítés). A munkaköri helyettesítés rendjét a kihelyezett munkaköri leírásában kell megállapítani annak a munkatársnak név szerinti megjelölésével, akit a kihelyezett szabadsága alatt helyettesít.

Készenlét és rendkívüli munkavégzés

36. §

(1) E rendelet alkalmazásában készenlét, ha a kihelyezettnek a napi munkaidőn túl, illetve a pihenőnapon vagy a munkaszüneti napon otthonában munkára képes állapotban kell készen állnia. A kihelyezett — a képviselet-vezető egyetértésével — a munkavégzésre az otthonán kívül más alkalmas helyen is készen állhat azzal, hogy a munka felvétele szükség esetén ugyanúgy biztosítható legyen, mintha a kihelyezett az otthonában állna készen.

(2) Rendkívüli munkavégzés a külképviseleten a készenlét alatt teljesített munka, az ügyelet és a munkaidő-beosztástól eltérő, a munkaidőkereten felüli munkavégzés.

(3) A készenlét és a rendkívüli munkavégzés elrendelésének, nyilvántartásának és elszámolásának részletes szabályait a kihelyező közigazgatási szerv hivatali szervezeteinek vezetője belső szabályzatban állapítja meg. A külképviselet munkatársait a képviselet-vezető osztja be készenlétre, és azt írásban egy hónapra előre közli a kijelölt kihelyezettekkel.

(4) Szabadidő csak a készenlét alatt ténylegesen munkában töltött idő után jár. A rendkívüli munkavégzésért a Ktv. szerinti szabadidő-megváltás csak a kihelyezett belöldi illetménye alapján adható.

(5) Rendkívüli esetben a képviselő-vezető meghatározott kihelyezett(ek), illetve a külképviselet egész személyzete számára készenlétet rendelhet el. Válsághelyzetben — a kirendelő közigazgatási szerv e rendelet 3. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségének teljesítése érdekében — a képviselő-vezető elrendelheti, hogy a külképviselet egész személyzete a külképviselet helyiségeiben álljon készen, és az együtt élő családtagok is ott tartózkodjanak.

37. §

(1) E rendelet alkalmazásában ügyelet a napi munkaidőn túl, illetve a pihenőnapon vagy munkaszüneti napon a külképviselet hivatali helyiségeiben vagy a képviselő-vezető által kijelölt más helyen végzett munka.

(2) Ügyeletet akkor kell elrendelni, ha előre látható, hogy az ügyelet teljes időtartama alatt folyamatos munkavégzésre van szükség, ellenkező esetben készenlétet kell elrendelni.

(3) A külképviseleten — amennyiben ügyelet adása szükséges — az ügyeleti rendet a képviselő-vezető határozza meg, és írásban egy hónapra előre közli a kijelölt kihelyezettekkel. Rendkívüli esetben a képviselő-vezető ügyelet adását azonnali hatállyal is elrendelheti.

(4) A készenléti és az ügyeleti rendet — a Ktv. és a Munka Törvénykönyve rendelkezései szerint — úgy kell kialakítani, hogy abban lehetőség szerint minden készenlétre beosztható kihelyezett egyforma mértékben vegyen részt, és az ne okozza egyes munkatársak indokolatlan megterhelését, továbbá, hogy a készenlét alatt végzett munkáért, illetve az ügyeletért járó szabadidő a teljesítését követő 30 napon belül kiadható legyen.

38. §

Ha a külképviselet mérete, személyzetének száma, illetve a helyi viszonyok azt indokolják, a folyamatos működés biztosítása, illetve a személyzet készenléti és ügyeleti megterheltségének csökkentése érdekében a külképviseleten a Külügyminisztérium közigazgatási államtitkára külön készenléti, illetve ügyeleti jellegű munkaköröket létesíthet, melyek munkaidő-beosztása az általános munkarendtől eltér. Készenléti és ügyeleti jellegű munkaköröknél a kihelyező okiratban a szabadidő megváltásaként 0,05—0,20 el-látmányszorzó-pótlék is megállapítható.

Szabadság

39. §

(1) Az évi rendes szabadság időarányos részét a külszolgálat megkezdése előtt belföldön kell kiadni. A külszolgálat megszűnésének évében járó szabadság időarányosan az állomáshelyen is kiadható.

(2) A külképviselet vezetője — a kihelyezett igényének megismerése után — a váltási tervvel egyidejűleg és azzal összhangban a tárgyév február végéig készíti el a szabadságolási tervet. A szabadságolási tervet az esedékes nyári váltásokra figyelemmel kell elkészíteni. A munkáltatói jogkör gyakorlója a képviselő-vezető által elkészített terv alapján határozza meg az adott külképviseleten dolgozók szabadságának tárgyévi ütemezését.

(3) A szabadságolási terv elkészítésénél az alábbiakat kell irányadónak tekinteni:

a) biztosítani kell a külképviselet folyamatos és zavartalan működését,

b) a munkakörük szerint egymást helyettesítő munkatársak egy időben nem lehetnek távol a külképviselettől. Ez irányadó a képviselő-vezető és az első beosztott esetében is.

(4) A szabadságolási tervben meghatározottól eltérő időben a kihelyezett csak kivételes esetben, a munkáltatói jogkör gyakorlójának külön előzetes engedélyével vehet igénybe szabadságot.

(5) A kihelyezett belföldön eltöltött szabadságára történő haza- és visszautazásra évente egy alkalommal utazási napokra jogosult. Az utazási napok száma megegyezik a külszolgálatra történő kiutazáshoz, illetve visszautazáshoz biztosított napok számával.

Utazási és szállítási költségtérítés

40. §

(1) A kihelyezett utazásának költségeit az alábbi esetekben a kihelyező közigazgatási szerv viseli:

a) az állomáshelyre történő első kiutazáskor és a végleges hazautazáskor, ideértve a másik állomáshelyre történő áthelyezést is,

b) ideiglenes hazarendeléskor,

c) szabadságra történő hazautazáskor és visszautazáskor, évente egy alkalommal (kivéve a külszolgálat megkezdésének és megszűnésének naptári évét),

d) szülő, gyermek, házastárs és annak szülője, továbbá a testvér temetésére történő hazautazáskor.

(2) Az (1) bekezdés a), c) és d) pontjait a 2. § 11. pontjában meghatározott személyre is alkalmazni kell.

(3) Évente egy alkalommal a kihelyező közigazgatási szerv viseli a Magyarországon élő — egyébként e rendelet

2. § 11. pontja szerint ellátmánypótléokra jogosító — házastárs és gyermek állomáshelyre és hazautazásának költségeit, a kihelyezés és a végleges hazautazás naptári évének kivételével.

(4) A munkáltatói jogkör gyakorlója a 39. §, valamint a 40. § (1)—(3) bekezdésében foglalt rendelkezésekből rendkívüli méltánylást érdemlő esetben a kihelyezett javára eltérhet.

41. §

A kihelyezett és a 32. § (1) bekezdésében meghatározott személyek ingóságainak indokolt szállítási költségeit a külszolgálat megkezdésekor, befejezésekor és más külföldi állomáshelyre történő áthelyezéskor a kihelyező közigazgatási szerv viseli. A költségviselés mértékét a kihelyező közigazgatási szerv belső szabályzatban határozza meg.

42. §

Az állomáshelyen, illetve hivatalos kiküldetés alatt harmadik országban elhunyt kihelyezett hazaszállításáról és temetéséről a kihelyező közigazgatási szerv saját költségén gondoskodik. A kihelyezett kérelmére a kihelyező közigazgatási szerv saját költségén gondoskodik a kihelyezett állomáshelyen elhunyt együtt élő családtagja hazaszállításáról és temetéséről.

Iskoláztatási költség

43. §

(1) A kihelyező közigazgatási szerv biztosítja, hogy a kihelyezett e rendelet 2. §-a 11. pontjának *b)* 2. alpontjában meghatározott ellátmánypótléokra jogosító gyermeke a kihelyezés ideje alatt az állomáshelyen az átlagos képzési követelményeknek megfelelő és átlagos költségszintű alap- és középfokú tanulmányokat folytathasson az alábbiak szerint:

1. ha az állomáshelyen az állami iskolarendszer térítésmentesen igénybe vehető, és azzal szemben egészségügyi, illetve más okból sem emelhető kifogás, a kihelyezett gyermeke állami iskolát vesz igénybe,

2. azokon az állomáshelyeken, amelyeken nincs az 1. pontban foglaltaknak megfelelő oktatási intézmény, a kihelyező közigazgatási szerv meghatározza azon — az átlagos képzési, egészségügyi és szocio-kulturális követelményeknek megfelelő, átlagos költségszintű, világnyelven, illetve az általános gyakorlat szerint Magyarországon eredménnyel hasznosítható nyelve(ke)n képzést folytató — oktatási intézmény(ek)e)t, amelyek teljes tandíját a külképviselet nevére, címére szóló számla vagy számlát helyettesítő bizonylat ellenében fizeti,

3. amennyiben a kihelyezett gyermekét a 2. pontban meghatározottaktól eltérő iskolába kívánja beíratni, akkor e díjtételére, de legfeljebb a kihelyező közigazgatási szerv által az állomáshelyen kijelölt oktatási intézmények díjtétele átlagának megfelelő számla fogadható el.

(2) Amennyiben az állomáshelyen az (1) bekezdés 1. pontjában foglaltaknak megfelelő állami iskolarendszer térítésmentesen igénybe vehető iskoláztatási költség semmilyen jogcímen nem fizethető.

44. §

A 43. § (1) bekezdésének 2. pontja szerinti oktatási intézményeket a kihelyező közigazgatási szerv hivatali szervezetének vezetője belső szabályzatban határozza meg, melyet szükség szerinti rendszerességgel felülvizsgál.

A kihelyezett lakhatása

45. §

(1) A kihelyező közigazgatási szerv köteles a kihelyezett feladatkörének, az együtt élő család összetételének, létszámának és az állomáshely körülményeinek megfelelő, berendezett lakást vagy ennek megfelelő költségtérítést biztosítani. A lakás berendezése az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 63. § (4) bekezdése szerint cserélhető.

(2) Az ideiglenes szállodai elhelyezés költségeit, a lakás bérleti díját, a lakásban lévő telefonkészülék és a közüzemi szolgáltatások mérésére szolgáló mérőkészülékek alapidíját a kihelyező közigazgatási szerv viseli. A közüzemi szolgáltatások díja a kihelyezettet terheli, melyre a kihelyező közigazgatási szerv — mérőkészülék hiányában — általányt állapíthat meg.

(3) A kihelyezettek lakhatására (a kihelyezettek lakásaira és a lakások berendezésére) vonatkozó alapvető elveket a külügyminiszter belső szabályzatban határozza meg.

Egészségügyi ellátás

46. §

(1) A kihelyezett és a vele együtt külföldön tartózkodó házastársa és gyermeke a külszolgálat alatt a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) és végrehajtási rendelete külföldön történő gyógykezelésre vonatkozó szabályai szerint jogosult az állomáshelyen egészségügyi ellátás igénybevételére.

(2) A kihelyező közigazgatási szerv a megtérítési igény érvényesítésére a Fővárosi és Pest Megyei Egészség-biztosítási Pénztárral megállapodást köt.

(3) A kihelyező közigazgatási szerv az állomáshelyre előírt kötelező védőoltások költségét számla ellenében megtéríti a kihelyezettnek és együtt élő családtagjainak.

Munkahelyi baleset

47. §

(1) E rendelet alkalmazásában munkahelyi balesetnek minősül a jelen rendelet 7. § (1) bekezdése szerinti állomáshelyre történő kiutazás, illetve visszautazás során bekövetkező baleset is, ha az útvonal és közlekedési eszköz megválasztása a kihelyező közigazgatási szerv belső szabályzatának megfelelően történt.

(2) A kihelyezett a munkahelyi balesetből származó kártérítési igényét a kihelyező közigazgatási szervvel szemben a Ktv., illetve a Munka Törvénykönyve vonatkozó rendelkezései szerint érvényesítheti.

(3) Amennyiben a kihelyezett más központi közigazgatási szervtől történő határozott idejű áthelyezés alapján teljesít tartós külszolgálatot, a munkahelyi baleset kapcsán felmerült és máshonnan meg nem térülő kárát és költségeit az áthelyező közigazgatási szerv és a Külügyminisztérium az áthelyezésről szóló háromoldalú megállapodásban foglaltak szerint téríti meg. Ilyen rendelkezés hiányában a két közigazgatási szerv a máshonnan meg nem térülő kárt és költségeket egyenlő arányban viseli.

A tartós külszolgálat ellátásával kapcsolatos egyéb szabályok

48. §

(1) A kihelyezett együtt élő családtagja külföldi munkavállalását köteles írásban bejelenteni a kihelyező közigazgatási szervnek.

(2) A Magyar Köztársaság diplomáciai vagy konzuli képviselőire kihelyezett együtt élő, nemzetközi jogi kiváltságokban és mentességekben részesülő családtagjainak a fogadó államban történő munkavállalásához a külügyminiszter engedélye szükséges.

49. §

A külképviseletek személyzetének tagja és a vele egy háztartásban élő, eltartott házastársa és gyermeke a külszolgálat időtartamára a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény rendelkezései alapján jogosult diplomata-, illetve külügyi szolgálati útlevel igénybevételére.

50. §

A külügyminiszter, illetve a Külügyminisztérium közigazgatási államtitkára belső szabályzatban, illetve általános és egyedi utasításban a külképviseletek munkatársaira — a külszolgálattal járó fokozott biztonsági követelményeknek megfelelően — egyéb kötelező szabályokat állapíthat meg.

A HM által kiküldött köztisztviselőkre vonatkozó szabályok

51. §

(1) E fejezet rendelkezései a HM szervezeti egységében beosztást betöltő köztisztviselőkre a (2)—(5) bekezdésekbe foglalt eltérésekkel alkalmazandóak.

(2) A HM kiküldött köztisztviselő külszolgálatának a kirendelés visszavonásával történő megszüntetéséről a honvédelmi miniszter dönt.

(3) A külszolgálat időtartama alatt a HM kiküldött a fogadó országot a Honvédelmi Minisztérium engedélyével hagyhatja el.

(4) A HM szervezeti egysége tekintetében a helyettesítés, a rendkívüli munkavégzés és a szabadságolás rendjét a vonatkozó jogszabályok alapján a honvédelmi miniszter állapítja meg.

(5) A HM kiküldött köztisztviselő elhelyezésére a Honvédelmi Minisztérium által tartós külszolgálatra kiküldött személyekre vonatkozó jogszabályt kell alkalmazni.

IV. Fejezet

RANGADOMÁNYOZÁS

52. §

(1) A diplomáciai vagy hivatásos konzuli feladatokat ellátó köztisztviselőnek — amennyiben ilyen ranggal még nem rendelkezik — a külügyminiszter diplomáciai vagy konzuli rangot adományoz, ha kihelyezése a Magyar Köztársaság külképviseletére történik.

(2) A Külügyminisztérium állományába más központi közigazgatási szervtől határozott időre áthelyezett köztisztviselő esetében az első rang adományozására — az e rendeletben foglalt szabályok figyelembevételével — a küldő közigazgatási szerv vezetője tesz javaslatot a külügyminiszternek.

(3) A HM kiküldöttnek a külügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyeztetve adományoz diplomáciai rangot.

A diplomáciai és konzuli rangok

53. §

(1) A külügyminiszter által adományozott diplomáciai rangok:

- a) segédattasé,
- b) attasé,
- c) III., II., illetve I. osztályú titkár,
- d) II., illetve I. osztályú tanácsos.

(2) A külügyminiszter által a konzuli tisztviselőknek adományozott hivatásos konzuli rangok:

- a) alkonzul,
- b) konzul,
- c) főkonzul.

54. §

(1) Diplomáciai, illetve konzuli rangját a köztisztviselő hivatalos tevékenysége során a protokolláris szabályoknak megfelelően külföldön és belföldön egyaránt szabadon használhatja. A rang használata a magánéletben akkor megengedett, ha az a rang rendeltetésével és a köztisztviselő hivatali funkciójával összhangban történik.

(2) A rangadományozás részletes eljárási rendjét a külügyminiszter utasításban szabályozza.

V. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

55. §

Együtt élő házastársak egyazon állomáshelyre történő kihelyezése esetén a 32. § (2) bekezdésének *b*) pontjában és a (4)—(5) bekezdésben, a 43. §-ban, valamint a 45. §-ban foglalt jogosultságok csak egyiküket illetik meg, a 32. § (7) bekezdésében és a 45. § (2) bekezdésében, továbbá a 48. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségek csak egyiküket terhelik.

56. §

(1) E rendelet hatálybalépése előtt a köztársasági elnök által kinevezett és megbízott főkonzulokat — a külügyminiszter előterjesztése alapján — a köztársasági elnök menti fel.

(2) A határozott idejű áthelyezés alapján tartós külszolgálatot ellátó köztisztviselők külszolgálatának megszűné-

sekor, illetve megszüntetésekor a Külügyminisztérium annak pontos időpontjáról előzetesen írásban értesíti az áthelyező közigazgatási szervet.

57. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

- a) a tartósan külföldön foglalkoztatott köztisztviselők, ügykezelők és fizikai alkalmazottak közszolgálati jogviszonyára vonatkozó szabályokról szóló 22/1997. (II. 13.) Korm. rendelet azzal, hogy az annak alapján kiállított kihelyező (áthelyező) okiratok, a bennük megállapított ellátmányszorzók, járandóságok és egyéb juttatások hatályukban fennmaradnak,

- b) a Magyar Köztársaságnak az Európai Unió mellett működő Állandó Képvisellete (Misszió) szervezetének és működésének irányelveiről szóló 2210/1998. (IX. 30.) Korm. határozat.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet
a 31/2002. (III. 1.) Korm. rendelethez

Munkaköri kulcsszámok

Kulcs-szám	Diplomáciai rangok	Szorozószám
------------	--------------------	-------------

20	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet	4,00—5,00
21	Rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, főkonzul	3,20—4,00
22	I. o. és II. o. nagykövetségi tanácsos	2,50—3,50
23	I. o., II. o. és III. o. nagykövetségi titkár	2,00—3,00
24	Segédattasé, attasé	2,00—2,60

Kulcs-szám	Irodai beosztások	Szorozószám
------------	-------------------	-------------

25	Irodaigazgató	1,70—2,60
26	Irodafőtiszt	1,40—2,20
27	Irodatiszt, irodasegéd-tiszt	1,30—2,00

2. számú melléklet a 31/2002. (III. 1.) Korm. rendelethez.

TERVEZÉSI ADATLAP

Létesítés 200 . évben

Állomáshely:

ALAPELLÁT MÁNY = USD

ÁRFOLYAM 1 USD = forint

Illetményalap = forint

Személyi juttatások és a kapcsolódó járulékok

Megnevezése	1 hónap		12 hónap	
	USD	ezer forint	USD	ezer forint
<i>Hazai kiküldöttek</i>				
Forintilletmény				
Devizaellátmány				
Házastársi pótlék				
Családi pótlék				
Iskoláztatási hozzájárulás				
Napidíj (havonta 2 nap)				
Magángépkocsi-használat (300 km × 0,15 USD/fő)				
Konzuli hónapok				
Átvállalt szja terhek				
<i>Helyi alkalmazottak</i>				
<i>Személyijuttatásokösszesen</i>				
<i>Munkaadókatterhelőjárulékokösszesen</i>				

Dologi kiadások

Megnevezése	1 hónap		12 hónap	
	USD	ezer forint	USD	ezer forint
Bérleti díjak — hivatal/iroda				
— lakás				
Reprezentáció				
Globál keret				

Megnevezése	1 hónap		12 hónap	
	USD	ezer forint	USD	ezer forint
Utazási kiadások				
Ingóságok kiszállítása				
Dologikiadásokösszesen				

Folyamatosműködésikiadásaiösszesen

Egyszeridologikiadások (kisértékű t.e. beszerzés)

Felhalmozási kiadások

Megnevezése	1 hónap		12 hónap	
	USD	ezer forint	USD	ezer forint
Gépjárműbeszerzés				
Irodabútorzat				
Irodagépek				
Lakberendezési kiadások				
Intézményberuházásikiadásokösszesen				
IGOFelújítások, átalakítások				
Bírfelújítás				
TáSz. fejlesztése (telefonközpont, számítógép)				

Egyszeribeszerzésikiadásokösszesen

Alétesítés egyszeri beruházási és működési kiadásai összesen

Számításnál alkalmazott főbb paraméterek

Létszám fő devizasorzó Ktv. szerint besorolás

- misszióvezető (1 házastárs, 1 gyermek)
- diplomata (1 házastárs, 1 gyermek)
- adminisztratív önálló (1 házastárs, 1 gyermek)
- helyi alkalmazott

Konzuli hónapok

**A Kormány
32/2002. (III. 1.) Korm.
rendelete**

**a radioaktív hulladékok országhatáron át való
szállításának engedélyezéséről**

A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség keretében a kiégett fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról létrehozott közös egyezmény kihirdetéséről szóló 2001. évi LXXVI. törvény 3. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

(1) A rendelet hatálya radioaktív hulladéknak Magyarországról külföldre, külföldről Magyarországra és Magyarországon mint tranzitországon át történő szállításának engedélyezésére terjed ki, kivéve, ha a radioaktív hulladékszállítmány aktivitása vagy aktivitás koncentrációja a radionuklidok mentességi aktivitás koncentrációja és mentességi aktivitása szintjének meghatározásáról szóló 23/1997. (VII. 18.) NM rendelet mellékletében meghatározott értékeket nem lépi túl.

(2) A rendelet szabályait, az (1) bekezdésben meghatározott esetekben, a külföldi hatósági megkeresések vonatkozásában megfelelően alkalmazni kell.

2. §

A rendelet vonatkozásában a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség keretében a kiégett fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról létrehozott közös egyezmény kihirdetéséről szóló 2001. évi LXXVI. törvény 2. cikkében meghatározott fogalmak alkalmazandók a következő kiegészítéssel:

a) *gazdálkodó szervezet* a Ptk. 685. § c) pontjában meghatározottak értendők;

b) *illetékes hatóság* olyan hatóságot jelöl, amely a származási, tranzit- vagy címzett ország jogszabályai alapján hatáskörrel rendelkezik a radioaktív hulladékok országhatáron át való szállításának engedélyezésének, illetve az engedélyező hatóság által való megkeresése esetén, jóváhagyásának tekintetében;

c) *radioaktív hulladék birtokosa* az a természetes személy vagy gazdálkodó szervezet, amely a szállítás megkezdése előtt jogilag felelt a hulladékért, és azt a címzettnek át kívánja adni;

d) *radioaktív hulladék címzettje* az a természetes személy vagy gazdálkodó szervezet, amelynek a részére szállítják a radioaktív hulladékot;

e) *rendeltetési hely* a szállítás célpontja akár Magyarországon, akár külföldön;

f) *származási hely* a szállítás kiindulási helye, akár Magyarországon, akár külföldön.

Illetékes magyar hatóság

3. §

(1) Az e rendelet hatálya alá tartozó hatósági tevékenységet Magyarországon az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: illetékes magyar hatóság) látja el.

(2) Szakhatóságként közreműködik az illetékes magyar hatóság munkájában:

a) az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatala behozatal esetén a felhasználói engedély, kivitelnél a 9. § (2) bekezdése tárgyában;

b) az Országos Rendőr-főkapitányság a 17. § (3) bekezdése tárgyában.

(3) Az illetékes magyar hatóság a rendelet hatálya alá tartozó engedélyek megadásáról, illetve elutasításáról tájékoztatja az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot, a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokságát, a Határőrséget és a Nemzetbiztonsági Hivatalt.

Radioaktív hulladék szállításának engedélyezése

4. §

(1) Radioaktív hulladékoknak a rendelet hatálya alá tartozó szállításához a hulladék birtokosának (7. §), címzettjének (6. §), illetve szállítmányozójának (8. §) kérelme alapján az illetékes magyar hatóság jóváhagyása (1. számú és 2. számú melléklet 2. része) vagy engedélye (1. számú és 2. számú melléklet 3. része) szükséges.

(2) A kérelmet több szállítmányra is be lehet nyújtani, ha

a) a radioaktív hulladék, amelyre vonatkozik, alapvetően azonos fizikai, kémiai és radioaktív tulajdonságokkal bír, és

b) a hulladékot ugyanattól a birtokostól ugyanahhoz a címzetthez szállítják, és ugyanazok az illetékes hatóságok járnak el, és

c) a szállítás során a Magyarországra történő be-, illetve kilépés ugyanannál a határátkelőhelynél és az esetlegesen érintett tranzitország vagy országok ugyanazon határátkelőhelyénél történnek, kivéve, ha az érintett illetékes hatóságokkal más értelmű megállapodás van érvényben.

(3) A (2) bekezdés szerinti kérelemre engedély legfeljebb hároméves időtartamra adható ki.

5. §

(1) Az 1. számú és 2. számú mellékletben meghatározott kísérőokmányokat kell alkalmazni:

- a) a 4. § szerinti kérelem benyújtásához,
- b) az a) pont szerinti kérelem hatósági elbírálásánál,
- c) a szállítmány szabályszerű fogadásáról adandó igazolás kiadásánál.

(2) Az 1. számú és 2. számú mellékletben meghatározott kísérőokmányokat, valamint az azokban felsorolt iratokat minden, a rendelet hatálya alá tartozó radioaktív hulladék szállításakor — függetlenül a más jogszabályok által előírt egyéb kísérőokmányoktól — együtt kell tartani a szállítmánnyal, és hatósági ellenőrzés esetén betekintésre fel kell mutatni. Vasúti szállításkor a radioaktív hulladék birtokosának kell gondoskodnia arról, hogy a nevezett iratok a szállításban érintett minden ország illetékes hatóságánál a szállítás megkezdése előtt rendelkezésre álljanak.

(3) Az 1. számú és 2. számú mellékletben meghatározott kísérőokmányokat a szállításban érintett minden félnek és hatóságnak az utolsó bejegyzéstől számítva legalább három évig meg kell őriznie.

(4) Azt a radioaktív hulladék szállítmányt, amelyre a rendelet által megkövetelt jóváhagyást vagy engedélyt az államhatár átlépésekor bemutatni nem tudják, vissza kell irányítani.

(5) Ha a radioaktív hulladék birtokosa a rendeletben foglalt szabályokat be nem tartva hoz be radioaktív hulladékot külföldről, azt haladéktalanul Magyarországról vissza kell szállítania a behozatalnál használt határátkelőhelyen át. Célszerűségi okokból az illetékes magyar hatóságnak jogában áll a szomszédos állam hatóságának megkeresését követően, a visszaszállítás céljára másik határátkelőhelyet kijelölni.

Radioaktív hulladékoknak Magyarországra érkező, onnan kiinduló szállítása, illetve tranzitszállítások

Behozatal

6. §

(1) Amennyiben külföldről Magyarországra mint célországba az 1. § szerinti hulladékot szállítanak, a címzett köteles minden esetben az illetékes magyar hatósághoz engedély iránti kérelmet benyújtani, az 1. számú és 2. számú mellékletben meghatározott kísérőokmányok felhasználásával.

(2) A kérelmet a származási ország illetékes hatósága, valamint az esetleges tranzitország vagy országok illetékes hatóságai is megküldhetik az illetékes magyar hatósághoz jóváhagyásra, ha jogszabály ezt előírja nekik. Ilyen megkeresés útján is az illetékes magyar hatóság birtokába

juthat a kérelem. Címzettet ez nem mentesíti az (1) bekezdésben részére előírt kötelezettség alól.

Kivitel

7. §

(1) Amennyiben a birtokos radioaktív hulladékot kíván Magyarországról szállítani vagy szállíttatni, köteles engedély iránti kérelmet benyújtani az illetékes magyar hatósághoz. A hatóság a kérelmet jóváhagyásra megküldi a címzett ország illetékes hatóságához, valamint az esetleges tranzitország vagy országok illetékes hatóságaihoz is.

(2) A kérelmet az 1. számú és 2. számú mellékletben előírt kísérőokmányokat kitöltve kell benyújtani.

(3) A kérelem megküldése nem jelenti sem az engedély megadását, sem megtagadását.

Tranzit

8. §

Ha radioaktív hulladékot külföldről Magyarországon keresztül egy harmadik országba szállítanak, akkor a szállítmányozónak kell úgy eljárni, mintha a hulladék birtokosa volna. A birtokosnak a rendeletben meghatározott kötelezettségei így a Magyarországon áthaladó hulladék-szállítmány szállítmányozójára vonatkoznak.

Engedély megadása, illetve megtagadása

9. §

(1) Az illetékes magyar hatóságnak az engedély kiadását olyan szállításoknál meg kell tagadnia, amelyek

- a) rendeltetési helye a déli szélesség 60. fokától délre fekszik, vagy
- b) rendeltetési helye a Cotonou Egyezménynek a 3. számú mellékletben felsorolt szerződő állama, kivéve a 11. § szerinti visszaszállításokat.

(2) Ha Magyarország a származási ország és a címzett ország az illetékes magyar hatóság megítélése szerint az adott hulladékokkal való biztonságos gazdálkodáshoz szükséges műszaki, jogi vagy hatósági eszközökkel nem rendelkezik, akkor az illetékes magyar hatóságnak meg kell tagadnia a külföldre történő szállítás engedélyezését.

10. §

(1) Amennyiben magyar területről radioaktív hulladékot szállítanak külföldre, a rendeletben megfogalmazott

szállítási feltételek teljesülése esetén az illetékes magyar hatóságnak a radioaktív hulladék birtokosa számára az engedélyt ki kell adnia.

(2) A radioaktív hulladék birtokosa, a szállítmánynak a tervezett külföldi célállomásra való megérkezése után 15 napon belül:

a) az illetékes magyar hatóság számára jelentést tesz arról, hogy a radioaktív hulladék célállomását elérte (1. számú és 2. számú melléklet 5. rész);

b) megnevezi a jelentésben a szállítás által érintett magyar határátkelőhelyet;

c) csatolja a jelentéshez a radioaktív hulladék címzettjének nyilatkozatát vagy elismervényét, amely szerint a radioaktív hulladék rendeltetésszerű célállomását elérte, megnevezve a célsország beviteli vámkezelő helyét.

(3) Amennyiben a radioaktív hulladék birtokosa a (2) bekezdésben foglalt kötelezettségeit nem teljesíti, az illetékes magyar hatóság élhet az Országos Atomenergia Bizottság feladatáról, hatásköréről, valamint az Országos Atomenergia Hivatal feladat- és hatásköréről, bírságolási jogköréről szóló kormányrendelet által biztosított bírságolási jogával.

Visszaszállítások

11. §

A rendelet nem érinti:

a) a radioaktív hulladékot feldolgozás céljából fogadó államnak (vagy vállalkozójának) azt a jogát, hogy a feldolgozott hulladékot a származási országba visszaküldje;

b) a besugárzott nukleáris üzemanyagot újrafeldolgozás céljából fogadó államnak (és vállalkozójának) azt a jogát, hogy a hulladékot vagy más újrafeldolgozási terméket a származási országba visszaküldje.

12. §

(1) Amennyiben Magyarországról radioaktív hulladékot külföldi célállomásra szállítanak, a radioaktív hulladék magyarországi birtokosának a hulladék külföldi címzettjével írásos megállapodást kell készítenie, amelyben a birtokos kötelezi magát a hulladék visszavételére, ha a szállítási folyamat nem zárható le, vagy a szállításnak a rendeletben szabályozott feltételei nem teljesültek.

(2) Amennyiben radioaktív hulladékot külföldről magyar célállomásra szállítanak, a hulladék magyarországi címzettjének a hulladék külföldön lévő birtokosával írásos megállapodást kell kötnie, amely szerint a birtokos kötelezi magát a hulladék visszavételére, amennyiben a szállítási folyamat nem zárható le.

(3) Amennyiben radioaktív hulladékot Magyarországon mint tranzitországon keresztül szállítanak, az illetékes

magyar hatóság ellenőrzi, hogy a hulladék birtokosa és címzettje megkötötte-e azt a megállapodást, amely szerint a birtokos kötelezi magát a hulladék visszavételére, amennyiben a szállítási folyamat nem zárható le.

13. §

Az illetékes magyar hatóság, amely a radioaktív hulladék szállítását eredetileg jóváhagyta vagy engedélyezte, a visszaszállításra vonatkozó jóváhagyást vagy engedélyt nem tagadhatja meg:

a) a 11. § szerinti esetekben, ha a visszajuttatás az adott anyag kezelés vagy újrafeldolgozás utáni visszaszállítására vonatkozik, és minden vonatkozó jogszabályt betartanak;

b) a 12. § szerinti esetekben (vagyis, ha a szállítási folyamat nem zárható le), ha a visszaszállítás ugyanolyan előírások szerint és ugyanazokkal a feltételekkel történik, mint az eredeti szállítás.

Az eljárás alapvető szabályai

14. §

A hatósági eljárásban az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni a 15. §-ban és 16. §-ban szabályozott eltérésekkel.

Elintézési határidők

15. §

(1) Az illetékes magyar hatóság az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben 120 nap alatt köteles határozni. Ez a határidő magába foglalja a (2) bekezdés szerinti megkeresésekre adott határidőt is.

(2) Amennyiben Magyarország származási ország, az illetékes magyar hatóság a célsország és adott esetben minden tranzitország illetékes hatóságának a szabályszerűen benyújtott beviteli vagy átviteli kérelem átvételétől számított 60 napos határidőt ad meg annak közlésére, hogy

a) helyt ad-e a kérelemnek,

b) milyen további iratokat tart szükségesnek, vagy

c) elutasítja-e a kérvényt.

(3) A célsország és adott esetben minden tranzitország illetékes hatóságának kérésére az illetékes magyar hatóság a (2) bekezdésben megjelölt 60 napos határidőt legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja.

(4) Ha a (2) bekezdésben megjelölt határidő letelte után a célsország vagy a szállításban érintett tranzitországok illetékes hatóságaitól nem érkezik válasz a kérelemre, akkor a kérelmezett szállítás jóváhagyottnak tekinthető — figye-

lembe véve a 9. § (2) bekezdésében meghatározott szempontokat is — kivéve, ha az érintett államok a megkereséshez mellékelte tájékoztatásra jelezték, hogy ezzel a jóváhagyási eljárással nem értenek egyet.

(5) A 6. §-ban meghatározott esetben is az (1)—(2) bekezdés szerint kell eljárni.

(6) Az engedélyezési eljárásban az 1. számú és 2. számú mellékletben meghatározott kísérőokmányokat kell használni.

16. §

(1) Amennyiben Magyarország címzett vagy tranzitország, a külföldi hatóság megkeresése alapján, a megfelelően benyújtott kérelem kézhezvételétől számított 60 napon belül az illetékes magyar hatóság értesíti a származási ország illetékes hatóságát jóváhagyásáról vagy azokról a feltételekről, amelyek teljesítését szükségesnek tartja, illetve a kérelem elutasításáról.

(2) Az illetékes magyar hatóság az (1) bekezdés szerinti elintézési határidőt indokolt esetben 30 nappal meghosszabbíthatja.

(3) Amennyiben Magyarország címzett ország vagy tranzitország egy adott szállítás esetében, az illetékes magyar hatóság által előírt esetleges feltételek nem lehetnek szigorúbbak, mint a hasonló szállításokra korábban megszabottak. E feltételeknek az érvényes nemzetközi szerződésekkel is összhangban kell lenniük.

(4) A megadott engedély nem érinti a szállításban részt vevő birtokos, szállítványozó, címzett, egyéb természetes személy vagy gazdálkodó szervezet más jogszabályban meghatározott felelősségét.

Vegyes és záró rendelkezések

17. §

(1) A radioaktív hulladéknak Magyarországról külföldre, külföldről Magyarországra és Magyarországon mint tranzitországon át való szállításával kapcsolatos vámkezelése során a rendelet előírásait — mint az egyes áruknak az államhatáron át lebonyolódó forgalmát tiltó vagy korlátozó külön jogszabályt — kell alkalmazni.

(2) A radioaktív hulladékok szállítását a rendeletben meghatározott szabályokon kívül a veszélyes áruk szállításáról szóló jogszabályok és nemzetközi egyezmények, valamint egyéb vonatkozó jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően kell végezni.

(3) A radioaktív hulladékok szállítására is alkalmazni kell az atomenergia alkalmazásával összefüggő rendőrségi feladatokról szóló 47/1997. (VIII. 26.) BM rendelet V. fejezetét.

18. §

(1) Az 1. számú és 2. számú melléklet kísérőokmányait fehér papírra fekete festékkel kell nyomtatni. A papír súlya legalább 40 g/m², és anyaga olyan legyen, hogy rendes használat során ne gyűrődjön és tépődjön könnyen.

(2) A kísérőokmányok mérete 210 mm× 294 mm (A4) azzal, hogy a megengedett méreteltérés legfeljebb —5 mm, +8 mm lehet.

19. §

(1) Az Országos Atomenergia Bizottság feladatáról, hatásköréről, valamint az Országos Atomenergia Hivatal feladat- és hatásköréről, bírságolási jogköréről szóló 87/1997. (V. 28.) Korm. rendelet 9. §-ának (1) bekezdése a következő *l)* ponttal egészül ki:

„*l)* engedélyezi, illetve jóváhagyja a radioaktív hulladékok országhatáron át való szállítását.”

(2) Az Országos Atomenergia Bizottság feladatáról, hatásköréről, valamint az Országos Atomenergia Hivatal feladat- és hatásköréről, bírságolási jogköréről szóló 87/1997. (V. 28.) Korm. rendelet 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § Az OAH feladata a 4. § szerinti országgyűlési éves beszámoló és a 13. § (2) bekezdésének *a)* és *b)* pontjához kapcsolódó nemzetközi szerződések által előírt nemzeti jelentések előkészítése.”

(3) Ez a rendelet a kihirdetését követő 60. napon lép hatályba.

20. §

A rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek, valamint azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban, összeegyeztethető szabályozást tartalmaz az Európai Közösségek következő jogszabályaival:

— a Tanács 92/3/Euratom irányelve a radioaktív hulladékoknak a Tagállamok közötti és a Közösségből ki-, illetve a Közösségbe beszállításának felügyeletéről és ellenőrzéséről;

— a Bizottság 93/552/Euratom határozata, amely megállapítja a 92/3/Euratom irányelv által hivatkozott egységes kísérőokmányokat a radioaktív hulladékok szállítványainak felügyeletéhez és ellenőrzéséhez;

— a Tanács 1493/93/Euratom rendelete a radioaktív anyagoknak a tagállamok közötti szállításairól, amely szabályozási tárgykörében összeegyeztethető szabályozást tartalmaz a rendelettel.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet a 32/2002. (III. 1.) Korm. rendelethez.

EGYSÉGES KÍSÉRŐOKMÁNYOKRADIOAKTÍVHULLADÉKOKORSZÁGHATÁRONÁTVÁLÓ SZÁLLÍTÁSÁHOZÉSELLENŐRZÉSÉHEZ

I. RÉSZ

Nyilvántartási szám: .....
(a szállítási engedély kiadására illetékes hatóság tölti ki)

EGYSÉGES KÍSÉRŐOKMÁNY A RADIOAKTÍV HULLADÉKOK ORSZÁGHATÁRON ÁT VALÓ SZÁLLÍTÁSÁHOZ ÉS ELLENŐRZÉSÉHEZ

ORSZÁGHATÁRONÁTVÁLÓSZÁLLÍTÁSIENGEDÉLYIRÁNTIKÉRELEM

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ

A kérelmező tölti ki az 1—16. rovatokat és a kísérőokmányt (1—5. rész) hiánytalanul eljuttatja az Országos Atomenergia Hivatalhoz, mint a radioaktív hulladékok szállítására szolgáló engedély kiadására illetékes hatósághoz.

A kérelmező lehet a szállítás típusa szerint (lásd 1. sz. rovatot):

A típus: behozatal Magyarországra:

a radioaktív hulladék címzettje

B típus: kivitel Magyarországról:

a radioaktív hulladék birtokosa

C típus: tranzit Magyarországon át:

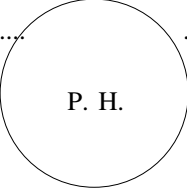
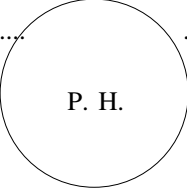
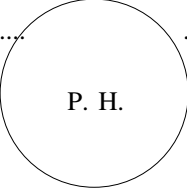
az a személy, aki Magyarországon a szállítás lebonyolításáért felelős

Az 1. és 3—4. rész a szállítással együtt tartandó az egész szállítás alatt.

1	A szállítás típusa (jelölje meg a helyes választ) A típus: behozatal Magyarországra ☐ B típus: kivitel Magyarországról ☐ C típus: tranzit Magyarországon át ☐
2	Engedély iránti kérelem (jelölje meg a helyes választ) egyszeri szállításra ☐ többszöri szállításra ☐ A tervezett szállítások száma: ..... A kivitelezés tervezett időtartama: .....
3*	
4	Birtokos (cégnév): Kapcsolattartó személy: Cím: Irányítószám: Helység: Ország: Tel.: Telefax: Telex:
5	(Akkor töltendő ki, ha az adatok a 4. rovatól eltérnek) A hulladékok telephelye: Kapcsolattartó: Cím: Irányítószám: Helység: Ország: Tel.: Telefax: Telex:

* A 3. számú rovat üresen marad, mivel csak Magyarország Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától lesz aktuális a tartalma, viszont a Tanács 93/552/Euratom határozatával való harmonizáció indokolja a rovatok számozásának változtatását.

<p>12</p>	<p>A szállítás által érintett országok felsorolása sorrendben (először a származási ország, végül a célország)</p> <table border="1"> <tr> <td>1.</td> <td>3.</td> <td>5.</td> <td>7.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>4.</td> <td>6.</td> <td>8.</td> </tr> </table>	1.	3.	5.	7.	2.	4.	6.	8.
1.	3.	5.	7.						
2.	4.	6.	8.						
<p>13</p>	<p>Címzett (cégnév): Felelős személy: Cím: Irányítószám: Helység: Ország: Tel.: Telefax: Telex:</p>								
<p>14</p>	<p>(Csak akkor töltendő ki, ha az adatok a 13. rovattól eltérnek.) A hulladék célállomása: Felelős személy: Cím: Irányítószám: Helység: Ország: Tel.: Telefax: Telex:</p>								
<p>15</p>	<p>Kérelmező (cégnév): Felelős személy: Cím: Irányítószám: Helység: Ország: Tel.: Telefax: Telex:</p>								
<p>16</p>	<p>A 32/2002. (III. 1.) Korm. rendelet rendelkezéseinek megfelelően</p> <p>(i) a fent leírt radioaktív hulladék szállítások engedélyezését ezúton kérelmezem;</p> <p>(ii) igazolom, hogy a fenti adatok legjobb tudásom és lelkiismeretem szerint a valóságnak megfelelnek, és hogy a szállítmányozást minden a rá vonatkozó jogi előírásnak megfelelően bonyolítom;</p> <p>(iii) (Amennyiben B típusú szállításról van szó)</p> <p>☐ kötelezem magam a hulladékok visszavételére, ha a szállítás(oka)t nem lehet befejezni, vagy ha a szállítás feltételei nem teljesíthetők (*);</p> <p>(Amennyiben A vagy C típusú szállításról van szó)</p> <p>☐ csatolom a birtokos nyilatkozatát, amely szerint a hulladékokat visszaveszi, ha a szállítási folyamat nem fejezhető be, vagy a szállítás feltételei nem teljesíthetők (*).</p> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <p>.....</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 40%; text-align: center;">(helység)</td> <td style="width: 20%; text-align: center;"> </td> <td style="width: 40%; text-align: center;">(aláírás)</td> </tr> </table> <p>.....</p> </div> <p>(*) A csillaggal ellátott kijelentések közül csak az egyik valós, a nem megfelelőt át kell húzni.</p>	(helység)		(aláírás)					
(helység)		(aláírás)							

3. RÉSZ

Nyilvántartási szám: .....
 (a szállítási engedély kiadására illetékes hatóság tölti ki)

EGYSÉGES KÍSÉRŐOKMÁNY A RADIOAKTÍV HULLADÉKOK ORSZÁGHATÁRON ÁT VALÓ
 SZÁLLÍTÁSÁHOZ ÉS ELLENŐRZÉSÉHEZ

SZÁLLÍTÁSI ENGEDÉLY

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ

A szállítási engedély kiadására illetékes hatóság:

- tölti ezt a részt ki; a 22. rovat kitöltésénél figyelembe kell venni, hogy az engedély maximális időtartama három év lehet;
- elküldi az összes, a szabályszerű lebonyolításhoz szükséges részt a kérelmezőnek (az 1., 3., 4. és 5. részt is);
- a megkeresendő egyéb illetékes hatóságoknak átadják ennek a résznek egy másolatát.

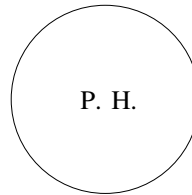
21	A szállítási engedély kiadására illetékes hatóság					
	Az illetékes hatóság megnevezése:					
	Kapcsolattartó:					
	Cím:					
	Irányítószám:		Helység:		Ország:	
	Tel.:		Telefax:		Telex:	
22	Engedély					
	Igen ☐		Egyszeri szállításra érvényes	☐		
	Nem ☐		Többszöri szállításra érvényes	☐		
	Az engedély lejár:					
23	A szállítások által érintett országok felsorolása sorrendben (elsőként a származási ország, utoljára a célország)					
	Ország	Feltételek		Ország	Feltételek	
		Igen	Nem		Igen	Nem
	1.	☐	☐	5.	☐	☐
	2.	☐	☐	6.	☐	☐
	3.	☐	☐	7.	☐	☐
	4.	☐	☐	8.	☐	☐
24	A korlátozások felsorolása (a feltételeket előíró ország megnevezésével, valamint a csatolt dokumentumokra való utalással)			A visszautasítás oka		

25

A meghozott és jelen részben írásba foglalt határozat a 32/2002. (III. 1.) Korm. rendelet rendelkezéseivel összhangban áll.

A megkeresett illetékes hatóságok a radioaktív hulladékok szállítási engedélyének kiadásáról vagy elutasításáról tájékoztatást kapnak.

.....
(hely, dátum)

.....
(a felelős személy aláírása)

Megjegyzés:

1. Jelen engedélynek nincsen befolyása a szállításban részt vevő birtokos, fuvarozó, tulajdonos, címzett vagy más természetes vagy jogi személy felelősségére.
2. A szabályszerűen kitöltött 1., 3. és 4. részek együtt szállítandók a hulladékkal.

5. RÉSZ

Nyilvántartási szám: .....
(a szállítási engedély kiadására illetékes hatóság tölti ki)

EGYSÉGES KÍSÉRŐOKMÁNY A RADIOAKTÍV HULLADÉKOK ORSZÁGHATÁRON ÁT VALÓ
SZÁLLÍTÁSÁHOZ ÉS ELLENŐRZÉSÉHEZ

IGAZOLÁSAHULLADÉKOKÁTVÉTELÉRŐL

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ

Ezt a részt a címzett tölti ki, és adott esetben a kérelmező kiegészíti. A külföldi címzett megerősítheti a hulladék átvételét egy, az egységes kísérőokmánytól független nyilatkozatban is.

Attól függően, hogy az engedély egy vagy több szállításra szól, a következőképpen kell eljárni:

Engedély egyszeri szállításra

1. A típusú szállítás (behozatal)

A címzett a hulladékok megérkezése után 15 napon belül kitölti a 32., 33. és 35. rovatokat, és a 4. és 5. részeket eljuttatja az illetékes magyar hatósághoz.

Az illetékes magyar hatóság ezután a többi megkeresett illetékes hatóságnak elküldi a 4. és 5. rész másolatait.

2. B és C típusú szállítások (kivitel vagy tranzit)

A kérelmező gondoskodik arról, hogy a címzett közvetlenül a hulladék megérkezése után a 4. és az 5. részt a szabályszerűen kitöltött 32—35. rovatokkal számára elküldje. Az 5. rész helyett a címzett nyilatkozatát is be lehet mutatni, amely legalább a 34. és 35. rovatokban kért adatokat tartalmazza.

15 napon belül továbbítja kérelmező a 4. részt, az 5. részt (amennyiben a címzett ezt nem használta, a 34. rovat kivételével a kérelmező tölti ki) és adott esetben a címzett nyilatkozatát annak az illetékes hatóságnak, amelyik az engedélyt kiadja (OAH).

Ez a hatóság a 4. és 5. rész másolatait, valamint adott esetben a címzett nyilatkozatát továbbítja a többi megkeresett hatóság felé.

Engedély több szállításra

1. A típusú szállítások

A címzett minden szállítás után kitölti az 5. rész 32., 33. és 35. rovatát (ehhez az üres 5. részből több másolatot készít), és továbbítja ezt a részt az erre a szállításra érvényes 4. résszel együtt közvetlenül annak az illetékes hatóságnak, amelyik az engedélyt kiadta (OAH).

2. B vagy C típusú szállítások

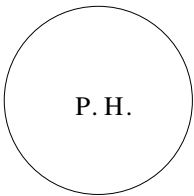
A kérelmező gondoskodik arról, hogy a külföldi címzett minden szállítás után a 32—35. rovatokat kitöltse (ehhez az üres 5. rész másolatát kell használni), és ennek érdekében hozzá ezt a részt a megfelelő 4. résszel együtt el kell juttatni.

A kérelmező tölti ki az 5. rész 36. rovatát és a 4. és 5. részt eljuttatja az engedélyt kiadó illetékes hatósághoz.

3. A szállítások minden típusára

Ha minden egyes engedélyezett szállítás lezárult, a végső átvételi igazolást ki kell tölteni és el kell küldeni, mintha egy egyszeri szállításról lett volna szó (lásd fent), kivéve:

- ha az 5. rész 33. rovatában szerepel, hogy az utolsó engedélyezett szállításról van szó;
- ha adott esetben a Magyarországon kívüli címzett által adott nyilatkozat pontosan megjelöli, hogy minden egyes, az engedély hatályába tartozó szállítmány szabályszerűen megérkezett;
- ha a jobb áttekinthetőség végett a végső átvételi igazoláshoz az engedély hatálya alá eső minden egyes szállításra vonatkozó 4. részeket még egyszer csatolják.

32	Címzett (cégnév): Kapcsolattartó: Cím: Irányítószám: Helység: Ország: Tel.: Telefax: Telex:
	A hulladékok tárolási helye: Kapcsolattartó: Cím: Irányítószám: Helység: Ország: Tel.: Telefax: Telex:
33	Engedély: Egyszeri szállításra ☐ Többszöri szállításra ☐ A szállítás folyamatos számozása: Az engedély hatálya alá eső utolsó szállítás: Igen ☐ Nem ☐
34	<i>Csak C típusú szállításnál töltendő ki. (E helyett a rovat helyett egy külön nyilatkozatot is be lehet mutatni.)</i> A célországként megadott harmadik ország behozatali vámkezelő helye: Ország: Vámkezelő hely:
35	A hulladék megérkezésének dátuma: Az átvételi igazolás és a csatolt 4. rész továbbításának dátuma: A szállítás típusa szerint a fogadói igazolást kapja: — A típusú szállítások: az illetékes magyar hatóság, — B és C típusú szállítások: a kérelmező (B típus: a birtokos; C típus: Magyarországon a szállítmányozásért felelős személy). Kijelentem, hogy a fenti információk legjobb tudomásom szerint helytállóak. <div style="text-align: center;"> P. H.</div> <div style="text-align: right;">..... (címezett aláírása)</div>

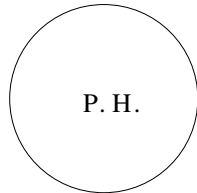
36*Csak B és C típusú szállításoknál.*

Az átvétel igazolását és adott esetben a címzett nyilatkozatát (lásd az alábbi megjegyzést) a kérelmező továbbítja az engedélyt kiadó illetékes hatósághoz:

A (4. résszel együtt történő) továbbítás dátuma:

Ország:

Vámkezelő hely:

.....
(kérelmező aláírása)

Megjegyzés:

1. A Magyarországon kívüli címzett a hulladékok átvételét nyilatkozattal vagy elismervénnyel igazolhatja, amely legalább a 32—35. rovatokban kért adatokat tartalmazza.
2. Az illetékes hatóság, amely az átvétel igazolásának eredeti példányát megkapja, egy másolatát a többi illetékes hatóságnak továbbítja.
3. A 4. és 5. rész eredeti példányát az engedélyt kiadó illetékes hatósághoz kell eljuttatni.

2. számú melléklet a 32/2002. (III. 1.) Korm. rendelethez.

ANNEX

STANDARD DOCUMENT FOR THE SUPERVISION AND CONTROL OF SHIPMENTS OF RADIOACTIVE WASTE

SECTION 1

Registration No: .....
(to be completed by the authorities responsible
for issuing the shipment authorization)

STANDARD DOCUMENT FOR MONITORING RADIOACTIVE WASTE SHIPMENTS

APPLICATION FOR SHIPMENT AUTHORIZATION

NOTE

The applicant must complete boxes 1 to 16 and must then send the entire standard document (sections 1 to 5) to the Hungarian Atomic Energy Authority, who is responsible for issuing the authorization for the radioactive waste shipment. The applicant is the following, depending on the type of shipment (see box 1):

Type A: Import into Hungary *the consignee of the radioactive waste;*
Type B: Export from Hungary *the holder of the radioactive waste;*
Type C: Transit through Hungary *the person responsible for the shipment in Hungary by way of which
the waste enters Hungary*

Section 1 accompanies the waste as it is shipped, as do sections 3 and 4.

1	Type of shipment (<i>tick the appropriate box</i>) Type A: Import into Hungary ☐ Type B: Export from Hungary ☐ Type C: Transit through Hungary ☐
2	Application for authorization for (<i>tick the appropriate box</i>) a single shipment ☐ several shipments ☐ Number of shipments planned: ..... Planned period of execution: .....
3*	
4	Holder (<i>trade name</i>): Contact person: Mr/Ms Address: Post code: Town: Country: Tel.: Fax: Telex:
5	(<i>Box to be completed if the information to be entered differs from that in box 4.</i>) Place where the waste is held: Contact person: Mr/Ms Address: Post code: Town: Country: Tel.: Fax: Telex:

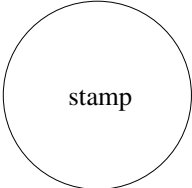
* Box 3 stays empty because its content is will have sense only when Hungary will become the Member of the European Union, but the harmonisation with the Commission Decision 93/552/Euratom explains the unchanged numbering of the boxes.

19	<p>Competent authorities of the country consulted</p> <p>Country: Country of origin ☐ of transit ☐ of destination ☐</p> <p>Name of the competent authorities: Contact person: Mr/Ms Address: Post code: Town: Country: Tel.: Fax: Telex:</p>
20	<p>Approval of the shipment application by the authorities of the country consulted</p> <p>Yes ☐ (conditions if any) No ☐ (reason for the refusal)</p> <p>Conditions if any ☐ or Reason for the refusal ☐</p>
<p>..... (Date and place) ..... (Signature)</p>	

SECTION 3

Registration No: .....
 (to be completed by the authorities responsible
 for issuing the shipment authorization)

STANDARD DOCUMENT FOR MONITORING RADIOACTIVE WASTE SHIPMENTS

SHIPMENT AUTHORIZATION

NOTE

The competent authorities responsible for issuing the shipment authorization:

- complete this section, bearing in mind, when filling in box number 22, that the maximum period of validity for the authorization is three years;
- send it to the applicant together with the other sections necessary for the procedure (that is, sections 1, 3, 4 and 5);
- send copies of this section to the other competent authorities consulted.

21	Competent authorities responsible for issuing the shipment authorization					
	Name of the competent authorities:					
	Contact person: Mr/Ms					
	Address:					
	Post code:		Town:		Country:	
	Tel.:		Fax:		Telex:	
22	Authorization					
	Yes	☐	Valid for a single shipment		☐	
	No	☐	Valid for several shipments		☐	
	Date of expiry of the authorization:					
23	Sequential list of the countries involved in the shipment (the first country is that where the waste is held and the last the country of destination)					
	Country		Conditions		Country	
		Yes	No		Yes	No
	1	☐	☐	5	☐	☐
	2	☐	☐	6	☐	☐
	3	☐	☐	7	☐	☐
	4	☐	☐	8	☐	☐
24	List of conditions (indicating the country imposing the conditions and any references to attached documents)			Reason for the refusal		

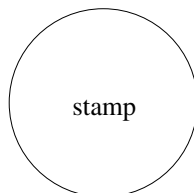
25

The decision adopted and recorded in this section has been reached in accordance with the provisions of Government Decree No. 32/2002. (III. 1.) Korm.

The competent authorities consulted are informed that the authorization for radioactive waste shipment has been granted or refused.

.....

(Date and place)

.....

(Signature of the person responsible)

NB.

1. This authorization in no way diminishes the responsibility of the holder, carrier, owner, consignee or any other physical or legal person involved in the shipment.
2. The wastes shipped must be accompanied by sections 1, 3 and 4, duly completed.

SECTION 5

Registration No: .....
(to be completed by the authorities responsible
for issuing the shipment authorization)

STANDARD DOCUMENT FOR MONITORING RADIOACTIVE WASTE SHIPMENTS

ACKNOWLEDGEMENT OF RECEIPT OF THE WASTE

NOTE

This section must be filled in by the consignee any necessary additions being made by the applicant. However, a consignee located outside Hungary may acknowledge receipt of the waste by means of a declaration separate from the standard document.

Depending on whether the authorization is for one or several shipments, the procedure to be adopted is as follows.

Authorization for a single shipment1. Shipment of type *A*

Within 15 days of receiving the waste, the consignee must complete boxes 32, 33 and 35, and submit sections 4 and 5 to the competent Hungarian authority.

The competent Hungarian authority then forward copies of sections 4 and 5 to the other competent authorities consulted.

2. Shipment of type *B* or *C*

The applicant must ensure that the consignee located outside Hungary sends him section 4 and section 5 with boxes 32 to 35 duly completed immediately on receipt of the waste. Section 5 may be replaced by a declaration on the part of the consignee providing at least the information contained in boxes 34 and 35.

Within 15 days after receipt of the waste, the applicant must forward section 4, section 5 (if the consignee did not use section 5, the applicant must complete it with the exception of box 34) and, where applicable, the consignee's declaration, to the competent authorities which issued the authorization.

These authorities must then send copies of sections 4 and 5, and, where applicable, the consignee's declaration, to the other competent authorities consulted.

Authorization for several shipments1. Shipment of type *A*

The consignee completes boxes 32, 33 and 35 of section 5 after each shipment (having made several copies of a blank section 5 for this purpose) and submits this section direct to the competent authorities which issued the authorization. He attaches the section 4 relating to the same shipment.

2. Shipment of type *B* or *C*

The applicant must ensure that after each shipment the consignee located outside Hungary completes boxes 32 to 35 on a copy of a blank Section 5 and returns it to him together with the appropriate section 4.

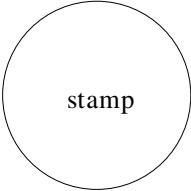
The applicant must complete box 36 of section 5 and forward sections 4 and 5 to the authorities which issued the authorization.

3. Shipments of all types

When all the shipments covered by an authorization have been carried out, the final acknowledgement of receipt is completed and submitted as if the authorization were valid for a single shipment only (see above) except that:

- it is stated in box 33 of section 5 that the shipment in question is the last shipment covered by the authorization;
- any declaration made by a consignee located outside Hungary must state that all the waste covered by the shipping authorization has indeed arrived;
- to provide an overview, the sections 4 for each of the shipments covered by the authorization must be attached to the final acknowledgement of receipt.

32	Consignee (trade name): Contact person: Mr/Ms Address: Post code: Town: Country: Tel.: Fax: Telex:
	Place where the waste is held: Contact person: Mr/Ms Address: Post code: Town: Country: Tel.: Fax: Telex:
33	Authorization granted for: A single shipment ☐ Several shipments ☐ Serial number of shipment: Last shipment covered by the authorization: Yes ☐ No ☐
34	<i>To be completed for shipments of type C only: (this item may be replaced by a separate declaration)</i> Frontier post of entry to the third country of destination: Country: Post:
35	Date of receipt of the waste:
	Date of dispatch of the acknowledgement of receipt together with section 4: depending on the type of shipment, the acknowledgement of receipt must be sent: — type A: to the competent Hungarian authority, — type B or C: to the applicant (type B: to the holder; type C: to the person responsible for the shipment in Hungary by way of which the waste enters Hungary). I hereby certify that the information provided above is correct to the best of my knowledge. <div style="text-align: center;"></div> <div style="text-align: right;">..... (Signature of the consignee)</div>

36*For shipments of type B or C only.*

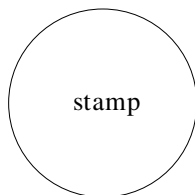
Forwarding by the applicant of the acknowledgement of receipt and, where appropriate, the consignee's declaration (see note below) to the authority which issued the authorization:

Date of forwarding of the acknowledgement of receipt (*together with section 4*):

Frontier post of exit from the Community:

Country:

Post:

.....
(Signature of the applicant)

NB:

1. A consignee located outside Hungary may acknowledge receipt of the waste by means of a declaration or certificate providing at least the information contained in boxes 32 to 35.
2. The competent authorities which receive the original acknowledgement of receipt must send copies of it to the other competent authorities.
3. The originals of sections 4 and 5 must be sent finally to the competent authority which issued the authorization.

3. számú melléklet a 32/2002. (III. 1.) Korm. rendelethez

A Cotonou Egyezmény szerződéses államai

(1) Angola	(39) Madagaszkár
(2) Antigua és Barbuda	(40) Marshall-szigetek
(3) Bahama-szigetek	(41) Malawi
(4) Barbados	(42) Mali
(5) Belize	(43) Mauritánia
(6) Benin	(44) Mauritius
(7) Bissau-Guinea	(45) Mikronézia
(8) Botswana	(46) Mozambik
(9) Burkina Faso	(47) Namíbia
(10) Burundi	(48) Niger
(11) Comore-szigetek	(49) Nigéria
(12) Cook-szigetek	(50) Nauru
(13) Csád	(51) Niue
(14) Dél-afrikai Köztársaság	(52) Pápua-Új Guinea
(15) Dominika	(53) Palau
(16) Dominikai Köztársaság	(54) Ruanda
(17) Dzsibuti	(55) Salamon-szigetek
(18) Egyenlítői-Guinea	(56) São Tomé és Príncipe
(19) Elefántcsontpart	(57) Seychelles-szigetek
(20) Eritrea	(58) Sierra Leone
(21) Etiópia	(59) St. Kitts és Nevis
(22) Fidzsi-szigetek	(60) St. Lucia
(23) Gabon	(61) St. Vincent és Grenadine-szigetek
(24) Gambia	(62) Suriname
(25) Ghána	(63) Szamoa
(26) Grenada	(64) Szenegál
(27) Guinea	(65) Szudán
(28) Guyana	(66) Szváziföld
(29) Haiti	(67) Tanzánia
(30) Jamaica	(68) Togo
(31) Kamerun	(69) Tonga
(32) Kenya	(70) Trinidad és Tobago
(33) Kiribati	(71) Tuvalu
(34) Kongói Köztársaság	(72) Uganda
(35) Kongói Demokratikus Köztársaság	(73) Vanuatu
(36) Közép-afrikai Köztársaság	(74) Zambia
(37) Lesotho	(75) Zimbabwe
(38) Libéria	(76) Zöld-foki Köztársaság

A Kormány tagjainak rendeletei

A környezetvédelmi miniszter 6/2002. (III. 1.) KöM rendelete

**a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes
termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló
1995. évi LVI. törvény végrehajtásáról szóló
10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet módosításáról**

A környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény (a továbbiakban: Kt.) 21. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény végrehajtásáról szóló 10/1995. (IX. 28.) KTM rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítom:

1. §

Az R. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § (1) A belföldi kötelezett termékdíjköteles termékkel végzett tevékenységét az első fizetési kötelezettség keletkezésétől számított 15 napon belül köteles bejelenteni a Kt. 3. § rendelkezésein túlmenően a Környezetvédelmi alap célfeladat fejezeti kezelésű előirányzat (a továbbiakban: Kac.) kezelését végző szervnek.

(2) A Kac. kezelését végző szervnek történő bejelentést a 2. számú melléklet szerinti adattartalommal kell teljesíteni.”

2. §

Az R. 4. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A belföldi kötelezettnek a negyedévet követő hó 20. napjáig a tárgynegyedévi fizetési kötelezettségéről — havi bontásban — beszámolót kell benyújtania a Kac. kezelését végző szervhez. A termékdíjfizetést átvállalónak (másodlagos kötelezett) az átvállalási szerződés hatálya alatt a beszámolót akkor is be kell nyújtania, ha tárgynegyedévre vonatkozóan fizetési kötelezettsége nem keletkezett. A beszámolót benyújtásáról a Kac. kezelését végző szerv a kötelezett, illetve a másodlagos kötelezett részére 8 napon belül igazolást ad ki.”

3. §

Az R. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § (1) Az importáló kötelezett termékdíjkedvezmény, illetve -mentesség igénybevétele esetén a 3. számú mellékletnek megfelelő adattartalommal beszámolót köteles benyújtani a Kac. kezelését végző szervhez. A beszámolóra a belföldi kötelezettek vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az importáló kötelezett esetén a Kt. 4. § (3) bekezdése szerinti önbevallást megalapozó nyilvántartást a termékdíjköteles termék felhasználásba vételét igazoló nyilvántartás vagy a vámokmányok adatai alapján, csomagolóeszköz esetében a vámokmányok vagy a mérlegelési jegyzőkönyv adatai alapján kell vezetni.

(3) Csomagolóeszköz esetén a fizetendő termékdíj mértékének alapja az importáló kötelezett által a belföldi forgalom számára vámkezelt összes hulladék mennyisége, amely csökkenthető a belföldön beszerzett csomagolóeszköz, valamint a belföldi forgalom számára korábban vámkezelt csomagolóeszköz anyagfajtánként számított mennyiségével.”

4. §

Az R. 8. §-ának (1)—(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Kt. 5/C. § (1)—(2) bekezdéseiben foglaltak esetében a befizetett termékdíj a Kac. kezelését végző szervtől visszaigényelhető.

(2) A visszaigénylést az 5. számú melléklet 1. számú táblázat szerinti nyomtatványon lehet benyújtani, amelyet a termékdíjköteles termék exportálását igazoló vámárnyilatkozat, kitárolási rendelkezés (vámszabad területről külföldre irányuló export esetén), a termékdíjköteles termék megvásárlását igazoló [a 14. § (1) bekezdése szerint kiállított] számla egy példányával, anyagmérleggel együtt kell a Kac. kezelését végző szerv számára megküldeni negyedévenként, a negyedévet követő hó 20. napjáig. A visszaigénylés benyújtásával egyidejűleg a visszaigénylőnek igazolnia kell azt is, hogy 30 napnál régebbi vám-, illetve adótartozása nincs. A Kac. kezelését végző szerv a visszaigénylés jogosságának ellenőrzését követően, de legkésőbb 60 napon belül a termékdíjat visszautalja az exportálóknak.”

5. §

Az R. 10/D. §-ának bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„A 113/1995. (IX. 27.) Korm. rendelet 5. § (14)—(15) bekezdésében meghatározott elszámolás keretében az ott felsoroltakon kívül be kell nyújtani az alábbi okmányokat:”

6. §

Az R. 13. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Hasznosítási rendszeres támogatást nem lehet igénybe venni a termékdíjmentességbe beszámított hasznosított hulladékmennyiség, valamint azon fáradt olaj mennyiség után, amelyre a termékdíjat visszaigényelték.”

7. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg az R.

a) 1. §-ában az „az adott időpontban hatályos Kereskedelmi Vámtarifa rendszer szerinti vámtarifaszámú termékek után” szövegrész helyébe az „az adott időpontban

hatályos Kereskedelmi Vámtarifa rendszer szerinti vámtarifaszámú termékek után — az újrafutózott vagy használt gumi légabroncs; tömör vagy kis nyomású gumibroncs kivételével —” szövegrész lép,

b) 7. számú mellékletében a „Hűtőközeg környezetvédelmi termékdíja” táblázatban a „Regenerált CFC és CFC keverék” szövegrész helyébe a „Regenerált, illetve regenerálásra alkalmas CFC és CFC keverék” szövegrész lép,

c) 8. §-ának (6)—(8) bekezdései, valamint a 3. számú mellékletének 3. és 4. számú táblázatából a „Cskt.” és a „Cskt. alóli” szövegrészek hatályukat veszítik.

(2) Az R. 4. számú melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

Dr. Turi-Kovács Béla s. k.,
környezetvédelmi miniszter

Melléklet a 6/2002. (III. 1.) KöM rendelethez

[4. számú melléklet a 10/1995. (IX. 28.) KTM rendelethez]

Termékdíjköteles termékek köre

Megnevezés	Vámtarifaszám				
	kötelező alszám	KN-alszám	magyar alszám		
Motorbenzin	2710	11	41	00	
	2710	11	45	00	
	2710	11	49	00	
Gázolaj	2710	19	41	01	
	2710	19	45	01	
	2710	19	49	01	
Új pneumatikus gumibroncs:	— személygépkocsihoz, beleértve a mikrobuszt és a versenyautót is	4011	10	00	00
		4011	20	10	01
		4011	20	10	02
	— autóbushoz vagy teherautóhoz	4011	20	90	01
		4011	20	90	02
		4011	20	90	02
	— repülőgépekhez	4011	30	10	00
		4011	30	90	00
		4011	61	00	01
	— halszákmintás vagy hasonló felületű	4011	61	00	02
		4011	61	00	99
		4011	62	00	01
		4011	62	00	02
		4011	62	00	99
		4011	63	00	01
	4011	63	00	02	
	4011	63	00	99	

Megnevezés	Vámtarifaszám			
	kötelező alszám	KN-alszám	magyar alszám	
— másféle	4011	69	00	01
	4011	69	00	02
	4011	69	00	99
	4011	92	00	01
	4011	92	00	02
	4011	92	00	99
	4011	93	00	01
	4011	93	00	02
	4011	93	00	99
	4011	94	00	01
	4011	94	00	02
	4011	94	00	99
	4011	99	00	01
	4011	99	00	02
	4011	99	00	99
Újrafutózott vagy használt gumi légabroncs; tömör vagy kis nyomású gumiabroncs:	4012	11	00	00
	4012	12	00	00
	4012	13	10	00
	4012	13	90	00
	4012	19	00	00
Felújítható (újrafutózható) gumiabroncs [a 113/1995. (IX. 27.) Korm. rendelet 5. § (7) bekezdése alapján kiadott engedély esetén]	4012	20	10	01
	4012	20	90	01
Újrafutózható [a 113/1995. (IX. 27.) Korm. rend. 5. § (7) bekezdésében meghatározott engedéllyel nem rendelkező]	4012	20	10	01
	4012	20	90	01
Használt gumiabroncs:				
— újrafutózott	4012	10	10	00
	4012	10	30	00
	4012	10	50	00
	4012	10	80	00
— használt, de forgalomképes	4012	20	10	02
	4012	20	90	02
— — Más, tömör vagy kisnyomású gumiabroncs	4012	90	20	00
Szénhidrogének halogénszármazékai hűtőközeg céljára:				
— Aciklikus szénhidrogének két vagy több különböző halogént tartalmazó halogénszármazékai	ex 2903	41	00	00
	ex 2903	42	00	00
	ex 2903	43	00	00
	ex 2903	44	10	00
	ex 2903	44	90	00
	ex 2903	45	10	00
	ex 2903	45	15	00
	ex 2903	45	20	00
	ex 2903	45	25	00
	ex 2903	45	30	00

Megnevezés	Vámtarifaszám			
	kötelező alszám	KN-alszám	magyar alszám	
	ex 2903	45	35	00
	ex 2903	45	40	00
	ex 2903	45	45	00
	ex 2903	45	50	00
	ex 2903	45	55	00
	ex 2903	45	90	00
	ex 2903	46	10	00
	ex 2903	46	20	00
	ex 2903	46	90	00
	ex 2903	47	00	00
	ex 2903	49	10	00
	ex 2903	49	20	00
	ex 2903	49	30	00
	ex 2903	49	40	00
	ex 2903	49	80	00
— Teljesen halogénezett, csak fluorozott-klórozott aciklikus szénhidrogént tartalmazó elegyek	ex 3824	71	00	00
	ex 3824	79	00	00
— Részlegesen halogénezett fluorozott-klórozott aciklikus szénhidrogént tartalmazó keverékek	ex 3824	90	99	07
— Más részlegesen halogénezett aciklikus szénhidrogént tartalmazó keverékek	ex 3824	90	99	08
Légkondicionáló berendezések:				
— kompaktkészülék, ablakra vagy falra szerelhető	8415	10	00	00
— gépjárművekben az utastér hűtésére szolgáló berendezés	8415	20	00	00
— hűtőegységet és hűtő-fűtő ciklus megfordítására alkalmas szelepet is tartalmazó berendezés	8415	81	10	00
	8415	81	90	00
— másféle, hűtőegységgel	8415	82	10	00
	8415	82	80	00
Hűtő- és fagyasztógépek:				
— kombinált hűtő-fagyasztógép, külön külső ajtókkal	8418	10	10	00
	8418	10	91	00
	8418	10	99	00
Háztartási hűtőgép:				
Kompresszoros típusú (új és használt)	8418	21	10	00
	8418	21	51	00
	8418	21	59	00
	8418	21	91	00
	8418	21	99	00
Abszorpciós típusú (új és használt)	8418	22	00	00
— másféle (új és használt)	8418	29	00	00
— fagyasztóláda, legfeljebb 800 l űrtartalommal (új és használt)	8418	30	10	00
	8418	30	91	00
	8418	30	99	00

Megnevezés	Vámtarifaszám			
	kötelező	alszám	KN-alszám	magyar alszám
— fagyasztószekrény, legfeljebb 900 l	8418	40	10	00
	8418	40	91	00
	8418	40	99	00
— más hűtő- vagy fagyasztóláda, -szekrény, kiállítópult, vitrin és hasonló hűtő- vagy fagyasztó bútor	8418	50	11	00
	8418	50	19	00
	8418	50	91	00
	8418	50	99	00
— Kompresszoros típusú, hőcserélős kondenzátorral	8418	61	10	00
	8418	61	90	00
	8418	69	10	00
— másféle	8418	69	91	00
	8418	69	99	00
Csomagolóeszközök:				
Műanyagból:				
Doboz, láda, ládakeret és hasonló	3923	10	00	00
Zsák, zacskó (kúp alakú is)				
— etilén polimerekből	3923	21	00	01
	3923	21	00	99
— más műanyagokból	3923	29	10	01
	3923	29	10	99
	3923	29	90	01
	3923	29	90	99
Ballon, palack és hasonló cikkek, a nyers darabok kivételével	3923	30	10	99
	3923	30	90	99
Más, csomagolóeszköz céljára	ex 3923	90	10	00
	ex 3923	90	90	00
Műanyag edények, evőeszközök, konyhafelszerelések, más háztartási eszközök és egészségügyi áruk csomagolóeszköz céljára	ex 3924	10	00	00
	ex 3924	90	11	00
	ex 3924	90	19	00
	ex 3924	90	90	00
Fából:				
Láda, doboz, rekesz, dob és hasonló csomagolóanyag, kábel- dob	4415	10	10	01
	4415	10	10	02
	4415	10	10	99
	4415	10	90	00
Hordó, kád, dézsa és fából készült más kádáripari termék és azok elemei, hordódonga is	ex 4416	00	10	00
	ex 4416	00	90	01
	ex 4416	00	90	99
Papírból, kartonból és hasonlóból:				
Doboz, láda, tok hullámpapírból vagy kartonból — összehajtható doboz, láda és tok, hullámpapírból vagy kartonból készültek kivételével	4819	10	00	00
	4819	20	10	00
	4819	20	90	00

Megnevezés	Vámtarifaszám			
	kötelező	alszám	KN-alszám	magyar alszám
Zsák és zacskó, amelynek talpmérete legalább 40 cm	4819	30	00	00
Más zsák és zacskó (kúp alakú is)	4819	40	00	00
Más csomagolóeszköz, a hanglemezbortó kivételével	4819	50	00	01
	4819	50	00	99
Tálca, tál, tányér, csésze és hasonló papírból vagy kartonból	ex 4823	60	10	00
Más	ex 4823	60	90	00
Papíripari rostanyagból öntött vagy sajtolt tálca és doboz	4823	70		
Tojás csomagolására szolgáló öntött tálca és doboz	4823	70	10	
Tojástálca	4823	70	10	01
Egyéb	4823	70	10	99
Textilből:	6305	10	10	01
Zsák és zacskó áruk csomagolására	6305	10	10	02
	6305	10	10	99
	6305	10	90	01
	6305	10	90	99
	6305	20	00	01
	6305	20	00	99
	6305	32	11	00
	6305	32	81	00
	6305	32	89	00
	6305	32	90	00
	6305	33	10	00
	6305	33	91	00
	6305	33	99	99
	6305	39	00	01
	6305	39	00	02
	6305	39	00	99
	6305	90	00	01
	6305	90	00	99
Kerámiából:				
Korsó, tégely és hasonló áru kerámiából szállítására vagy csomagolására	ex 6909	90	00	01
	ex 6909	90	00	99
Más kerámia csomagolóeszköz céljára	6914	10	00	00
	6914	90	10	00
	6914	90	10	00
Üvegből:				
Befőző üveg	7010	90	10	01
	7010	90	10	99
Más	7010	90	21	01
	7010	90	21	99
	7010	90	31	01
	7010	90	31	99
	7010	90	41	01
	7010	90	41	99

Megnevezés	Vámtarifaszám			
	kötelező alszám	KN-alszám	magyar alszám	
	7010	90	43	01
	7010	90	43	99
	7010	90	45	01
	7010	90	45	99
	7010	90	47	01
	7010	90	47	02
	7010	90	47	99
	7010	90	51	01
	7010	90	51	99
	7010	90	53	01
	7010	90	53	99
	7010	90	55	01
	7010	90	55	99
	7010	90	57	01
	7010	90	57	02
	7010	90	57	99
	7010	90	61	01
	7010	90	61	99
	7010	90	67	01
	7010	90	67	02
	7010	90	67	99
	7010	90	71	01
	7010	90	71	02
	7010	90	71	99
	7010	90	79	01
	7010	90	79	02
	7010	90	79	99
	7010	90	91	01
	7010	90	91	02
	7010	90	91	99
	7010	90	99	01
	7010	90	99	02
	7010	90	99	99

Vasból vagy acélból:

- tartály, ciszterna, tárolókád és hasonló tárolóedény, bármilyen anyag (a sűrített és folyékony gáz kivételével) tárolásra vasból vagy acélból, több mint 300 liter űrtartalommal csomagolóeszköz céljára

ex 7309	00	10	99
ex 7309	00	30	99
ex 7309	00	59	99
ex 7309	00	90	99

Megnevezés	Vámtarifaszám		
	kötelező alszám	KN-alszám	magyar alszám
— tartály, hordó, dob, kanna, doboz és hasonló edény, bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, vasból vagy acélból, legfeljebb 300 liter űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezés nélkül, csomagolóeszköz céljára	7310		
	ex 7310	10	00
	ex 7310	10	00
	ex 7310	21	11
	ex 7310	21	19
	ex 7310	21	91
	ex 7310	21	91
	ex 7310	21	99
	ex 7310	21	99
	ex 7310	29	10
	ex 7310	29	10
	ex 7310	29	90
	ex 7310	29	90
— tartály vasból vagy acélból, sűrített vagy folyékony gáz tárolására, csomagolóeszköz céljára	ex 7311	00	10
	ex 7311	00	10
	ex 7311	00	91
	ex 7311	00	91
	ex 7311	00	99
	ex 7311	00	99
Alumíniumból:			
— tartály, ciszterna, tárolókád és hasonló tárolóedény, bármilyen anyag (a sűrített és folyékony gáz kivételével) tárolásra alumíniumból, több mint 300 liter űrtartalommal, csomagolóeszköz céljára	ex 7611	00	00
	ex 7611	00	00
	ex 7612	10	00
	ex 7612	90	10
	ex 7612	90	20
— alumíniumhordó, -dob, -kanna, -doboz és hasonló edény, bármilyen anyag (a sűrített és folyékony gáz kivételével) tárolásra alumíniumból, legfeljebb 300 liter űrtartalommal csomagolóeszköz céljára	ex 7612	90	91
	ex 7612	90	91
	ex 7612	90	98
	ex 7612	90	98
— alumínium tartály sűrített vagy folyékony gáz tárolására csomagolóeszköz céljára	ex 7613	00	00

Megnevezés	Vámtarifaszám			
	kötelező alszám	KN-alszám	magyar alszám	
Elektromos akkumulátorok:	8507	10	10	00
	8507	10	31	00
	8507	10	39	00
	8507	10	81	00
	8507	10	89	00
	8507	20	10	00
	8507	20	31	00
	8507	20	39	00
	8507	20	81	00
	8507	20	89	00
	8507	30	10	00
	8507	30	91	00
	8507	30	93	00
	8507	30	98	00
	8507	40	10	00
	8507	40	90	00
	8507	80	10	00
	8507	80	91	00
	8507	80	99	00
Egyéb kőolajtermék				
Fűtőolaj				
Magyar szabványnak nem megfelelő fűtőolaj				
Speciális célokra	ex 2710	19	51	00
Vegyipari célokra	ex 2710	19	55	00
Másféle célokra, legfeljebb 1 tömegszázalék kéntartalommal	ex 2710	19	61	00
1 tömegszázalékot meghaladó, de legfeljebb 2 tömegszázalék kéntartalommal	ex 2710	19	63	00
2 tömegszázalékot meghaladó, de legfeljebb 2,8 tömegszázalék kéntartalommal	ex 2710	19	65	00
2,8 tömegszázalékot meghaladó kéntartalommal	ex 2710	19	69	00
Magyar szabványnak megfelelő, de 2,8 tömegszázalékot meghaladó kéntartalmú fűtőolaj	ex 2710	19	69	00
Kenőolaj				
Motorolaj, kompresszor kenőolaj, turbina kenőolaj	2710	19	81	00
Hidraulikus célú folyadék	2710	19	83	00
Fehérolajok	2710	19	85	00
Differenciáloolaj és reduktorolaj	2710	19	87	00
Forgásnélküli fémalakításhoz keverék, gumi kenőanyag, korróziógátló olaj	2710	19	91	00
Villamos szigetelési olaj	2710	19	93	00
Orsóolaj	2710	19	99	01
Egyéb, kivéve kenőzsírok és az 1997. január 1-jén hatályos Kereskedelmi Vámtarifa szerint a 2710 00 85 00 vámtarifaszám alá tartozó kenőolajok	2710	19	99	99
Rozsdagátló készítmény	3403	11	00	01

Megnevezés	Vámtarifaszám			
	kötelező alszám	KN-alszám	magyar alszám	
Egyéb	3403	11	00	99
Rozsdagátló készítmény	3403	19	10	01
Egyéb, kivéve kenőzsírok	3403	19	10	99
Gépek, berendezések és járművek kenőanyagai, kivéve kenőzsír	3403	19	91	
Rozsdagátló készítmény	3403	19	91	01
Egyéb	3403	19	91	99
Másféle	3403	19	99	
Rozsdagátló készítmény	3403	19	99	01
Egyéb	3403	19	99	99
Gépek, berendezések és járművek kenőanyagai, kivéve kenőzsír	3403	99	10	00
Más	3403	99	90	00
Hidraulikusfék-folyadék és más folyadék hidraulikus célra	3819	00	00	00

A környezetvédelmi miniszter 7/2002. (III. 1.) KöM rendelete

a használt és szennyvizek kibocsátásának méréséről, ellenőrzéséről, adatszolgáltatásáról, valamint a vízszennyezési bírság sajátos szabályairól

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (8) bekezdésének *d)* és *m)* pontjában kapott felhatalmazások alapján, az érdekelt miniszterekkel egyetértésben a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. §

(1) A rendelet hatálya kiterjed:

a) arra a természetes és jogi személyre, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre, aki (amely) a felszíni vizekkel kapcsolatban jogokkal rendelkezik, vagy akit (amelyet) kötelezettségek terhelnek, valamint akinek (amelynek) létesítménye vagy terméke, illetve tevékenysége vízszennyezést okoz vagy okozhat,

b) a felszíni vizekre, azok terhelésére, veszélyeztetésére, szennyezésére.

(2) A rendelet hatálya nem terjed ki:

a) a természetes és mesterséges eredetű radioaktív anyagoktól eredő vízszennyezésre,

b) ha jogszabály másképp nem rendelkezik, az egyedi házi szennyvíz kibocsátásokra.

Alapfogalmak

2. §

E rendelet alkalmazásában:

a) akkreditált laboratórium: a csatornabírságról szóló 204/2001. (X. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Csbr.) 2. § 4. pontja szerinti elismert (akkreditált) laboratórium;

b) hatóság: a vízszennyezési bírság megállapítása, illetve a közvetlen és a technológiai határértékekkel meghatározott szennyező anyag közvetett bevezetésének ellenőrzése tekintetében az illetékes környezetvédelmi felügyelőség, közvetett bevezetés esetén az önellenőrzési terv jóváhagyása tekintetében az illetékes vízügyi igazgatóság;

c) helyszíni ellenőrzés: az a hatósági ellenőrzés, melynek célja a kibocsátó szennyvízkibocsátásának (a szennyező anyagok) mennyiségi és minőségi megállapítása, továbbá az önellenőrzési rendszerben szolgáltatott szennyvízkibocsátási jellemzők ellenőrzése;

d) ismételt helyszíni ellenőrzés: a helyszíni ellenőrzés — kibocsátó kérelme alapján történő — megismétlése;

e) újabb helyszíni ellenőrzés: egy helyszíni ellenőrzés után, a kibocsátott szennyvíz mennyiségi vagy minőségi jellemzőinek a befogadó védelme szempontjából hátrányos megváltozása miatt lefolytatott újbóli helyszíni ellenőrzés;

f) mintavételi hely: a szennyvízkibocsátások engedélyben meghatározott ellenőrzési helye;

g) önellenőrzés: a kibocsátott szennyvíz, valamint a benne lévő szennyező anyagok előírás szerinti mennyiségi és minőségi méréséről, az adatok rögzítéséről és megőrzéséről a kibocsátó részéről történő gondoskodás.

A szennyvízkibocsátások ellenőrzésének általános szabályai

3. §

(1) A felszíni vízbe való közvetett és közvetlen bevezetés ellenőrzését — a felszíni vizek minősége védelmének egyes szabályairól szóló 203/2001. (X. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Fvr.) 19. §-ában meghatározottakra is figyelemmel — különösen a (2)—(7) bekezdésekben előírtak szerint kell végezni.

(2) Az önellenőrzésre kötelezett kibocsátó [Fvr. 19. § (2) bekezdés] a hatóság által jóváhagyott önellenőrzési terv alapján, önellenőrzéssel köteles végezni a kibocsátott szennyvíz mennyiségének, valamint a szennyvízben lévő szennyező anyagok fajtájának és mennyiségének (koncentrációjának) mérését (meghatározását).

(3) Önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátó — a hatóságnak történő bejelentéssel és jóváhagyással — önellenőrzésre vállalkozhat. Ez esetben a kibocsátókra, az önellenőrzésre kötelezettekre vonatkozó ellenőrzési szabályokat kell alkalmazni.

(4) A kibocsátó [Fvr. 3. § j) pont] önellenőrzésének megfelelőségét, továbbá az önellenőrzésre nem kötelezett, és nem vállalkozott kibocsátók esetében a határértékek betartását a hatóság helyszíni ellenőrzéssel egybekötött mintavételezéssel ellenőrzi.

(5) Az önellenőrzés eredményeit e rendeletben előírtak szerint a kibocsátó köteles megküldeni a hatóságnak és víziközmű-hálózatba való kibocsátás esetén a szolgáltatónak is.

(6) Az önellenőrzésre kötelezett kibocsátó köteles az *1. számú mellékletben* meghatározottak szerint a szennyvízkibocsátás és a technológiai folyamatok üzemviteléről üzemnaplót vezetni, illetve az adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tenni.

(7) A (6) bekezdés szerinti üzemnapló vezetését minden naptári évben újra kell kezdeni. Az üzemnaplót a hatóság bármikor jogosult ellenőrizni, és az üzemeltetőt a tapasztalt hiányosságok megszüntetésére vagy pótlására kötelezni.

(8) A víziközmű-hálózaton keresztül szabadkiömléssel, közvetlenül bevezetett szennyvízkibocsátások önellenőrzésére vonatkozó kötelezettséget a hatóság egyedileg határozza meg, mérlegelve az önellenőrzés gyakorlati megvalósíthatóságát és költségvonzatait.

4. §

(1) A hatóság és víziközmű-hálózatba való kibocsátás esetén a szolgáltató is [Fvr. 19. § (5) bekezdés] — amennyiben önellenőrzési feladatot a kibocsátótól nem vállalt át — az e rendelet szerint meghatározott, a kibocsátott szennyvíz mennyiségének, a szennyező anyag tartalmának vizsgálá-

latára, illetve az engedélyben előírtak betartására vonatkozóan helyszíni ellenőrzést folytathat, és arról a *2. számú melléklet* szerinti tartalommal jegyzőkönyvet vesz fel.

(2) A kibocsátó köteles

a) az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során a mintavételi feltételeket biztosítani,

b) az ellenőrző hatóság — illetve a szolgáltató — képviselőjének jelezni a kibocsátott szennyező anyagok mennyiségét és minőségét befolyásoló változásokat, ezek kezdő és befejező időpontját,

c) megadni naptári évre vagy az időnyre, illetőleg a működési ciklusra tervezett üzemnapok számát,

d) az ellenőrző hatóság — illetve a szolgáltató — képviselőjének kérésére adatot közölni a szennyező anyagok kibocsátásával kapcsolatos anyagfelhasználásról,

e) az üzemnaplót ellenőrzés céljából a hatóság — illetve a szolgáltató — képviselőjének átadni.

(3) A helyszíni ellenőrzés eredményének szakvéleményben történő megállapításait a vízminták akkreditált laboratóriumi elemzésével kell alátámasztani.

(4) Az önellenőrzés során vett vízminták elemzését csak akkreditált laboratórium végezheti

a) egységes környezethasználati engedélyköteles létesítmények,

b) megbízott külső laboratórium, esetében.

(5) Az önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátó részére — amennyiben azt kéri és az ahhoz szükséges eszközöket biztosítja — a vízmintákból ellenőrző vizsgálat céljára, megfelelő kontrollmintát kell rendelkezésre bocsátani.

Mintavételi, mérési eljárások

5. §

(1) A kibocsátott szennyvíz mennyiségét mérésel kell megállapítani, ha ez nem lehetséges, a felhasznált víz mennyiségéből műszaki becsléssel kell a szennyvíz mennyiséget meghatározni. A beszerzett víz mennyiségéből le kell vonni azt a vízmennyiséget, amelyet a kibocsátó, általa bizonyíthatóan nem vezet be a befogadóba (pl. a termékbe bedolgozott, a szennyvízelvezető művön elvezetett stb. vizek mennyiségét).

(2) A kibocsátott szennyvizekből minőségük megállapítása végett mintát kell venni. A vízmintát a helyszíni ellenőrzés során kibocsátott szennyvízből valamennyi kibocsátó helyen, a befogadóba való bevezetés előtti utolsó csatornából, illetve a szennyvízkibocsátásra jellemző más — engedély szerinti — helyen kell kivenni. Ha a kibocsátó az üzemeléshez szennyezett vizet használ fel, a felhasználásra kerülő vízből is mintát kell venni.

(3) Az engedélyben előírt határértékek általában arra a helyre vonatkoznak, ahol a telephelyről távozó (tisztított) vizet a befogadóba vezetik. Amennyiben az engedélyben megállapított szennyvízkibocsátási határértékek meghatározásánál a kibocsátási határértékre vonatkozó előírás szerint a megállapított követelmények a szennyvíz keletkezési helyére vagy az elkeveredés előtti helyre is vonatkoznak, akkor a kibocsátónak azt be kell tartani.

Önellenőrzés közvetlen bevezetés esetén

6. §

(1) Az önellenőrzés megkezdése előtt a kibocsátó a szennyvízkibocsátásra vonatkozó engedélyben előírtaknak figyelembevételével önellenőrzési tervet köteles készíteni és a hatóságnak elfogadásra megküldeni. Az önellenőrzési terv elfogadásáról a hatóság — az illetékes vízügyi hatóság véleményének figyelembevételével — dönt.

A tervben meg kell határozni:

a) az önellenőrzés keretében figyelembe vett mintavételt és a minták vizsgálatát végző laboratóriumot, szervezetet;

b) az önellenőrzés részletes vizsgálati tervét, a mintavételek gyakoriságát, figyelemmel a technológiára és az egyéb, egyedi sajátosságokra,

ba) idényüzemnél, az idény tartama alatti mintavételek számát,

bb) változó szennyvíz-kibocsátású üzemnél, a szennyvízkibocsátást jellemző ciklusokra vonatkozó mintavételek számát, gyakoriságát;

c) a mintavételi helyeket, a mintavételi feltételeket, ideértve azokat a körülményeket is, amelyek a mintavételt befolyásolhatják;

d) a vizsgálni szükséges komponenseket, az alkalmazni kívánt analitikai módszereket, továbbá a jellemző szennyezőanyag-koncentráció, illetve a szennyező anyag mennyiség meghatározásának módját;

e) a vizsgálati eredményeknek a hatóság részére történő megküldésének módját;

f) a vitás kérdésekben irányadó, akkreditált laboratórium megnevezését;

g) a veszélyes anyagok kibocsátása esetén azok ellenőrzésére alkalmazott monitoring tervet.

(2) Amennyiben a kibocsátásban lényeges változás nem következik be, az elfogadott önellenőrzési tervet háromévente — lényeges változás esetén, annak hatóság általi megállapítása után — felül kell vizsgálni és a hatósággal újból elfogadtatni.

(3) Az önellenőrzési tervre vonatkozó észrevételeket a terv benyújtásától számított 60 napon belül a hatóság a kibocsátónak köteles eljuttatni, és a kibocsátó az önellenőrzési tervet e szerint köteles javítani. Ha a hatóság a tervre

60 napon belül észrevételt nem tesz, jóváhagyását megadottnak kell tekinteni.

(4) Amennyiben az önellenőrzésre kötelezett kibocsátó önellenőrzési tervet nem készít, illetve azt a hatóság részére nem küldi meg, vagy az önellenőrzést nem az elfogadottak szerint végzi és ennek következtében a szennyvízkibocsátás az önellenőrzés keretében nem ellenőrizhető, a hatóság a szennyvízkibocsátót a kibocsátó költségére külön helyszíni ellenőrzésen ellenőrzi.

Helyszíni ellenőrzés közvetlen bevezetés esetén

7. §

(1) A helyszíni ellenőrzésre meg kell hívni az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat illetékes szervét (a továbbiakban: közegészségügyi hatóság). Amennyiben olyan kibocsátó által kibocsátott szennyvíz ellenőrzésére kerül sor, amely kibocsátónál a közegészségügyi hatóság elrendelte a kibocsátott szennyvíz állandó vagy meghatározott időszakokra vonatkozó fertőtlenítését, a közegészségügyi hatóságnak a helyszíni ellenőrzésen való részvétele kötelező.

(2) A vízminták elemzését a helyszíni ellenőrzést folytató környezetvédelmi felügyelőség, illetőleg a bakteriális szennyező anyagra vonatkozó elemzést a közegészségügyi hatóság laboratóriumai végzik.

Önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátók helyszíni ellenőrzése közvetlen bevezetés esetén

8. §

(1) Önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátóknál, folyamatos szennyvízkibocsátás esetén a hatóság naptári évenként legalább két alkalommal, az év első és második felében helyszíni ellenőrzést tarthat.

(2) Az év meghatározott szakaszában üzemelő kibocsátónál (idényüzem) az idény tartama, az időszakosan változó technológiával vagy szennyvízkibocsátással folyamatosan üzemelő kibocsátónál a különböző működési ciklusok tartama alatt kell a helyszíni ellenőrzést a szükséges gyakorisággal megtartani.

(3) Amennyiben a kibocsátó éves szennyvízmennyiségének egy üzemnapra jutó mennyisége nem haladja meg a 15 m³-t, és nem bocsát ki veszélyes anyagot, bőripari, vegyipari és fémmegmunkálási eredetű szennyvizet, akkor az év első felében végzett helyszíni ellenőrzés eredményét egész évre meghatározónak kell tekinteni, kivéve, ha a kibocsátó az ellenőrzést követően ismételt helyszíni ellenőrzés elvégzését kezdeményezte, vagy a hatóság újabb ellenőrzést végzett.

(4) A vízmintákat laboratóriumi vizsgálatnak kell alávetni, és az engedélyben előírtaknak való megfelelésről a kibocsátóval a 16—18. §-ok szerint egyeztetni kell.

*Önellenőrzésre kötelezett kibocsátók helyszíni ellenőrzése
közvetlen bevezetés esetén*

9. §

(1) A hatóság az önellenőrzésre kötelezett kibocsátó önellenőrzési rendszere megbízhatóságának, valamint az engedélyben előírt kibocsátási követelményeknek való megfelelésének ellenőrzésére helyszíni ellenőrzést tarthat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti helyszíni ellenőrzést, az adott helyszíni ellenőrzési évében a hatóság két alkalommal — folyamatos szennyvízkibocsátás esetén az év első és második felében — folytatja le.

(3) Idényüzem, illetve időszakos üzem esetében a helyszíni ellenőrzéseket a 8. § (2) bekezdése szerint kell ütemezni.

10. §

(1) A kibocsátó önellenőrzési rendszerének helyszíni ellenőrzése során a 2. számú mellékletben előírtakon túl, jegyzőkönyvben kell rögzíteni az önellenőrzési tervben nem szereplő vagy attól eltérő adatokat, jellemzőket.

(2) A kibocsátott szennyvizek minőségének megállapításához a vízmintákat, az önellenőrzési terv szerinti mintavételi helyeken és módon, a technológiára jellemző sajátosságok figyelembevételével kell venni.

(3) Minden mintavételezéskor megosztott mintát kell előállítani, külön a hatósági laboratórium és külön a kibocsátó önellenőrző laboratórium részére.

(4) A kibocsátó önellenőrzését végző laboratórium a helyszíni ellenőrzés mintavételezésének napjától számított 15 napon belül köteles megküldeni a hatósági laboratórium részére a helyszíni ellenőrzésen vett minták laboratóriumi elemzésének eredményét.

(5) A hatóságnak a (4) bekezdés szerinti eredmény és a saját hatósági laboratóriuma eredményének összevetése után az önellenőrzés megbízhatóságáról és az engedélyben előírt szennyvízkibocsátási követelményeknek való megfelelésről a kibocsátóval a 16—18. §-ok szerint egyeztetni kell.

*Helyszíni ellenőrzés közvetlen bevezetéssel történt
rendkívüli szennyezés esetén*

11. §

(1) Rendkívüli szennyezés esetén [Fvr. 7. § (11) bekezdés] a hatóság a szennyezést okozó kibocsátónál azonnali,

mintavételezéssel egybekötött helyszíni ellenőrzést tart, és azt a rendkívüli szennyezés tartama alatt szükség szerinti gyakorisággal megismétli.

(2) A helyszíni ellenőrzés megállapításait a rendkívüli szennyezés egész tartamára, ha azonban a rendkívüli szennyezés tartama alatt több helyszíni ellenőrzés megtartására kerül sor, azok megállapításait a következő helyszíni ellenőrzésig, illetve a rendkívüli szennyezés megszűnéséig kell jellemzőnek tekinteni.

(3) A vízminták laboratóriumi elemzését soron kívül el kell végezni, és az összesített eredményt tartalmazó tájékoztatót a rendkívüli szennyezés megszűnését követő 15 napon belül meg kell küldeni a kibocsátónak.

(4) A kibocsátó a tájékoztatóra, annak kézhezvételétől számított 15 napon belül indoklással ellátott észrevételt tehet.

(5) Rendkívüli szennyezés esetén a szennyező anyagok mennyisége, a határértékek figyelembevétele nélkül, anyagmérleg alapján, vagy ha az nem áll rendelkezésre, a kibocsátott szennyvíz minőségi és mennyiségi adataira figyelemmel műszaki becsléssel is meghatározható. A hatóságnak a becslés során figyelembe vett körülményeket jegyzőkönyvben kell rögzítenie, melyre a kibocsátó észrevételt tehet.

*A technológiai határértékek betartásának ellenőrzésére
vonatkozó rendelkezések közvetett bevezetés esetén*

12. §

A 3. § (2) bekezdése szerint önellenőrzésre kötelezett kibocsátó, közvetett bevezetés esetén, a kibocsátott szennyvíz mennyiségét és a kibocsátott szennyvízben technológiai határértékkel meghatározott szennyező anyagok mennyiségének (koncentrációjának) mérését (meghatározását) az illetékes vízügyi hatóság által — az illetékes környezetvédelmi hatóság véleményének figyelembevételével — jóváhagyott önellenőrzési terv szerinti önellenőrzéssel köteles végezni.

13. §

(1) A felszíni vízbe — közvetett úton — technológiai határértékkel meghatározott szennyező anyagot vezető, önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátásoknál a 8. § (1) és (2) bekezdésekben foglaltak szerint kell időközönként helyszíni ellenőrzést tartani.

(2) Bőr-, fém- és vegyipari eredetű szennyvíz kivételével — az éves kibocsátás adatai alapján — az üzemnapenkénti 15 m³ átlagot el nem érő közvetett bevezetés esetén, az év első felében végzett helyszíni ellenőrzés eredményét egész évre meghatározónak kell tekinteni, kivéve, ha a kibocsátó

az ellenőrzést követően ismételt helyszíni ellenőrzés elvégzését kezdeményezte, vagy a hatóság, illetve a szolgáltató újabb ellenőrzést végzett.

(3) A felszíni vízbe közvetett úton, technológiai határértékkel meghatározott szennyező anyagot vezető, önellenőrzési kötelezettség alá tartozó kibocsátásoknál a hatóság vagy a szolgáltató, az önellenőrzés megbízhatóságát a 9. § (2) és (3) bekezdésekben foglaltak szerint, időközönként ellenőrzi.

14. §

(1) Az a kibocsátó, amely technológiai határértékekkel meghatározott szennyező anyagokat közvetve felszíni vízbe vezet és önellenőrzésre kötelezett, önellenőrzési tervét a csatornabírságról szóló a Csbr. 3. § (4)—(7) bekezdései szerint kell elkészítenie és jóváhagyatnia, e rendelet 12. §-ára figyelemmel.

(2) Amennyiben a technológiai határértékekkel meghatározott szennyező anyagokat közvetve felszíni vízbe vezető önellenőrzésre kötelezett kibocsátó önellenőrzési tervet nem készít, illetve azt a hatóság részére nem küldi meg, vagy az önellenőrzést nem az elfogadottak szerint végzi, és ennek következtében a szennyvízkibocsátás az önellenőrzés keretében nem ellenőrizhető, a hatóság köteles a kibocsátót a kibocsátó költségére külön helyszíni ellenőrzésen ellenőrizni.

15. §

(1) A kibocsátó számára előírt technológiai határértékek ellenőrzésének mintavételi helyét (vagy helyeit) az engedély és az önellenőrzési terv tartalmazza. Amennyiben az engedélyben a szennyvíz keletkezési helyére, vagy elkeveredés előtti pontjára technológiai határérték, vagy egyéb követelmény van előírva, akkor ezeken a helyeken is kell a szennyvíz minőségét ellenőrizni.

(2) Önellenőrzésre kötelezett kibocsátóknál a mintavételezést, a minták elemzését és az eredményközlését a 10. § (2)—(5) bekezdései szerint kell végezni.

A helyszíni ellenőrzés eredményének értékelése és a kibocsátóval való egyeztetése

16. §

(1) Amennyiben a helyszíni ellenőrzés során vett szennyvízminták értékelése szerint a kibocsátott szennyvízben lévő szennyező anyagok mennyisége, illetve koncentrációja az engedélyben meghatározott határértékeket meghaladja, továbbá ha a hatósági laboratórium által végzett elemzés eredménye nagyobb koncentrációjú (mennyi-

ségű) kibocsátást mutat, mint az önellenőrző laboratórium vizsgálat eredménye, akkor a hatóság a kibocsátót az ellenőrzéstől számított 30 napon belül erről tájékoztatja.

(2) A tájékoztatónak tartalmaznia kell:

a) a helyszíni ellenőrzések és mintavételek helyét, időpontját és módját,

b) a szennyvízminták azonosító számjelleit,

c) a szennyvízkibocsátással összefüggő szakmai megállapításokat,

d) a szennyvízminták laboratóriumi vizsgálatának (elemzésének) eredményét, az engedély szerinti határértékek megjelölésével,

e) a szennyező anyag koncentrációjának határérték feletti meghatározását,

f) a kibocsátott szennyvíz napi mennyiségét m³-ben,

g) a naponta kibocsátott szennyvíz határérték feletti szennyező anyag mennyiségét kg/nap-ban,

h) a vizsgálat, illetve helyszíni ellenőrzés egyéb megállapításait, különösen azt, hogy a vizsgálat, mintavétel eredménye mely időszakra meghatározó,

i) önellenőrzési kötelezettség alá tartozó kibocsátás helyszíni ellenőrzése esetében az önellenőrző laboratórium vizsgálati eredménytől eltérő (nagyobb koncentrációt mutató) hatósági laboratóriumi vizsgálati eredményt.

(3) Ha a vízminta bakteriális szennyeződést is tartalmaz, a tájékoztatóba a közegészségügyi hatóság szakvéleményét is bele kell foglalni. Ennek érdekében a közegészségügyi hatóság az általa elvégzett laboratóriumi vizsgálatról készült szakvéleményét az ellenőrzéstől számított 15 napon belül köteles a környezetvédelmi hatóságnak megküldeni.

(4) A kibocsátó a tájékoztató átvételét követő 15 napon belül észrevételt tehet, amiben meg kell jelölni azokat a tényeket és velük kapcsolatosan azon közvetlen vagy közvetett bizonyítékokat, amely alapján a megállapításokat vitatja. A 15 napon túl tett észrevételeket a hatóság nem köteles figyelembe venni.

(5) Az észrevétellel kapcsolatos álláspontjáról a hatóság 15 napon belül köteles a kibocsátót tájékoztatni. Amennyiben a kibocsátó az észrevételben a helyszíni ellenőrzést egészben, vagy a vitatott megállapítás tisztázásához szükséges részében megismételni kérte, a vizsgálat megismétléséről a hatóság a kibocsátó költségére az észrevételek benyújtásától számított 30 napon belül gondoskodni köteles, amennyiben a kibocsátó megelőlegezi két ismételt helyszíni ellenőrzés költségét.

(6) Amennyiben az önellenőrző laboratórium és a hatósági laboratórium vizsgálati eredményei eltérnek, akkor

a) ha az önellenőrző laboratórium nem akkreditált, a hatósági laboratórium vizsgálati eredményét kell elfogadni;

b) ha az önellenőrző laboratórium akkreditált [4. § (4) bekezdés], a laboratóriumok tisztázzák a vizsgálat során alkalmazott analitikai eljárásokat, vizsgálati körülményeket, és a kibocsátóra nézve hátrányos véleményeltérés esetén a kibocsátó kezdeményezésére ismételt helyszíni

ellenőrzésre kerül sor, a kibocsátó költségére. Továbbra is fennmaradó vitás kérdések esetén az önellenőrzési tervben meghatározott irányadó laboratórium mérési eredménye meghatározó.

(7) Az (5) bekezdés szerinti, észrevételezés alapján végzett ismételt helyszíni ellenőrzés után — amennyiben a hatóság úgy dönt — 90 napon belül (de legkésőbb a tárgyév december 31-éig) előzetes bejelentés nélkül, a szennyvíz-kibocsátás engedély szerinti megfelelést, illetve az önellenőrzési rendszer megbízhatóságát ismételt helyszíni ellenőrzés lefolytatásával kontrollálhatja.

(8) Ha a hatóság a (7) bekezdés szerinti ellenőrzést nem folytatta le, a kibocsátó által megelőlegezett két ismételt helyszíni ellenőrzési költségnek a felét legkésőbb a tárgyév december 31-éig a kibocsátó részére vissza kell utalnia.

(9) Ha a kibocsátó a (4) bekezdés szerinti lehetőséggel nem élt, a szennyvízkibocsátásra a hatóság által folytatott helyszíni ellenőrzés eredménye a meghatározó.

17. §

(1) Az önellenőrző rendszer megbízhatónak minősítendő, ha

a) a kibocsátó az önellenőrzést a hatóság által jóváhagyott önellenőrzési terv szerint folytatja,

b) a helyszíni ellenőrzés eredményei jellemzően meggyeznek a közös mintavételezés során párhuzamosan végzett önellenőrzési eredményekkel, és

c) az éves önellenőrzési adatszolgáltatás mérési (szennyező anyag mennyiségi) eredményeit a helyszíni ellenőrzés laboratóriumi eredményeivel összehasonlítva, a határérték túllépése esetén, azok jellemzően nem csak a helyszíni ellenőrzés időszakára esnek, így a helyszíni ellenőrzés eredménye illeszkedik az önellenőrzési eredmények sorába.

(2) Ha a hatóság a helyszíni ellenőrzés során az önellenőrzés terén — az önellenőrzési tervben előírtakhoz képest — hiányosságot állapít meg, azokat saját adataival pótolja, a tájékoztatót és a vízszennyezési bírság megállapítását az önellenőrzési rendszer adatainak mellőzésével a saját megállapításaira alapozza. Az önellenőrzési rendszer adatainak figyelmen kívül hagyását részletesen indokolni kell.

(3) Az önellenőrzési rendszer adatainak figyelmen kívül hagyása következtében a helyszíni ellenőrzés eredményét az önellenőrzés következő helyszíni ellenőrzéséig, a bírság megállapításánál pedig legkésőbb a tárgyév december 31-éig lehet meghatározónak tekinteni.

18. §

(1) Önellenőrzésre nem kötelezett közvetlen bevezetés esetén, ha a hatóságnak tudomására jut, hogy a helyszíni

ellenőrzést követően a kibocsátott szennyvíz mennyisége vagy minősége a befogadóra hátrányosan megváltozott, újabb helyszíni ellenőrzést kell tartania.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti helyszíni ellenőrzést követően a befogadónak a kibocsátó által kibocsátott szennyvízzel okozott szennyezése csökkent vagy megszűnt, a kibocsátó kérelmére — a helyszíni ellenőrzés költségének 16. § (5) bekezdése szerinti biztosítása után — a kérelem benyújtásától számított 15 napon belül ismételt helyszíni ellenőrzést kell tartani.

(3) Önellenőrzésre nem kötelezett, technológiai határértékekkel meghatározott szennyező anyagok közvetett bevezetése esetén, ha a kibocsátó tevékenységével összefüggésben a helyszíni ellenőrzést követően a kibocsátott szennyvíz mennyisége vagy minősége a szennyvízelvezető mű működtetésére nézve hátrányosan megváltozott, a kibocsátó köteles a hatóságot haladéktalanul értesíteni, és saját költségére újabb helyszíni ellenőrzés lefolytatását kérni.

Adatszolgáltatás

19. §

(1) Az önellenőrzésre kötelezett kibocsátó (az adatszolgáltatásra kötelezett) — az üzemnaplóban a 1. számú mellékletben előírtak szerint rögzített adatok alapján — köteles a kibocsátására jellemző adatokról évente összefoglaló jelentést készíteni, a 3/I. számú melléklet szerinti vízminőségvédelmi alapbejelentő lapot kitölteni, és ezeket a tárgyévét követő év március 31-ig az illetékes hatósághoz benyújtani.

(2) Amennyiben a 3/III. számú mellékletben szereplő veszélyes anyagok az ott felsorolt technológiákból származnak, a hivatkozott melléklet szerinti táblázatot is ki kell tölteni, és csatolni kell az (1) bekezdés szerinti alapbejelentő laphoz.

(3) A bejelentési, adatszolgáltatási kötelezettséget a Környezetvédelmi Minisztérium hivatalos lapjában közzétett és a minisztérium internetes honlapján közreadott nyomtatványon, vagy számítógépes adathordozón kell teljesíteni. Az adatszolgáltatónak gondoskodnia kell a dokumentumok, illetve az adatokat előállító és továbbító eljárások megfelelő archiválásáról.

(4) Az adatszolgáltatás során közölt adatok teljeskörűségéért, a bejelentésre kötelezett egyéb nyilvántartási rendszerével, mérési, megfigyelési adataival való egyezőségért az adatszolgáltatásra kötelezett a felelős.

(5) A környezetvédelmi hatóság határozatban engedélyezheti az e rendelet 3. számú mellékletében foglalt adattaplótól eltérő formában történő adatszolgáltatás teljesítését, ha az adattapló műszaki, technológiai okok miatt nem alkalmazható.

*A vízszennyezési bírság megállapításának
sajátos szabályai*

20. §

(1) A vízszennyezési bírságot önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátóknál a helyszíni ellenőrzés alapján, önellenőrzésre kötelezett kibocsátóknál — a 17. § (2) bekezdésében foglalt eltéréssel — az önellenőrzési adatok alapján kell megállapítani.

(2) Hígítás esetén — ha a hatóság ezt külön nem engedélyezte — a többlet vízmennyiséggel kibocsátott teljes szennyező anyag mennyiségére kell a bírságot megállapítani.

(3) Nem szennyvízzel kibocsátott szennyező anyagok és a Fvr. 1. számú melléklete szerint vízi környezetbe való kibocsátásra tiltott veszélyes anyagok kibocsátása esetén, a bírságot azok teljes mennyiségére kell megállapítani.

(4) Önellenőrzésre nem kötelezett (közvetlen vagy közvetett bevezetésű) folyamatos szennyvízkibocsátás esetén a helyszíni ellenőrzés eredménye a következő helyszíni ellenőrzésig jellemző. A bírságot egy adott szennyező anyagra az első helyszíni ellenőrzés időpontjától a következő helyszíni ellenőrzésig terjedő időszakra (de legkésőbb a tárgyév december 31-éig terjedő időszakra) kell megállapítani a kibocsátási határértéknek megfelelő szennyező anyag mennyisége fölötti mennyiségére.

(5) Idényüzemnél az egész idényre, változó szennyvízkibocsátású üzemnél a kibocsátást jellemző ciklusokra kell a bírságot megállapítani. Az első ellenőrzés megállapításait az idény, illetve a működési ciklus kezdetétől az idényben, illetve működési ciklusban elvégzett következő helyszíni ellenőrzésig kell a bírságszámítás szempontjából jellemzőnek tekintetni.

(6) Önellenőrzésre kötelezett kibocsátók esetén, ha a hatóság az önellenőrzést nem fogadta el, a bírság megállapítását a helyszíni ellenőrzés eredményeire kell alapozni, és a (4)—(5) bekezdésekben előírtak szerint megállapítani.

A vízszennyezési bírság kiszabása

21. §

(1) A vízszennyezési bírságot folyamatos vízszennyezés esetén évenként — a Fvr. 21. § (2) bekezdése szerint — idényüzem esetén idényenként, rendkívüli szennyezés miatt esetenként, utólag, egy összegben kell kiszabni.

(2) E rendelet alapján induló közigazgatási eljárásban, a vízszennyezési bírság megállapításával járó hatáskört első fokon a kibocsátási hely szerint illetékes környezetvédelmi hatóság gyakorolja.

(3) A vízszennyezési bírságot kiszabó határozatban meg kell jelölni a Környezetvédelmi Alap célfeladatok előirányzatának azt a számláját, amelyre a bírságot be kell fizetni.

Záró rendelkezések

22. §

(1) Ez a rendelet 2003. január 1-jén lép hatályba azzal, hogy az első önellenőrzési tervet 2003. január 15-ig kell benyújtani.

(2) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a veszélyes anyagok bejelentése szempontjából a Bizottság 92/446/EGK határozata a vízügyi irányelvek céljaira szolgáló kérdőívekről;

b) a kibocsátások nyilvántartása szempontjából a Tanács 76/464/EGK irányelve az egyes, a Közösség vizeibe kibocsátott veszélyes anyagok által okozott szennyezésről.

*Dr. Turi-Kovács Béla s. k.,
környezetvédelmi miniszter*

1. számú melléklet

a 7/2002. (III. 1.) KöM rendelethez

Az üzemnapló tartalma

1. A 3. § (1) bekezdés e) pontjában említett üzemnaplóban naprakészen fel kell tüntetni:

a) a technológiai berendezések, valamint a szennyvíz szállítására és tisztítására szolgáló berendezések napi, havi, éves üzemidejét,

b) a termelésre vonatkozó, a szennyvízkibocsátásra hatással lévő adatokat (felhasznált anyagok és termékek, ezek minőségi jellemzői és napi, havi, éves mennyiségük stb.),

c) a bekövetkezett üzemzavarok, a szokásostól eltérő, rendkívüli üzemállapotok okát, idejét és időtartamát, valamint az azok megszüntetésére tett intézkedéseket,

d) a végrehajtott karbantartások (javítások) idejét és időtartamát, valamint azok esetleges hatását a kibocsátásra (jellegére és mennyiségére),

e) a kibocsátások önellenőrzésének formáját, idejét (gyakoriságát) és időtartamát, valamint végrehajtásának módját,

f) a kibocsátás mérését végző szervezet megnevezését, a mérés időpontját és a mérési jegyzőkönyv számát,

g) a kibocsátás önellenőrzésének eredményeit,

h) a hatóság által végzett helyszíni ellenőrzés eredményeit.

2. A b), e), f), g) és h) pontokban felsoroltak az üzemnaplóhoz külön is csatolhatók.

*2. számú melléklet
a 7/2002. (III. 1.) KöM rendelethez*

A helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvének tartalma

1. A jegyzőkönyv felvétele helye, időpontja.
2. A jelenlévők neve, beosztása, valamint az, hogy mely szervezet, szervezetet képviselik.
3. A jegyzőkönyv tárgya, az ellenőrök neve, címe, székhelye, az ellenőrzés célja.
4. A felszíni víz befogadó megnevezése és a bevezetés helye.
5. A szennyvíz napi átlagos mennyisége.
6. A szennyvíz keletkezését eredményező gyártástechnológia, a felhasznált alap- és segédanyagok, az ezekkel összefüggő — az anyagokban előforduló — károsító anyagok fajtái.
7. A termelési időszakok időtartama, a szennyvíz minőségében várható bekövetkező változások.
8. A szennyvíz kezelésére szolgáló előtisztító berendezések fajtái, a létesítményre vonatkozó hatósági engedélyek azonosító adatai, továbbá a berendezés működésének körülményeit jellemző adatok.
9. A mintavételt megelőző időszakban felhasznált víz (saját termelésű, illetve vásárolt ivóvíz, ipari víz stb.) mennyisége, a vízmennyiség mérésére szolgáló műszerek, berendezések azonosítására szolgáló adatok.
10. A vízvesztésnek az alkalmazott technológia jellemzői alapján mért vagy számított mértéke.

11. A szennyvíz keletkezését befolyásoló munkarend, az éves üzemnapok száma.
12. Idényben vagy időszakosan működő bebocsátóknál az aktuális idény vagy időszak tartama, jellemzői.
13. Mintavételi hely(ek).
14. Több műszakban, eltérő technológiákkal üzemelő kibocsátóknál a szennyvíz műszakonkénti megoszlása.
15. A szennyező anyag kibocsátását befolyásoló jelentős körülmények, adatok (pl. anyagmérleg).
16. Az önellenőrzési kötelezettség betartására vonatkozó tények, a vizsgált komponensek, a vizsgálatok helye és gyakorisága.
17. A helyszíni ellenőrzés időpontjában az átlagostól eltérő üzemelési körülmények és az ellenőrzés időtartama alatt a kibocsátott szennyvíz mennyisége.
18. A mintavételek helye, módja, időpontja, a vizsgálatok helyszínen értékelhető mérési eredményei, az időjárásra vonatkozó megjegyzés, valamint az, hogy a kibocsátó kért-e ellenőrző mintát.
19. A felszíni víz befogadóba nem szennyvízzel juttatott szennyező anyagok minősége és mennyisége.
20. A kibocsátó képviselőjének a helyszíni ellenőrzésre vonatkozó észrevételei, nyilatkozata.
21. Amennyiben a kibocsátó képviselője a jegyzőkönyv aláírását megtagadta, ennek a ténynek a rögzítése és — amennyiben az megállapítható — ennek oka.
22. Annak rögzítése, hogy közös szennyvízkibocsátás esetén az egyes kibocsátók között milyen megállapodás van a felelősség viseléséről.
23. A minták azonosító számai.

3/I. számú melléklet a 7/2002. (III. 1.) KöM rendelethez

VÍZMINŐSÉG-VÉDELMI ALAPBEJELENTŐ(VAL)LAP

1. Az adatszolgáltatónál lévő vízvételi lehetőségek
vezetékes ivóvíz, felszín alatti vízkivétel, felszíni vízkivételi lehetőség átvett víz
2. Átlagosan használt napi összes vízmennyiség (m³/d) □□□□□
  - 2.1. vezetékes ivóvíz (m³/d):
  - 2.2. felszín alatti vízkivétel (m³/d):
  - 2.3. felszíni vízkivétel (m³/d):
  - 2.4. átvett víz (m³/d):
3. Átlagosan keletkező napi szennyvízmennyiség (m³/d):
4. A szennyvíztisztító terhelése LE-ben (BOI₅):
5. A szennyvíz befogadója:
Közcatorna, Csat. Mű. Váll. megjelölése: .....

Élővíz: .....

.....

.....

6. Szennyvízhozammérés: van, nincs
mérési módszer, berendezés: .....

7. Alkalmazott vízigényes technológiák száma:

8. Rendelkezik átmeneti szennyvíztárolóval: igen, nem
átmeneti szennyvíztároló űrtartalma (m³):

9. A szennyvízkibocsátókra vonatkozó engedély száma:

10. Az üzemeltetési engedély száma:

11. A szennyvízkibocsátókra vonatkozó engedélyben előírt határértékek:

Sor-szám	Szennyező komponens megnevezés	Koncentráció mg/l	Szennyező anyag mennyiség kg/d; kg/a

12. Engedélyezett szennyvíz mennyisége
m³/nap   m³/év   szezonális m³

13. Helyi (vagy központi) szennyvíztisztítóval rendelkezik: igen (1), nem (0)

14. A tisztítóra ráfolyó szennyvíz átlagos mennyisége és minősége, az engedélyben határértékhez kötött szennyező komponensek átlagos koncentrációja és a kibocsátott szennyező anyag mennyisége:

Szennyvíz mennyiség (m ³ /év):		Szennyvíz (LE) terhelése BOI _s -ben:	
Sor-szám	Szennyező komponens megnevezés	Koncentráció mg/l	Szennyező anyag éves mennyisége

15. Az adatszolgáltató területéről kilépő szennyvíz átlagos mennyisége és minősége, az adatszolgáltató tevékenységére jellemző szennyező komponensek átlagos koncentrációja és a kibocsátott szennyező anyag mennyisége:

Szennyvíz mennyiség (m ³ /év):		Szennyvíz (LE) terhelése BOI _s -ben:	
Sor-szám	Szennyező komponens megnevezés	Koncentráció mg/l	Szennyező anyag éves mennyisége

16. A tisztítóban szennyvíziszap keletkezik: igen (1), nem (0)
17. Az iszap éves térfogata, tömege, szárazanyag-tartalma (t/év): .....
18. A keletkezett iszap szervesanyag-tartalma (BOI₅-ben kifejezve, t/év), előkezelésének, elhelyezésének módja és megoszlása %-ban: .....
19. A tisztítatlanul kibocsátott szennyvíz mennyisége: .....
20. Szennyvízvizsgálatra akkreditált laboratóriummal rendelkezik: igen (1), nem (0)
21. Az önellenőrzést végző akkreditált laboratórium megnevezése: .....
22. vízminőségi kárelhárítási tervvel rendelkezik (csak ipari kibocsátóknak kell kitölteni): igen (1), nem (0)
23. Felelős vezető megnevezése: .....
24. Adatszolgáltatást összeállító munkatárs neve, telefonszáma: .....
- Dátum: ..... Aláírás: .....

3/II. számú melléklet a 7/2002. (III. 1.) KöM rendelethez

**Az adatbejelentő lap kiegészítő információi I. listás veszélyes anyagokkal kapcsolatban,
az alábbi anyagok és technológiák esetén**

1. Hígany

- 1.1. Klóralkáli elektrolízis ipar (recirkulált folyadék)
- 1.2. Klóralkáli elektrolízis ipar (elfolyó folyadék)
- 1.3. Vinilkorid gyártására higanykatalizátort alkalmazó technológiák
- 1.4. Más higanykatalizátort alkalmazó vegyipari technológiák
- 1.5. Vinilklorid gyártásban alkalmazott higanykatalizátorok előállítása
- 1.6. Egyéb szerves és szervetlen higanyvegyületek gyártása
- 1.7. Higanyt tartalmazó akkumulátorok gyártása
- 1.8. Színesfémipar (higanyvisszanyerő üzemek, színesfémek kinyerése és finomítása)
- 1.9. Higanyt tartalmazó mérgező hulladékokat kezelő telepek
- 1.10. Papírgyártás
- 1.11. Acélgyártás
- 1.12. Széntüzelésű erőművek

2. Kadmium

- 2.1. Cinkbányászat, ólom- és cinkfinomítás, kadmiumfém- és színesfémipar
- 2.2. A kadmium komponensek gyártása
- 2.3. Színezékgyártás
- 2.4. Stabilizátorok gyártása
- 2.5. Elemek gyártása és feldolgozása
- 2.6. Galvanizálás
- 2.7. Foszforsav és/vagy foszfátműtrágya gyártása foszfáttartalmú kőzetből

11. Hexaklórbenzol (HCB)

- 11.5. Klórt grafitelektródás klór-lég elektrolízis eljárással gyártó üzemek
- 11.6. Ipari gumifeldolgozó üzemek
- 11.7. Pirotechnikai termékeket gyártó üzemek
- 11.8. Vinilkloridot gyártó üzemek

12. Hexaklórbutadién (HCBD)

- 12.3. HCBD felhasználása technikai célokra

13. Kloroform (CHCl₃)

- 13.4. Monomer vinilkloridot diklóretán pirolízissel gyártó üzemek
- 13.5. Fehérített papírmassza gyártása
- 13.6. CHCl₃-at oldószerként használó üzemek
- 13.7. Hűtővizeket vagy már elfolyó vizeket klórozó üzemek

14. 1,2-diklóretán (EDC)

- 14.1. Csak 1,2-diklóretán gyártása (uo. feldolgozása vagy használata nélkül)
- 14.2. Csak 1,2-diklóretán gyártása és feldolgozása vagy használata uo., kivéve a 14.5. alatti célokat
- 14.3. 1,2-diklóretán feldolgozása más anyagokká vinilklorid kivételével úm. etiléndiamin, etilénpoliamid, 1.1.1.-triklóretán és perkloroetilén
- 14.4. EDC felhasználása fémek zsírtalanítására (nem a 14.2.-ben említett ipari üzemben)
- 14.5. EDC felhasználása ioncserélők gyártására

15. Triklóretilén (TRI)

- 15.2. Fémek zsírtalanítása TRI-vel

16. Perkloroetilén (PER)

- 16.3. Fémek zsírtalanítás PER-el

Év	Szennyező anyag	Technológia sorszáma (felsorolás szerint)	Technológia megnevezése (felsorolás szerint)	Bevezetés módja közvetlen (0) közvetett (1)	Kibocsátási adatok		
					kg/év	g/t*	mg/l**

* Termékre vetített mennyiség.

** Koncentráció.

III. rész HATÁROZATOK

A Miniszterelnök határozatai

A Miniszterelnök 9/2002. (III. 1.) ME határozata

a Nemzetközi Bűnügyi Együtműködési Központ
adatvédelmi felelőségének kinevezéséről

Az Európai Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről szóló 1999. évi LIV. törvény 11. §-ának (1) bekezdése alapján — a belügyminiszter javaslatára —

dr. Laukó Károlyt a Nemzetközi Bűnügyi Együtműködési Központ adatvédelmi felelőségévé

2002. február 1-jei hatállyal

kinevezem.

Budapest, 2002. február 25.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Miniszterelnök 10/2002. (III. 1.) ME határozata

a Magyar Energia Hivatal elnökének
és elnökhelyettesének kinevezéséről

A villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény 116. §-ának (3) bekezdése alapján — a gazdasági miniszter javaslatára —

dr. Kaderják Pétert a Magyar Energia Hivatal elnökévé,

Horváth J. Ferencet a Magyar Energia Hivatal elnökhelyettesévé

2002. február 1-jei hatállyal, hatévi időtartamra

kinevezem.

Budapest, 2002. február 25.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönnyboltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2002. évi éves előfizetési díj: 56 784 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána + 8 oldalanként + 112 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

02.0389 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.